The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

LATVIJA
AMERIKĀ

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N. Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20-$6.40 par vienu collas slejas telpu.

SATURDAY, JULY 16, 1960. 57./986. n-rs. SESTDIEN, 1960. G. 16. JŪLIJĀ 10. gads.

SVEICIENS DRAUDZĪBAS UN JAUNATNES DIENĀS NIAGARĀ Š. G. 16. UN 17. JŪLIJĀ!

MĒS PROTESTĒJAM!

SĒRU UN PROTESTA DIENA VISIEM BRĪVIEM IGAUŅIEM, LATVIEŠIEM UN LIETUVIEŠIEM

Pirms divdesmit gadiem, 1940. g. 21. jūlijā, sarkanarmijas okupēto Igaunijas, Latvijas un Lietuvas republiku t. s. „Tautas saeimas" pieņēma Tallinā, Rīgā un Kauņā Maskavā diktētās vienveidīgās rezolūcijas lūgt Padomju Savienības Augstāko padomi uzņemt Padomju Savienībā Igauniju, Latviju un Lietuvu.

Ar šo pašnāvības aktu, ko Kremlis bija uzspiedis Baltijas valstīm ar padomju militārās okupācijas un NKVD terrora palīdzību, Maskava lūkoja sev radīt likumības vairogu, lai aizsegtu savu kailo varmācības aktu. Šo iemeslu dēļ Maskava gatavojas š. g. 21. jūlijā atzīmēt šī nelietīgā notikuma atceri, kurā nebrīvībā esošie igauņi, latvieši un lietuvieši būs spiesti piedalīties savu apspiedēju un Padomju verdzības slavināšanā.

Taču šī nelietīgā izrāde, ko Maskava uzveda 1940. gadā un jo lielākā mērā a t k ā r t o s arī 1960. gadā, n e k a d nepiemuļķos ne baltiešu tautas, kas patlaban smok verdzībā, nedz arī brīvo pasauli. Nelikumīgos Padomju Savienības agresijas aktus, kas tika vērsti pret Igauniju, Latviju un Lietuvu, laupot tām neatkarību un teritoriālo neaizskaramību, nespēs nomaskot neviena Maskavas izrāde. Šeit varam atsaukties arī uz atzinumiem, ko deva Savienoto Valstu Tautas Vietnieku nama īpašā komisija komūnistu agresijas izmeklēšanai, zīmējoties uz Baltijas valstu piespiedu pievienošanu Padomju Savienībai. Pierādījumi, ka Igaunija, Latvija un Lietuva ar varu okupētas un nelikumīgi iekļautas Padomju Savienībā, ir pārliecinoši un neapšaubāmi. Padomju Savienības apgalvojumi, ka 1940. gada jūlijā izdarītās vēlēšanas bijušas brīvas un ka „parlamentos" pieņemtās rezolūcijas — lūgt atzīt šīs valstis par Padomijas republikām — būtu bijušas likumīgas, ir melīgi — un tiem nav ne mazākā pamatojuma, kas dibinātos uz faktiem.

21. jūlijs ir Baltijas tautu gribas viltošanas diena — tā ir Padomju Savienības melu un nodevības diena.

Baltijas Valstu Brīvības Padome, stingri protestējot pret joprojām turpinošos agresiju, ko Padomju Savienība piekopj Baltijas republikās, un pret tās ciniskiem pūliņiem legālizēt šādu agresiju,

Pasludina 1960. g. 21. jūliju par igauņu, latviešu un lietuviešu sēru un protesta dienu. Šinī dienā visi igauņi, latviešu un lietuvieši tiek lūgti:

a. atturēties no jebkāda veida uzjautrinājumiem un izpriecām;

b. noturēt īpašus dievkalpojumus visu konfesiju dievnamos;

c. sūtīt personīgas vai kollektīvas protesta vēstules pret Padomju Savienības agresiju Baltijas valstīs, šīs vēstules adresējot savas dzīves vietas valdībām, lūdzot atjaunot okupēto zemju brīvību un tiesības;

d. nēsāt nacionālus karodziņus vai valsts ģērbonīšus, tītus sērās.

BALTIJAS VALSTU BRĪVĪBAS PADOME.

HAMMERŠILDS PIEPRASA A N ARMIJU KONGO

JAUNĀ REPUBLIKA GRIB ATBRĪVOTIES NO BEĻĢU KARASPĒKA

Divu nedēļu vecās Kongo republikas situācija vēl vienmēr ļoti neskaidra. Republikas dienvidu province Katanga sevi pasludinājusi par neatkarīgu valsti. Nemiernieku armijas vienības cīnās ar valdībai lojālo karaspēku un baltajiem. Baltie kolonisti vēl vienmēr turpina bēgt. Stāvokli vēl vairāk saraibina tas, ka galvaspilsētā Leopoldvillē ieradušies beļģu izpletņu lēcēji un okupējuši pilsētu.

Lai Kongo republikā mēģinātu rast stāvokļa atrisinājumu, Apvienoto Nāciju ģenerālsekretārs Hammeršilds sasauca ārkārtēju Drošības padomes sēdi, kurā proponēja nosūtīt uz Kongo Apvienoto Nāciju karaspēku. Būtu vēlams, lai šis karaspēks tiktu sakomplektēts vienīgi no brīvo Afrikas valstu karavīriem, bet nekādā ziņā no baltajiem.

Sav. Valstu delegāts Lodžs uz priekšlikumu reaģēja ļoti labvēlīgi, apsolot Sav. Valstu atbalstu — transportu Apvienoto Nāciju karaspēkam un arī pārtiku. Pārtika tika solīta arī Leopoldvilles iedzīvotājiem, kuriem tās jau tagad stipri trūkst. No Padomju Savienības puses, kā jau tas parasts, reakcija bija negatīva. Delegāts Soboļevs neapmierinājās vis ar Kongo republikas situācijas iztirzāšanu, bet savā runā paguva iepīt arī Vašingtonu un Briseli. Lai gan Sav. Valstu valdība ir kategoriski nodeklarējusi, ka tā uz Kongo savu karaspēku nesūtīs, Soboļevs mēģināja pārējos delegātus pārliecināt, ka amerikāņiem Rietumvācijā novietotas vienības tieši šādam agresīvam mērķim.

Pēc tam sekoja uzbrukums Beļģijai. Ir tiesa, ka beļģu karaspēks atrodas Kongo republikā. Tiesa arī, ka Kongo valdība pieprasījusi beļģu spēku izvākšanu. No otras puses atkal, kad Kongo neatkarību, Beļģijai atļauta atstāt savas armijas daļas jaunajā republikā. Šī līguma dēļ, protams, Soboļevu neinteresēja, un situāciju vienpusīgi apskatīdams, visu Kongo republikas incidentu pārvērta Beļģijas agresijā.

Tādu pašu nostāju ieņēmusi arī Maskava. Tikai tā vairs neapmierinās, apvainojot tikai beļģus agresijā, bet incidentu sauc par Ziemeļatlantijas organizācijas spēku agresiju. Lai radītu iegānstu iejaukties Kongo republikas dzīvē un to atkal pārvērst par koloniju, beļģu virsnieki esot tīšu prātu radījuši apstākļus, kuros notikusi iedzimto karavīru sacelšanās. Tiklīdz tas noticis, beļģu karaspēks bijis klāt.

Beļģijas agresijas jautājumam nonākot Drošības padomes nobalsošanā, Padomju Savienība tomēr palika zaudētājos. Pārējās valstis beļģu rīcību par agresiju neatzina, bet vienojās, ka tiklīdz Kongo republikā ierodas Apvienoto Nāciju armija, būtu vēlama beļģu izvākšanās.

EIROPAS PADOMES KOMISIJA SPRIEŽ PAR BALTIJAS VALSTĪM

Eiropas Padomē nepārstāvēto tautību komisija sanāks uz sēdi Parīzē 28. un 29. jūlijā, lai apspriestu jautājumu par padomju agresiju Baltijas valstīs un apspiesto tautu saimnieciskio izmantošanu. Latviju sēdē pārstāvēs sūtnis Dr. O. Grosvalds, Lietuvu — sūtnis Lozaraitis un Igauniju — sūtnis Londonā Torma. Vajadzīgos materiālus sagādās AEN Asamblejas latviešu delegācija.

Šis būs pirmais gadījums, kad kāda starptautiska organizācija Eiropas mērogā veltī īpašu sēdi Baltijas valstu jautājumam. Eiropas Padomē ietelp 15 valstis. Ārpus šīs padomes palikušas tās Eiropas valstis, kas atrodas zem padomju jūga, kā arī Spānija, Portugale un Šveice. Padomē neietelpošo tautu interešu veicināšanai ir radīta pie padomes īpaša komisija; tās priekšsēdis ir Anglijas parlamenta loceklis sers Kerkss.

ATKAL LIDMAŠĪNAS INCIDENTS

Sav. Valstis un Padomju Savienība gatavojas vienai no visasākajām cīņām Drošības padomes pastāvēšanas laikā.

V a š i n g t o n ā. Šī gada 1. jūlijā, tieši divus mēnešus pēc tam, kad krievi nogāza amerikāņu U - 2 izlūklidmašīnu un sagūstīja tās lidotāju, krievi nogāzuši atkal vienu amerikāņu lidmašīnu, kas, apgalvo Padomju Savienība, atradusies virs padomju territoriāliem ūdeņiem. Divi izglābtie lidmašīnas apkalpes locekļi arī esot atzinušies, ka nodarbojušies ar spiegošanu. Sav. Valstis Padomju Savienības apvainojumus katēgoriski noliedz un ir gatavas atklātai cīņai ar Maskavu Apvienotajās Nācijās.

Padomju Savienība grib pierādīt, ka amerikāņi ar saviem lidojumiem apdraudot pasaules mieru.

1. jūlija starpgadījums notika virs Bārenta jūras, Padomijas piekrastes tuvumā. Pazudušās amerikāņu lidmašīnas meklēšanā piedalījās vairāku nāciju kuģi, to starpā arī krievu. Meklēšana turpinājās vēl vairākas dienas pēc tam, kad krievi jau bija divus dzīvi palikušos apkalpes locekļus sagūstījuši, pārējiem meklētājiem par to ne vārda neminot.

NOZĪMĪGS GADS ALAS DARBĀ

CENTRĀLĀS VALDES SĒDE ŅUJORKĀ

ALA's valdes sēdē, kas notika 10. jūlijā Ņujorkā, priekšsēdis prof. P. Lejiņš, sniedzot darbības pārskatu, aizrādīja, ka no ALA's valdes šis gads prasīs modrību un aktivitāti. Attieksmes ar Padomju Savienību negaidot nonākušas strupceļā, kas mums liek gatavoties jauniem notikumiem. Šis ir arī divdesmitais gads kopš Latvijas okupācijas sākuma. Turklāt vēl šis ir ALA's 10. darbības gads. Nākošais ALA's Kongress, kas sanāks Vašingtonā, būs ALA's jubilejas kongress.

Par ALA's informācijas biroja vadītāju apstiprina E. Dunduru Mineapolē. Biroja valdē ietelp: K. Augstkalns, V. Ravovskis, J. Blūmentāls (ALJA's pārstāvis) un, kā konsultants, revīzijas komisijas loceklis V. Vītiņš. Par padomnieku politisko sakaru jautājumos uzaicināja Sigurdu Rudzīti no Detroitas.

ALA's priekšsēdis iesniedzis abām ASV partijām memorandu ar ierosinājumu uzņemt partiju programmās mūsu jautājumu. Demokratu sanāksmē Losandželosā kā latviešu pārstāvis paskaidrojumus sniedzis Dienvidkalifornijas latviešu biedrības priekšnieks Braukis. Republikāņu partijas konventā Čikāgā kā latviešu pārstāvis būs Čikāgas latviešu organizāciju padomes priekšsēdis Lancmanis. Uz īsu laiku tur ieradīsies arī informācijas biroja vadītājs E. Dundurs. Apspiesto tautu nedēļa jau izsludināta vairākās ASV valstīs. Mineapolē šinī nedēļā paredzēts plašāks sarīkojums, kurā apsolījuši piedalīties gubernātors un pilsētas galva. ALA's valde izteica atzinību BPLA valdes locekļiem V. Janumam un K. Gulbim, kā arī latviešu raidījumu vadītājam K. Videniekam par viņu aktīvitāti virsotņu konferences laikā Parīzē.

ALA's valde bija ierosinājusi jūlijā sasaukt Baltijas organizāciju pārstāvju konferenci Vašingtonā sakarā ar Baltijas valstu okupācijas 20 gadiem. Tomēr no igauņiem un lietuviešiem vēl nav saņemta atbilde. Kā dzird, igauņi un lietuvieši atzīst jūlija mēnesi par nepiemērotu laiku un ieteic sasaukt konferenci septembrī.

AUSTRĀLIJA IZRAUGA PĀRSTĀVJUS NO ASV LATVIEŠIEM

Par ASV latviešu pārstāvjiem Brīvās Pasaules Latviešu Apvienībā nākošajam darbības gadam ievēlēja prof. P. Lejiņu (priekšsēdis), A. Bērziņu (pr-ža v.), E. Dunduru un G. Meierovicu. Viena vieta rezervēta Dienvidamerikas pārstāvim. Latviešu apvienība Austrālijā piesūtītajā vēstulē atgādina, ka tā par saviem pārstāvjiem BPLA izraudzījusi V. Hāzneru un K. Kalniņu, kas abi dzīvo ASV. Pret to ALA's valde savā laikā cēla iebildumus. Ievērojot šo Austrālijas latviešu prasību, turpmāk visus materiālus BPA lietā piesūtīs abiem minētajiem pārstāvjiem.

Pēc kasieŗa G. Meierovica ierosinājuma iecēla trīs vīru komisiju, lai izstrādātu līdzekļu sagādes plānu, jo ALA's darbība paplašinās. Komisijā ievēlēja G. Meierovicu, A. Zāģeri un ģenerālsekretāru B. Albatu.

Tālāk pārrunāja jautājumu par Kultūras fonda piešķirtām balvām. Latviešu sabiedrībā ir dzirdētas neapmierinātas balsis par apbalvoto izvēli šinī gadā. Šo jautājumu apspriedīs Kultūras fonda nākošajā sēdē.

LATVIEŠU ĢIMNAZIJA VĀCIJĀ PĀRVIETOJAS

No Minsteres latviešu ģimnazijas saņemta vēstule, kurā ziņots, ka ģimnazijai jāpārceļas uz jaunām telpām. Ģimnazijas vadība ierosinājusi sūtīt arī ASV latviešu bērnus mācīties latviešu ģimnazijā Vācijā. Paredzot šādu iespējamību tagad būtu izdevība ģimnaziju paplašināt. Valde atzina, ka šis plāns nebūs reālizējams. Tas gan būtu labs solis latvietības saglabāšanai, tomēr Amerikas latviešu bērni, kas būs mācījušies Vācijā, atgriezušies Amerikā, jutīsies kā svešinieki.

Kultūras birojs ir paredzējis šogad atzīmēt Krišjāņa Barona dzimšanas 125. gada dienu.

ATOMŠĀVIŅUS NEDOS KANADAI

Kanada dabūs Bomarkus, bet atomšāviņi paliks Sav. Valstu uzraudzībā.

O t a v ā. Sav. Valstu aizsardzības ministrs Geitss Otavā paskaidroja, ka Sav. Valstu likumi vēl vienmēr neatļauj nodot amerikāņu atomšāviņus kādas citas valsts pārziņā. Atomieroču lietošanu noteikt var vienīgi Sav. Valstu prezidents.

Savas gaisa telpas aizsardzībai Kanada no Sav. Valstīm saņems Bomarka raķetes. Tās atradīsies uz Kanadas zemes, Kanadas bruņoto spēku pārziņā. Bet šīm raķetēm domātie atomšāviņi atradīsies amerikāņu pārziņā un tiks izsniegti lietošanai vienīgi tad, kad to pavēlēs Sav. Valstu prezidents.

TORONTO LATVIEŠU BANKAI JAU 300 BIEDRU

Šinīs dienās iestāšanās dokumentus Toronto latviešu kredītsabiedrībā parakstīja 300. biedrs. Šis tautietis, kura vārdu saskaņā ar statūtu noteikumiem sabiedrība nevar izpaust, noguldīja $4.000,-. Kā jau vasaras periodā, sabiedrības darbībā pašlaik iestājies „klusais periods", un tomēr katru nedēļu tā apkalpo ap 30 klientu, apgrozot līdz $6.000,-. Sabiedrības bilance, kas jau pirms pāris mēnešiem pārsniedza $100.000,-, nemitīgi uzrāda pieaugumu. Kredītsabiedrībai radies arī jauns enerģisks darbinieks — R. Preisbergs. Ar jūlija mēnesi viņš pārņem visus tiešos kasieŗa pienākumus un pirmdienās būs sastopams Sv. Andreja baznīcas telpās no pl. 8—10 vakarā, bet ceturtdienās tai pašā laikā 231 Roncesvalles Ave. (Venus puķu veikals). A. Putniņš joprojām paliek kredītsabiedrības atbildīgā kasieŗa un bankas pārvaldnieka amatā, viņš pildīs arī grāmatveža pienākumus. K.

KENNEDIJS - KANDIDĀTS

JAU PIRMAJĀ NOBALSOŠANĀ KANDIDĀTŪRU ASV PREZIDENTA VĒLĒŠANĀM IZCĪNA 43 GADU VECAIS MASAČUSETAS SENĀTORS KENNEDIJS

L o s a n d ž e l o s ā. Necerēti ātri jau pirmajā nobalsošanā un pie tam vēl ar lielu vairākumu senātors Kennedijs izraudzīts par demokratu kandidātu šī gada Sav. Valstu prezidenta vēlēšanām. Kennedijs Losandželosas sanāksmē saņēma 806 balsis. Nepieciešamais minims izraudzīšanai ir 761. Adlejs Stīvensons, kas prezidenta vēlēšanās 2 reizes zaudēja ģen. Eizenhaueram, šoreiz palika tālu aiz senātoriem Kennedija un Džonsona. Pēdējais saņēma 409 balsis, bet „sentimentālā izvēle" Stīvensons — tikai 79½.

Demokratu sanāksmes sākumā likās, ka cīņa būs daudz sīvāka un ka būs vajadzīgas vismaz vairākas nobalsošanas, līdz izkristallizēsies uzvarētājs. Bet Kennedija mašinērija bija par daudz labi organizēta; nekas nebija atstāts gadījumam. Kennedijs bija pirmais no demokratu politiķiem, kas sāka cīnīties par prezidenta kandidātūru. Viņa kampaņa ilga vairāk kā trīs gadus, un Baltais nams viņam stipri pietuvojies.

Dienu pirms Kennedija kandidātūras izraudzīšanas varēja domāt, ka puslīdz vienādas izredzes ar Kennediju ir senātoram Džonsonam no Teksasas, Simingtonam no Misūri un partijas līderim Stīvensonam. Bet Stīvensona pasīvitāte un agrākās neveiksmes bija par daudz liels šķērslis, lai viņu vēlreiz izraudzītu prezidenta amata kandidātam. Viņa sekotāji, kas cerēja, ka vēsture atkārtosies arī trešoreiz, jutās vīlušies — un tādēļ sāka jaunu, kaut arī vēl pāragru cīņu — par ministra portfeli Stīvensonam Kennedija valdībā.

TURCIJA ŅEM PAR PARAUGU IGAUNIJU

Turcijā izstrādāta jauna satversme, kas daudzējādā ziņā līdzinās Igaunijas 1936. g. satversmei. Satversmes izstrādāšanas komisijas priekšsēdis ir Istanbulas universitātes rektors prof. Sodiks Somi Onars. Viņš tuvāk iepazinās ar igauņu prof. R. Renku, kas Kolumbijas universitātes uzdevumā devās uz Turciju, lai tur noorganizētu starptautisko tiesību institūtu. Renks iepazīstināja turku juristus ar Igaunijas satversmes principiem. Tagad Renks atgriezies Ņujorkā.

APSPIESTO NĀCIJU NEDĒĻA ŅUJORKĀ

Ievadot Apspiesto nāciju nedēļu svētdien, 17. jūlijā, pl. 12.30, pie AENA nama iepretim AN celtnei, notiks svinīga karogu pacelšanas ceremonija. Runās senātors Kītings (rep. no Ņujorkas). Ņujorkas pilsētas galva Vagners izsludinājis Apspiesto Nāciju nedēļu Ņujorkas pilsētā.

TORONTO 1. EV. - LUT. DRAUDZES JAUNIEŠI „SIDRABENĒ" GATAVOJAS BĒRNU SVĒTKIEM 24. JŪLIJĀ

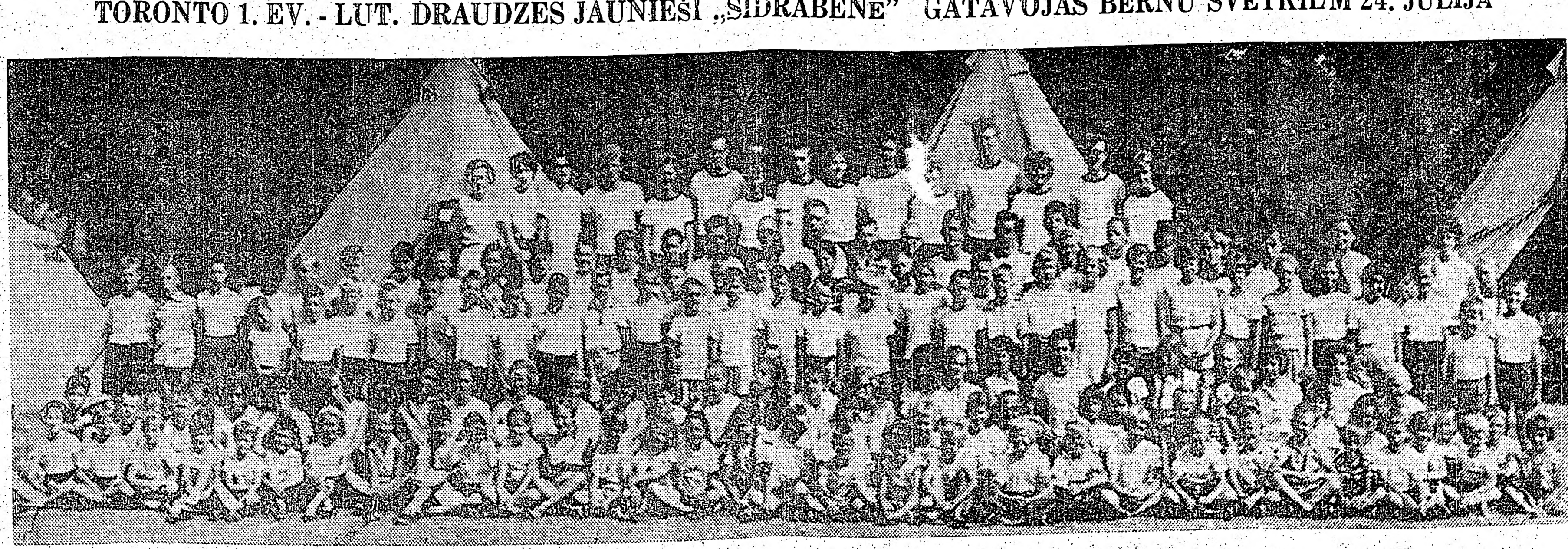

„Sidrabenes" bērnu vasaras nometnē šogad pirmajā nedēļā bija pāri par 130 bērnu, to skaitā ap 30 no Savienotajām Valstīm. J. Kreiļa uzņ.

KOMŪNISMS SPIEŽAS KUBĀ AIZVIEN DZIĻĀK

Chruščevs solās palīdzēt Kubai atbrīvoties no amerikāņu flotes bazes Kvantanamo.

Apvienoto Nāciju Drošības padomei sācies siena laiks: vispirms jānokārto jukas Kongo republikā; jāuzklausa Padomju Savienības un Sav. Valstu strīdus nogāztā amerikāņu bumbveža RB - 47 jautājumā un, beidzot, jādzird Kastro sūdzības par Sav. Valstu saimniecisko agresiju.

Par saimniecisko agresiju Kubas ministru prezidents Kastro sauc prezidenta Eizenhauera lēmumu samazināt šī gada cukura importu par 700.000 tonnām. Sākumā Kastro gan bija visai brammanīgs un teica, ka ar draugu palīdzību Kuba tiks pāri visām saimnieciskajām grūtībām. Bet, acīmredzot, tas tik viegli nav izdarāms.

Ir zīmes, kas liecina, ka Padomju Savienība varētu mēģināt nolīgt ar Kastro tāda paša veida darījumu kā ar Ēģiptes Naseru: Ēģiptes kokvilna pret padomju ieročiem. Tagad tas būtu Kastro cukurs pret Padomijas ieročiem. Veikals, kuŗam būtu neizbēgami katastrofālas sekas Kubas saimniecībā. Bez šāda eventuāla mēģinājuma iespiesties dziļāk Kubā, Padomju Savienībai ir arī vēl citi plāni. Runādams Maskavā, Chruščevs atklāti smējās par prezidenta Eizenhauera piezīmi, ka Sav. Valstis nekad nepieļaus starptautiskā komūnisma izplatīšanos Rietumu puslodē. Eizenhauera neļaušanai Chruščevs atbildēja ar piedāvājumu premjēram Kastro palīdzēt atbrīvoties no amerikāņu kara flotes bazes Kvantanamo, Kubā. Chruščeva sacītais ir jo sevišķi zīmīgs tādēļ, ka amerikāņi jau ir sen deklarējuši, ka minēto bazi nekad neatstās.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

PLAISA KOMŪNISTU IDEOLOĢIJĀ

(mo) Rumānijas komūnistu partijas 3. kongress jūnija otrā pusē Bukarestā pievērsa politisko novērotāju uzmanību komūnistu novirzei no līdzšinējās prakses, jo līdz šim komūnistiskajās zemēs nebija pieņemts, ka citu valstu pārstāvji apmeklē un runā kādas valsts iekšējos kongresos. Tas lika secināt, ka Bukarestā tiek organizēta sava veida galotņu konference komūnistu partiju sekretāriem no visām satelitu zemēm. Šādā ievirzē politiskie novērotāji bija sagatavojušies uz kādu sevišķu pagriezienu vai nu komūnistu ārpolitikas noslieċē vai arī pašā komūnistu ideoloģijā. Šo domu vēl pastiprināja notikumi Japānā un Rietumu prestiža daļēja sagraušana dzeltenās rases zemēs.

Kongresa norise politiskos novērotājus nepievīla, jo patiesi Chruščevs rumāņu komūnistu delegātu auditoriju, papildinātu ar reprezentātīvām delegācijām no pārējām satelitvalstīm, izmantoja savas koeksistences tezes popularizēšanai un nostiprināšanai, dodot pilnīgi jaunu tulkojumu klasiskajām komūnistu doktrīnām. Protams, ka „krūstdēliem," kuri visi baudījuši pamatīgu Kremļa izglītību, atlika savās runās šīm tezēm tikai pievienoties un atzīt Ņikitas politiku par gudru un tālejošu.

Pēc komūnistu partijas 20. un 21. kongresā pieņemtajiem lēmumiem pagrieziens klasisko doktrinu tulkojumā ir lielākais notikums visā komūnistu partijas vēsturē, jo pirmoreiz atklāti tika apšaubīts Marksa un Ļeņina rakstu pareizums. Chruščevs teica, ka šī laika komūnistiem vairāk jādomā pašiem, nekā tikai vienkārši atkārtot Marksa un Ļeņina teikto pavisam citos apstākļos pirms 40 gadiem. „Mēs dzīvojām laikmetā, kad vairs ne Markss, ne Ļeņins nav mūsu vidū," teica Chruščevs. „Ja mēs darbosimies kā bērni, kuri, mācoties alfabētu, saliek vārdus no atsevišķiem burtiem, tad mēs tālu netiksim."

Noraidot Marksa un Ļeņina doktrinas pareizumu attiecībā uz imperiālismu, līdz ar to atkāpjoties no visu laiku komūnistu partijā kultivētās domas par kara nenovēršamību, Chruščevam, laikam, pēdējā laikā jau bijušas grūtības pašu mājās, jo mēneša sākumā Pravda trīs garākos rakstos noteiktā formā ņēma viņu savā aizsardzībā un apsūdzēja vārdā nenminētus kritikus dzīvojam garām pašreizējam laikmetam.

Chruščeva iecerējums saņemt Bukarestā pilnu atbalstu, ieskaitot sarkano Ķīnu, tomēr nepiepildījās, jo tās delegācijas vadītājs vietējā politbiroja loceklis Peng-Čens savā runā ikvienu novirzīšanos no klasiskās doktrīnas apzīmēja kā nodevību pret strādājošo šķiru, pastiprinot uzskatu, ka imperiālisms savu seju nav mainījis un arī nemainīs, tā kā vienīgais izšķirējs līdzeklis komūnisma centienu piepildīšanā ir un paliek karš.

Kaut gan pāris nedēļas pirms Bukarestas kongresa Pekingā parādījās centieni politiskajā noslieċē tuvināties Maskavai, tad runa Bukarestā un nedēļas nogalē parādījušies raksti Pekingas partijas izdevumos skaidri liecina, ka ideoloģiskā plaisa ir paplašinājusies, un Ķīnas komūnisti apsūdz Maskavas kungus kā bailēs no kara, tā arī nepareizos uzskatos par imperiālismu.

Pekingas People's Daily publicētā ģenerāļa Lī Čin - Mina rakstā tieši teikts: „Modernie revizionisti apgalvo, ka imperiālisma īstais raksturs mainījies. Tā ir ASV imperiālisma attaisnošana."

Šeit jāpiezīmē, ka vārds revizionists komūnistu leksikonā nozīmē novirzi no noteiktās partijas līnijas, ko agrāk sodīja ar spaidu darbiem vai ar noslepkavošanu.

Raksta turpinājumā teikts: „Mieru ar tādu ienaidnieku kā ASV imperiālismu var iegūt tikai ar kauju, aci pret aci, zobu pret zobu. ASV imperiālisms ir drausmīgākais Korejas, Ķīnas un citu pasaules iedzīvotāju ienaidnieks. Kamēr vien kapitālistu kliķe turpinās valdīšanu Savienotajās Valstīs un tās imperiālisms pastāvēs, draudi nebūs novērsti, un pasaules miers nebūs garantēts."

Chruščevs savā runā Bukarestā izteicās maigāk: „Mūsu valdībām arī nākotnē jābūt ļoti modrām attiecībā pret imperiālistiem, jāatklāj to nodevīgie plāni un reizēm jāuzsit uz rokām, kā mēs to darījām Parīzē (galotņu konferencē)."

Jāsecina, ka krievu komūnistu pamodinātais Āzijas milzis tagad patiesi ir atmodies, un, apzinādamies savu fizisko spēku, apzināti stingri turas pie kādreiz iepotētājām doktrīnām savu mērķu sasniegšanai, nerūpēdamies, par cik tās iederas bijušo skolotāju politiskajā vai personīgās karjēras konceptā. Ievērojot rases atšķirību un ar to saistīto ipatnējo domāšanas veidu, ļoti iespējams, ka Āzijas milzis līdzīgi ķēdē piesietam lācim, reiz no sava valga atrausies pilnīgi un sāks iet patstāvīgus ceļus. Katrā ziņā pazīmes šai attīstībai ir jau acīmredzamas.

Ķīnas plāns Austrumeiropas kolonizēšanai

(mo) Izmantojot apstākli, ka vairākās Austrumeiropas valstīs lauksaimniecībā un rūpniecībā valda liels darba roku trūkums, sarkanās Ķīnas valdība caur savu plānošanas un rūpniecības nozares vadītāju Nu Ing Tao satelītu zemju valdībām ir piedāvājusi savus cilvēkus lielam kolonizācijas projektam. Pēc šī plāna sarkanā Ķīna jau tūlīt varētu atbrīvot 5 miljonus ķīniešu, kuri pašreiz ir lieki vietējā darba tirgū, kolonizācijai, tiem nākamos divi gados pievienojot vēl 5 miljonus. Ķīnas priekšlikumā paredzēts visu Austrumeiropas kolonizāciju veikt trīs gados. Pirmajā gājienā Austrumvācija varētu izvietot 1,5—2 miljonu, bet Ungārijā, Rumānijā, Čechoslovakijā un Polijā katrā pa 1,5 miljona. Albānijai un Bulgārijai paredzēti mazāki kontingenti. Otrā gājienā paredzēts uzpildījums līdz kopīgai 10 miljonu robežai.

Visvairāk ķīniešu darba spēka uzņemšanā ieinteresēta ir Austrumvācija, kas pēdējo 10 gadu laikā sakarā ar pašu vāciešu bēgšanu ir zaudējusi vairāk kā 2,5 miljonu iedzīvotājus, atstājot smagus robus lauksaimniecībā un arī izejvielu ražošanas rūpniecības nozarē. Partijas sekretārs Ulbrichts, šķiet, glābdams Austrumvācijas produkcijas plānu, būtu gatavs daļēji šo plānu pieņemt, ja vien Maskava to atļautu.

Jau agrāk ķīnieši bija piedāvājuši arī Maskavai izvietot 5 miljonus savējo darbā Sibirijas apgabalos, tomēr Kremļa valdība šo piedāvājumu noraidīja. Vēl nav pārredzams, par cik Maskava ļaus izvēlēt satelitu valstu valdībām Ķīnas plānu pieņemt. Arī komūnistu partijas konference Bukarestē, kurā tikās visi Austrumeiropas valstu komūnistu partiju dižvīri, skaidrību šajā jautājumā nepanāca.

AUGSTAS KVALITĀTES VILNAS AUDUMI (16 unces)
ANGLIJAS RAŽOJUMI.
★ PAR ĻOTI MĒRENĀM CENĀM. ×
DAVID'S ECONOMY CENTRE,
231 QUEEN ST., W., (pie University Ave.),
TORONTO.

LATVIEŠI „OKUPĒ" CHCV RAIDĪTĀJU

KĀ „LATVIEŠU ATBALSS" NO NIAGARAS SASNIEDZ RADIO KLAUSĪTĀJUS KANADĀ UN ASV

„Latviešu atbalsi" gaisā aizraida Niagaras CHCV operātors G. Kolesnikovs (pa labi). Blakus attēlā latviešu stundas raidījumu vadītājs A. Batņa (no kr.) pie mikrofona sarunā ar J. Liģeri par Draudzības un jaunatnes dienām, kas notiek 16. un 17. jūlijā Niagarā.

Tas bija otrdienas vakarā jūlija vidū, kad tūristu pārpildītajā Niagarā devos satikt latviešu radio raidījumu vadītāju Aleksandru Batņu. Niagaras raidstacija CHVC, kas raida ar vilni 1600, atrodas Varavīksnas tilta galā Kanadas krastā. Jau tūlīt aiz raidstacijas durvīm ienācēju pārņem tāds kā satraukums, lasot uzrakstus un norādījumus, kā izturēties un ievērot sarkano signālspuldzīšu uzliesmojumus attiecīgās telpās pie mikrofoniem, no kurienes balsis aiziet gaisā.

Liels bija pārsteigums, kad bez latviešu stundas vadītāja A. Batņas studijā satiku arī citus mūsu tautiešus: vietējā jaunatnes pulciņa „Dzirkstele" dalībniekus, gadskārtējo Draudzības un jaunatnes dienu rīcības komitejas pr-di J. Liģeri, kas ieradies pie mikrofona sniegt informāciju par šo lielo latviešu salidojumu Niagarā, u.c. Arī stacijas „spīkera" un operātora pienākumi minētajā otrdienā bija jāveic jaunatnes pulciņa dalībniekam G. Kolesnikovam, kas vasaras brīvlaikā strādā CHCV darbā. Tā, nu varēja teikt — latvieši okupējuši raidstaciju!

Īsā intervijā „Latviešu atbalss" vadītājs paskaidroja, ka viņš jau nu neesot tik liels radio „specs", par kādu viņu ieskatot, bet, diemžēl, latviešu vidū neviena cita nevarot atrast, kas vēlētos šo darbu. Viņš saka, ka; „Latviešu raidījums ir dzīvā latviešu vārda, dzīvās latviešu dziesmas un mūzikas uzturētājs, un tas var bieži dot arī ierosmi jaunradei, kas katrai tautai, arī latviešiem, ir vitāli nepieciešams, jo citādi latviešu skaņu mākslas ieskaņojumi pārklājas putekļiem pašu „tautisko mēbeļu atvilktnēs" un pamazām piemirstas. Latviešu tautai ir sava dvēseles melodija, ar kuru jāiepazīstas arī mūsu jaunatnei. Ja šī melodija klusēs, citas, svešas skaņas sāks iespiesties jaunajās dvēselēs, ieņemdamas paliekamu vietu. „Latviešu atbalss" raidījumu mērķis ir šo robu aizpildīt, kaut arī uz komerciāliem pamatiem, jo tie jau būtībā raidījuma nozīmi nemaina", pasvītro A. Batņa.

Katru otrdienu raidījumi sākas un beidzas ar Latvijas radiofona tradicionālo „Rīga dimd" motīvu.

Uz manu jautājumu, kāpēc raidījumiem izraudzīta tieši Niagara, saņēmu paskaidrojumu, ka Niagaras raidītāja jauda esot viena no lielākajām, kuras snieguma aplī ietverta Toronto, Ošava, Vitbija, Hamiltona, Bafalo un citi šās apkārtnes latviešu centri.

Tā mūsu raidījumi sasniedzot ap 15.000 tautiešu — radio klausītāju. Šādu skaitu līdz šim neviens latviešu radio raidījums trimdā nav aptvēris. Tāpat pirmreiz raidījumi ilgstot veselu stundu (otrdienas vakaros no 8.00 - 9.00), kas komerciāli atmaksājoties labāk nekā pusstundas raidījumi. Darba jau esot daudz, sagatavojot raidījumu un vajadzīgo „skaņu materiālu", lai raidījums vienmēr būtu jauns un neatkārtotos.

Jāpiezīmē, ka A. Batņa, laikā no 1957. līdz 1959. gadam, dzīvojot Norandā aizvadījis gaisā 110 latviešu radio pusstundu. Tātad pieredze un darba mīlestība šai lietai ir liela. Lai latviešu raidījumi no Niagaras būtu regulāri visu gadu un nostabilizētos, latviešu stundas klausītājiem būtu jānāk talkā ar ierosinājumiem un norādījumiem, bet latviešu uzņēmumiem tie būtu jāatbalsta materiāli, dodot savus reklāmu sludinājumus.

Daudz runājam par latvietības saglabāšanu svešuma gaitās un mūsu jaunatnes iesaistīšanu šinī darbā. Šeit nu būtu iespēja katram pielikt savu roku un nopūst putekļus no tautas kokles aprūsējušām stīgām.

Svarīgs vēl ir tas apstāklis, ka, sākot ar septembri, Niagaras CHVC savu jaudu dubultos resp. raidīs ar 1000 vatiem. Tad dzirdamības aplis kļūs vēl krietni plašāks.

„Latviešu atbalss" adrese: 417 Dovercourt Rd. Toronto 3, Ont.

Vairdotis.

MŪSU JAUNIEŠI

Kalamazū latviešu jauniešu kopa, kas nodibinājās 1950. gadā, visaktīvāk sevi parādījusi teātra mākslā. Jau kopš 1954. gada uzvestas šādas lugas: Zagļi, Ļaunais gars, Līnis murdā, Lāču bērni, Jo pliks, jo traks, un Sestdienas vakars. Šis ir tiešām ievērojams lugu skaits salīdzinājumā ar citu latviešu jaunatnes pulciņu veikumiem šajā laukā.

⊕ Pianistes Idas Vinkleres 19 gadus vecā meita Bitīte kas studē angļu valodu un literātūru, iecerējusi kādreiz pārtulkot kādu latviešu grāmatu angļu valodā. Pašreiz Bitīte ir aizrāvusies ar nesen mirušā franču rakstnieka Kamī filozofiju, par ko viņa savā skolā uzrakstīja plašu un saistošu apceri, izpelnoties skolas vadības nedalītu atzinību.

Daugavas Vanagu 15 gadu jubilejas sarīkojumi Minneapolē.

Kultūrālu sarīkojumu cikls no 17. septembra līdz 23. oktobrim

Šogad Daugavas Vanagu organizācija atskatās uz 15 pastāvēšanas gadiem. Šajā, kaut arī neilgā laika sprīdī šī organizācija izaugusi par vienu no plašākajām trimdā. Iesākot ar savu cīņas biedru un pārējo grūtdieņu aprūpes darbu, DV aizvien vairāk un vairāk sāka pievērsties arī savu tautiešu garīgās kultūras kopšanai, apzinoties, ka ikviena kultūra izaug no tautas dvēseles un ka tādēļ šīs kultūras iedīglis ir rūpīgi kopjams un spodrināms. Trimdā atgādināt un spodrināt savas tautas dvēseli varam tikai tad, ja atkal un atkal no jauna pievēršamies šīs dvēseles īpatnējam jūtu un domu veidam, tam veidam, kas iezīmē mūsu nacionālās kultūras īpatnību. Lielu un svētīgu darbu te dara mūsu kultūras darbinieki, nenogurdami radot jaunas kultūras vērtības. Bet kultūras vērtībām ir vajadzīgi arī šo vērtību ņēmēji un sapratēji. Mūsu trimdas organizācijas atkal ir tās, kas uzņemas starpniecību starp kultūras radītājiem un kultūras ņēmējiem. Arī Daugavas Vanagu organizācija, kura ir viena no mūsu visvecākajām trimdas organizācijām, ļoti dzīvi piedalās mūsu nacionālās kultūras druvā.

DV Apvienība Minnesotā, sakarā ar Daugavas Vanagu organizācijas 15 gadu pastāvēšanu, iecerējusi veselu sarīkojumu ciklu ar plašu un vispusīgu programmu. Kā ievads šim sarīkojumu ciklam būs DV Apvienības Minnesotā Teātra kopas izrāde 17. septembrī, uzvedot Ģirta Salnā lugu „Meitene ar rakstu," Jāņa Ādamsona režijā. Jubilejas sarīkojumu oficiālā daļa iesāksies 1. oktobrī ar svinīgu aktu, kurā svētku runu teiks DV ASV priekšnieks Augusts Vanags no Čikāgas; aktā paredzēta piešķirto goda rakstu izsniegšana DV Apvienības biedriem; būs arī plaša mūzikālā programma ar koŗa, dubultkvarteta un solistu piedalīšanos. 1. oktobra sarīkojuma beigās paredzēts kopmielasts.

Sarīkojuma cikla turpinājumā — oktobra mēnesī — paredzēta arī gleznu un skulptūru izstāde. Šī izstāde solās būt interestnta ar to, ka šoreiz tajā aicināti piedalīties gleznotāji un tēlnieki, kas nav beiguši Latvijas Mākslas akadēmiju, bet mācījušies citās skolās vai studijās un ārpus dzimtenes. Ar to tiks pavērta iespēja stāties sabiedrības priekšā arī tiem Dvīņu pilsētā dzīvojošiem gleznotājiem un tēlniekiem kuŗi līdz šim savus darbus vēl nav izstādījuši, tā paplašinot mūsu nacionālās kultūras loku, iesaistot tajā jaunus censoņus. Interesentus lūdz pieteikties DV Apvienībai Minnesotā, 3415 - 16th Ave. S., Minneapolis 17, Minn. līdz 15. septembrim. Izstādei pieteiktos darbus vērtēs žūrija, kurā savu līdzdalību jau apsolījuši mākslinieki: Jānis Kalmīte un Miķelis Geistauts. Izstāde paredzēta latviešu ev.-lut. draudzes namā; tā būs atvērta vienu nedēļu.

15. oktobrī paredzēts DV Apvienības bazārs, kuŗa mērķis rast līdzekļus aprūpes vajadzībām tautiešiem aiz dzelzs aizkara un grūtdieņiem Eiropā un šajā krastā. — Lai aprūpes darbs sekmētos, tautieši Dvīņu pilsētā mīļi lūgti to atbalstīt. Bazāra nobeigumā paredzēta viesīga sadzīve ar jubilejas balli.

23. oktobrī, DV sarīkojumu cikla nobeigumā, paredzēts koncerts. Koncertā dziedās mūsu iecienītā dziedātāja Ludmila Sepe - Eše no Eiropas. Tuvāki norādījumi par visiem šiem DV Apvienības sarīkojumiem — par laiku un telpām — savlaicīgi sekos.

E. T.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO PL 9-0266.

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION Limited
izdara visas parastās banku operācijas; pieņem noguldījumus un depozitus, izsniedz aizdevumus, izdara čeku operācijas.
Birojs atvērts divas reizes nedēļā no plkst. 8—.0 vakarā.
Pirmdienās Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton & Jarvis stūrī Tel. WA 4-1563 vai HU 3-9283.
Ceturtdienās 231 Roncesvalles Ave., Venus puķu veikalā. Tel. LE 4-4645.
Pasta adrese: P. O. BOX 37, TERMINAL „R", TORONTO, ONTARIO.

ASTOŅDESMIT PIECI . . .

Atskaitot masku balles un deju vakarus — laikam gan Toronto nebūs neviena kultūrāla sarīkojuma, kurā nebūtu redzami divi jau krietni nosirmojuši tautieši. Tie ir Kazerovska tēvs un māte — paši centīgākie koncertu, teātŗa izrāžu un izstāžu apmeklētāji šajā pilsētā, kur dzīvo tūkstošiem latviešu. Un laikam gan tikai retam būs ienācis prātā, ka Kārlim Kazerovskim jau plecos sēd **astoņdesmit pieci** mūža gadi, un 27. jūlijā viņš šai zinā varēs svinēt tiešām pelnītu un zīmīgu pubileju. Domājot par Kazerovska tēvu, nāk prātā svēto rakstu vārdi: „Kas uz To Kungu paļaujas, tie dabūs jaunu spēku. Tie celsies uz augšu kā ērgļi, tie tecēs un nepagurs."

Arī gavilnieks savā mūžā ir centies staigāt pa Dieva ceļiem. Šeit, Kanadā, viņš, piemēram, ir jau vairāk kā desmit gadu vecākais pārminderis Sv. Jāņa latviešu draudzē, un maz ir

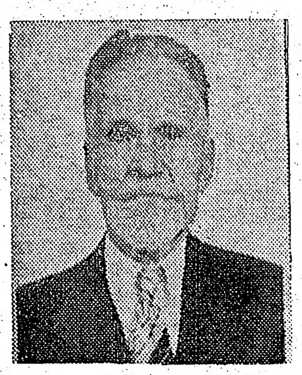

svētdienu, kad Kazerovska tēvs un Kazerovska māte nebūtu redzami dievlūdzēju saimē.

Un arī Dievs šos cilvēkus ir svētījis gan ar labu veselību, gan modru garu, gan darba prieku un sīkstu izturību. Kārlis Kazerovskis tikai pirms pāris gadiem aizgāja „atpūtā". Ne jau tādēļ, ka viņš vairs negribētu un nevarētu strādāt, bet gan tādēļ, ka viņa priekšniecībai slimnīcā tomēr pārāk liels likās viņa gadu skaits. To, ka cilvēks var strādāt vēl pēc sešdesmit gadiem, būt derīgs dzīvei un cilvēkiem — to kanadieši nekad nav sapratuši . . .

Bet Kārlis Kazerovskis atpūtā varēja aiziet ar mierīgu sirdi. Liekas gandrīz neticami, bet šis sirmais vīrs ir namsaimnieks, kam pieder izmaksāta mājiņa, bez „morgidžām". Un tā ir paša un Kazerovska mātes godam nopelnīta! Un šiem diviem cilvēkiem vienmēr pietiekami palicis pāri arī labiem darbiem. Daudz saiņu ir nosūtīts uz dzimteni, un neviens ziedojumu saraksts, ko piesūtījušas vietējās organizācijas nav atdots tukšā, bez ziedojuma . . . Daudziem, tik daudziem šie divi cilvēki — Kazerovska tēvs un māte — var dot labu priekšzīmi.

Gribētos novēlēt, lai viņu mūža vakars ir gaišs un saulains, un lai gavilnieks Kārlis Kazerovskis, spirgts un laipni smaidošs, sagaidītu jubileju, kad gadu skaitli var nobeigt ar apaļu nulli.

Kārlis Kazerovskis dzimis 1875. gada 27. jūlijā Vaidavas pagastā. Viņa tēvs bija kalējs, un Kārlis bija vecākais 11 bērnu ģimenē.

Ar lielu sīkstumu un neatlaidību, galvenokārt pašmācības ceļā, viņš nobeidz ģimnazijas kursu četru klašu apmērā un sāk ierēdņa techniķa gaitas Krievijā un pēc tam dzimtenē. Četrdesmit gadus K. Kazerovskis strādājis kā telefona mechaniķis Liepājā, līdz brīdim, kad devies bēgļa gaitās un svešumā.

Arn. Lūsis.

KANADĀ
TORONTO

⊕ DV Toronto nodaļa rīko izbraukumu 30. jūlijā uz ziemeļiem, apm. 150 jūdzes no Toronto. Patīkama vieta dabas, ūdeņu un zvejas mīļotājiem. Pieteikšanās līdz 23. jūlijam pie R. Puriņa, telefons HO 5-6801.

⊕ Gleznotāja Jāņa Zuntaka meita Lolita šinīs dienās uzaicināta Toronto Forest Hill jaunuzbūves centrā divas reizes nedēļā mācīt spāņu valodu. L. Zuntaka saistīta pavisam 20 nedēļu ilgam kursam. Kā zināms, viņa šo piedāvājumu saņēmusi caur Toronto Centrālo YMCA'u, kur tā mācīja spāņu valodu. Lolita, spāņu valodu iemācījusies dzīvojot Argentīnā. Viņas galvenā interese tomēr ir māksla, un pa ziemu viņa mācās Ontario mākslas koledžā.

⊕ Toronto latviešu jaunatnes pulciņš „Lāpa" iecerējis savu pirmo lielāko vasaras izbraukumu šinī gadā sarīkot augusta mēnesī. Tuvāka izziņa sekos.

⊕ Toronto Mednieku un makšķernieku klūba aktīvais darbinieks Jānis Miķelsons ar dzīves biedri šinīs dienās pārcēlies uz dzīvi ASV, apmetoties Čikāgā.

⊕ Austrumu ev.-lut. draudzes jaunatnes iesvētes dievkalpojums notiks svētdien, 17. jūlijā, plkst. 2.30 p.p., Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave. Iesvētīs 6 jaunekļus un 4 jaunavas.

⊕ Māc. A. Lūsis kristījis Sandru Silviju Bāderi, Visvalža un Lilijas meitiņu; Marku Miķeli Reinbergu, Ernesta un Dainas dēliņu; Indru Anitu Broku, Ilgvara un Ilonas meitiņu; Balvi Valteru Rubesu, Bruno un Birutas dēliņu.

⊕ Vasaras mēnešos ev.-lut. Sv. Jāņa draudzes mācītāja A. Lūša oficiālais pieņemšanas laiks būs ik piektdienas no plkst. 2-9 vakarā, draudzes mājā, 200 Balmoral Ave., telefons WA 4-8537. Nepieciešamības gadījumos mācītāju var meklēt arī mājās vai Saulainē, zvanot: IVY 3-Ring 5 (tālsarun).

Ar 15 augustu draudzes mācītājs ir iecerējis aiziet atvaļinājumā.

⊕ Ap 1400 baznīcēnu bija klāt Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzes iesvētes dievkalpojumā, kur par pilntiesīgiem draudzes locekļiem tika ievesti 23 jaunekļi un 25 jaunavas. Jauks un svinīgs bija brīdis, kad iesvētāmie ienāca baznīcā. Gājienu vadīja māc. A. Lūsis, māc. J. Vējiņš, draudzes priekšnieks Ž. Rūtenbachs. pr. v. J. Rolavs un vecākais pērminderis K. Kazerovskis. Sirdij tīkami izskanēja 3-balsīgi dziedātā māc. A. Lūša pirms 28 gadiem sacerētā un Ogres draudzes iesvētei veltītā dizesma — „Pa to ceļu, kas gar ciemiem . . . Šai dziesmai ir ļoti zīmīga vēsture: dažus laicīgākos dziesmas pantus īpašā meldijā daudz dziedāja arī latviešu leģiona karavīri. Tagad šī dziesma kļuvusi simboliski tuva tautiešiem dzimtenē, kā savā laikā bija „Dažu skaistu ziedu . . ." Ir saņemtas vairākas vēstules ar lūgumu nosūtīt dziesmas pilnu tekstu uz dzimteni.

Šī iesvēte, liekas, bija viena no lielākajām, kāda jebkad ir notikusi latviešu ev.lut. draudzēs šai kontinentā.

Saulainē jauniešu un mazo bērnu nometnē vēl ir dažas **brīvas vietas**, un vecāki var pieteikt bērnus nometņošanai.

Saulaines kopgalda vadītāja šogad ir Alīse Paegle, ko Saulaines viesi, kā labu virēju atcerēsies no iepriekšējiem gadiem.

Vēl **dabūjamas** dažas brīvas istabas, īpaši augusta pēdējās nedēļās. Interesenti lūgti sazināties ar Saulaines kopēju **A. Jaunzemi**, zvanot pa tālruni **IVY 3 Ring 5**.

Tenisa laukuma un sporta laukuma iekārtošanu — ar talcinieku palīdzību Saulainē pašreiz iekārto padomes loceklis V. Ozoliņš.

Toronto Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas locekles pagājušajā nedēļā sagatavoja vairākus saiņus lietotu drānu, kas tiks nosūtītas tautiešiem uz Vāciju, Poliju un c.. Paldies ziedotājiem, kas bija atsaukušies uz dāmu komitejas aicinājumu.

SIDRABENĒ

⊕ Nākošo svētdien, 24. jūlijā, „Sidrabenē" notiks bērnu svētki; tos ievadīs plkst. 10 rītā ar svētku dievkalpojumu un brīvdabas baznīcas atklāšanu un iesvētīšanu.

Būs svētku dalībnieku parādes gājiens, svētku atklāšana un nometnes dalībnieku priekšnesumi, vingrojumi skolot. Ks. Rasas vadībā, koŗa dziesmas māc. A. Čopa vadībā, šķēršļu skrējiens un grupu sacensības, kā arī nodarbības un sacensības svētku 12 novietnēs, kur bērni varēs parādīt savas latviskās zināšanas, veiklību un attapību. Darbosies Laimes aka un ieradīsies jokdaris (klauns). Pēc sacensībām novietnēs būs peldēšanas sacensības, kā arī tautas dejas un rotaļas. Sacensībās bērni būs sadalīti vecuma grupās, tie saņems balvas. Mazajiem bērniem būs atsevišķs stends. Notiks arī sacensības pieaugušiem un šaušana ar mazkalibra šauteni 3 šaušanas stāvokļos. Šaušanā varēs piedalīties arī ar personīgām šautenēm. Bērnu svētkus kuplinās Toronto latviešu tauŗu orķestris E. Slaucītāja vadībā. Bērniem ieeja brīva, svētkus vadīs J. Pālens.

⊕ Miltonas apriņķa 14 lappušu laikraksts „Canadian Champion", kas iznāk jau 100 gadu, ievietojis plašu aprakstu (1 lapas pusi) un 7 attēlus no latviešu Līgo svētku svinībām „Sidrabenē". Uzņēmumos var redzēt apvienoto kori diriģenta J. Norviļa vadībā, 3 tautas meitas, meitenes vainagus vijot u. c. Aprakstā pieminēti visi koŗi, kas piedalījās „Mazajās dziesmu dienās". Līgo svētki pieminēti kā latviešu sena tradicija nacionālā nozīmē. Tāpat pieminēta arī bērnu vasaras nometne, atzīmējot, ka „Sidrabene" ir tā vieta, kur latvieši ar bērniem vasarā bauda svaigu gaisu u.t.t. „Sidrabene" ietelp Miltonas apriņķī, un tā atrodas apm. 8 jūdzes no Miltonas.

⊕ Māc. A. Čops pag. svētdien piedalījās Otavas latviešu ev.-lut. Miera draudzes iesvētes dievkalpojumā un teica sprediķi.

O. K.

ANGLIJĀ

lūdzam mūsu abonentus abonešanas maksas kārtot

**D.V.F. GRĀMATNĪCĀ,
72 QUEENSBOROUGH TERRACE,
LONDON, W. 2.
Tel. BAYswater 1652.**

Turpat pieņem arī sludinājumus, kā arī dabūjami BEZMAKSAS paraugeksemplāri.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

GENERALKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO PL 9-0266.

LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION Limited
izdara visas parastās banku operācijas; pieņem noguldījumus un depozītus, izsniedz aizdevumus, izdara čeku operācijas.
Birojs atvērts divas reizes nedēļā no pl̄kst. 8—10 vakarā.
Pirmdienās Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton & Jarvis stūrī Tel. WA 4-1563 vai HU 3-9283.
Ceturtdienās 231 Roncesvalles Ave., Venus puķu veikalā. Tel. LE 4-4645.
Pasta adrese: P. O. BOX 37, TERMINAL „R", TORONTO, ONTARIO.

...MIT PIECI . . .

ANGLIJĀ
Lūdzam mūsu abonentus abonešanas maksu kārtot
D.V.F. GRĀMATNĪCĀ,
72 QUEENSBOROUGH TERRACE,
LONDON, W. 2.
Tel. BAYswater 1652.
Turpat pieņem arī sludinājumus, kā arī dabūjami BEZMAKSAS paraugeksemplāri.

AICINĀJUMS

Šī gada 9. oktobrī komponistam Jānim Mediņam piepildās 70 g. Šobrīd viņš ir lielākais latviešu skaņradis, kuŗa darbi nav sveši nevienam latvietim. Viņa daudzpusīgais talants izteicas tiklab plašās, kā miniatūrās mūzikas formās. Viņa darbu sarakstā ir gan operas, baleti, kantātes un darbi simfonijorķestrim, gan kamermūzika un vesela rinda solo dziesmu, kas skandinātas gandrīz ikvienā latviešu skaņdarbu koncertā. Šo kompoziciju reizē dziļi savdabīgais un nacionālais stils piešķir tām īpašu izcilu vietu latviešu mūzikas vēsturē. Daudz laika Jānis Mediņš veltījis arī paidagogu darbam, strādājot par profesoru Latvijas Konservātorijā un kā galvenais diriģents vadot Nacionālās Operas un Radiofona orķestri.

Šobrīd Jānis Mediņš ir trimdinieks, kā mēs visi. Ar sev raksturīgo darba degsmi viņš blakus ikdienas maizes darbam pagūst vēl gadu pēc gada sniegt arvien jaunas veltes latviešu mūzikai. Apziņa, ka viņš dzīvo un darbojas mūsu vidū, ir mūs morāliski stiprinājusi, un trimdas koncertu programmas rāda, cik nepieciešams viņa darbs mūsu kultūras dzīvē. Ir licies pašsaprotami, ka šis darbs kļūst par visas tautas īpašumu paaudžu paaudzēm, bieži vien nedomājot par to, ka tā radītājam pienāktos kaut kāds atlīdzinājums.

Lai izteiktu visu latviešu trimdinieku atzinību un pateicību par Jāņa Mediņa lielo mūža darbu, aicinām visus aktīvi piedalīties, lai jubilejas gadījumā varētu viņam pasniegt

T R I M D A S T A U T A S B A L V U.

Gādāsim, lai šī balva būtu tās nosaukuma cienīga.

Ziedojumu listes, kur katram ziedotājam iespējams ierakstīt arī savu personisko sveicienu un novēlējumu jubilāram, izplatīs jubilejas rīcības komitejas Stokholmā pilnvarotie pārstāvji visās trimdinieku patvēruma zemēs.

Pilnvarotie pārstāvji Kanadā: komponists J. Cīrulis, 16 Bowden St., tel HO 6-7580, un rakstniece B. Senkēviča, 68 Parkdale Rd., tel. LE 3 2249, Toronto, Ont.

Jāņa Mediņa jubilejas komiteja.

MĀKSLA UN MĀKSLINIEKI

Kanadas Nacionālais balets un Kanadas baleta skolu vispārējais standarts bija diskusiju temats, ko šinīs dienās mākslinieks Eduards Keišs iztirzāja kopā ar Kanadas lielākā laikraksta „The Toronto Daily Star" mākslas nodaļas redaktoru un baleta kritiķi Natanu Kohenu. E. Keišs savam oponentam iesniedza plašāku projektu ,kā pacelt Kanadas baleta skolu paidagoģisko kvalifikāciju. Kohens projektu akceptēja un nākamā mācību sezonā šīs diskusijas ar plašāku interviju ievadīs laikrakstā „The Toronto Daily Star". Apspriede ilga 2 stundas „Toronto Star" redakcijā.

☆

Komponists un diriģents Alfreds Strombergs pēc īpašām studijām un konkurences izturējis speciālu pārbaudījumu un uzņemts Kanadas Karaliskajā ērģelnieku kolledžā, iegūstot attestātu RCOC. Šajā apvienībā uzņemti Kanadas izcilākie baznīcu ērģelnieki, un to starpā ir arī komponists - diriģents Jānis Kalniņš, pianists Viktors Kviesis un komponists - diriģents Jānis Norvilis. Alfreds Strombergs ar nākamo sezonu aicināts uzņemtas arī repititora pienākumus Kanadas operas festivālā. Ar savu ģimeni no Stratfordas (Ont.) viņš jau septembra sākumā pārcelsies uz pastāvīgu dzīvi Toronto. Šekspīra festivāla laikā Stratfordā Strombergs darbojas par teātra orķestra diriģentu.

☆

Valsts 2. televīzijas raidītājs Melburnā (Austrālijā) nesen sniedza baletu „Riekstkodis" pilnā izrādē — ar Gunāra Jurjāna skatuves gleznojumu. G. Jurjāns nupat kā beidzis garākas brīvdienas no darba televīzijas studijā, kur viņš Melburnā strādā, taču tās sevišķi brīvas nav bijušas, jo mākslinieks ļoti daudz gleznojis. Centīgais gleznotājs iecerējis sarīkot patstāvīgu savu darbu skati. Viņa uztverē ir divi veidi, kā iespējams sarīkot patstāvīgu gleznu izstādi: pirmais — sarunāt skatei telpas un tad sākt domāt par gleznām; otrs — uzgleznot darbus un pēc tam sameklēt telpas. G. Jurjans izvēlējies otru iespēju.

☆

Nesen kā Ķelnes operas baleta viešņa Vācijā viesojās viena no mūsu baleta lielākajām autoritātēm — Elvīra Rone. Viņa vācu dejotājiem sniedza paraugstundas un runāja vietējā televīzijā par baleta paidagoģiju un krievu baletu. Mākslinieces viesošanos ar rakstiem un attēliem atzīmēja vairāki vācu dienas laikraksti. Kā zināms, E. Rone vada savu baleta studiju Parīzē un ir viena no redzamākajām baleta paidagoģēm Francijā.

A. K.

GODINA DR. K. STRAUBERGU

18. jūnijā Penklubs Stokholmā sarīkojis Dr. K. Strauberga godināšanas vakaru. To atklāja A. Plensners, dodot vārdu Andrejam Johansonam, kas vairāk nekā stundu gaŗā runā kavējās pie jubilāra darba apskates. Pēc tam Dr. K. Strauberga dzejoļus lasīja Veronika Strēlerte, Jānis Grīns stāstīja atmiņas no Rīgas dzīves. Milda Salnā stāstīja par jubilāra sabiedrisko darbību, Kārlis Dziļleja runāja par skolu organizēšanu. Vēsturnieks Uldis Ģērmanis sniedza dažas atmiņas no Latvijas universitātes dzīves.

Svinīgi un lielā sirsnībā noritēja vakars, ko Penklubs sarīkoja par godu vienam no saviem ievērojamiem biedriem. Šis vakars tā dalībniekiem un, cerams, arī jubilāram paliks jo dziļi atmiņā.

Mūziķa panākums

Mūsu jaunās paaudzes apdāvinātais mūziķis, obojists Andrejs Jansons, kas spēlēja savu instrumentu Indianapoles simfonetē dziesmu svētku laikā, nule kā uzņemts Baltimores simfoniskajā orķestrī. Pirmā uzstāšanās ar šo izcilo orķestri paredzēta šī gada rudenī. A. Jansons apsolījies apciemot arī Kanadu nākošajā koncertu sezonā, kad iecerēts sarīkot plašāku jaunatnes koncertu Toronto.

Edvarts Tūters

ŪDENSROZE

Svešā dzelmē ūdensroze
Mirdz ar pārlaicīgu zaigu;
Vilnis lēnām šūpo rozi,
Prieks man sirdi dara maigu.

Svešie vakari un rīti
Reti rāda daiļi biklu.
Dzelme, auklē kas šo rozi, —
Spožumu met skropstās miklu.

Vaigs ar pārlaicīgu zaigu —
Tā kā rozei nu man klājas;
Sirdī modies cits kāds skaistums —
Salaca un senas mājas.

KRIŠJĀŅA BARONA ATCERE TORONTO

Latviešu Preses biedrības Kanadas kopas valde savā 6. jūlija sēdē nolēma sadarbībā ar citām šejienes latviešu organizācijām rīkot š. g. 22. oktobrī Toronto Kr. Baronam veltītu vakaru. 31. oktobrī piepildīsies 125 gadi kopš Kr. Barona dzimšanas. Šai sakarā latviešu sabiedrība visās zemēs atzīmēs viņa lielos nopelnus latviešu nacionālās kultūras laukā.

Valde paredzējusi sarīkojuma programmā referātu par Kr. Barona personību un darbu, viņa literāro darbu priekšnesumus, kā arī mūzikālo daļu ar K. B. dzeju un tautas dziesmu komponējumiem.

RONES PANĀKUMI PARĪZĒ

Gadskārtējā La Scene Francaise koncertā Parīzē, kuŗā piedalījās arī Elvīras Rones jaunās dejotājas, sarīkojuma „nagla" bija Parīzes operas „zvaigzne" Madlēna Lafone, kas kaut beigusi Parīzes operas baleta skolu, joprojām papildinās pie E. Rones. Attēlā mūsu ievērojamo paidagoģi kopā ar primābalerīnu M. Lafoni sumina auditorija. Koncertu jo atsaucīgi vērtēja Parīzes prese.

Prof. P. Jurevičs

ROMANTISKĀ IEVIRZE DZĪVĒ UN RAKSTNIECĪBĀ

IV

Kā 18. g. s. beigās un 19. g. s. sākumā, tā šī gadsimteņa sākumā notika līdzīga romantiska reakcija pret pagājušā gadsimteņa beigās plaši uzplaukušo intellektuālisma seklību, pret visa pielīdzināšanu lietām un visa mehanisko izskaidrošanu. Šo reakciju izteica plašu popularitāti ieguvusā franču filozofa Anrija Bergsona filozofija, ko tad arī beļģis Bertelo (Berhelot) divos sējumos aplūkoja un kritizēja kā „utilitāru romantismu". Bergsons visnoteiktāk, varbūt, kā neviens cits, rādīja, ka pasaules aina, kā mums tiek sniegta ar tīri intellektuālām metodes līdzekļiem, ir sagrozīts un mūsu praktiskām vajadzībām pielāgots izgriezums no kādas nesalīdzināmi plašākas un dziļākas pasaules, kuŗai var tuvoties tikai ar iejušanās dzīvās pasaules izpausmēs un lietojot kā metodi intuīciju, kas iegūta ilgā meditācijā un sagatavošanās procesā. Bergsons, tāpēc, zīmīgā kārtā, vienmēr izceļ dzejas izšķirīgo nozīmi dziļākās pasaules izprašanā, un līdzīgi vēl tagad eksistenciālisma zīmīgākais pārstāvis Heidegers (kuŗa filozofijas veidojumā romantiskas tieksmes ir pilnīgi neapšaubāmas) pastāvīgi operē ar dzejnieku saskatījumiem (it sevišķi pievēršoties tādiem neapšaubāmi autentiska romantisma inspirācijas pilniem dzejniekiem - praviešiem kā Helderlinam un Nīcšem). Romantiskie dzejnieki jau arī tiešām ir filozofiem vistuvāki, jo viņi arī tiecas nonākt pie pēdējām patiesībām, negribot samierināties ar šķitumiem. Viņiem galvenais ir saturs: īstenības saskatījums, tās pārdzīvošana un tad tās pasludināšana, ko tie vērš pret visiem cilvēkiem, gribēdami kaut kādā veidā ietekmēt dzīvi: tie vienmēr ir vairāk vai mazāk radnieciski praviešiem.

Tāpēc arī saprotams, — ja tiem ir viss uzsvars likts uz saturu, ka tie tad necienīs formu (visspilgtāk savu nicināšanu pret to atkal ir izteikuši sirreālisti) un nepiešķirs tai vērību. Šis moments tad arī ir romantisma kritiķiem viens no galvenajiem piedauzības akmeņiem, un tas sevišķi figurē jau vairāk kā gadsimteni ilgajā disputā starp romantismu un t. s. klasicismu. Mēs te šim disputam nepieskarsimies, bet aizrādīsim tikai, ka tam īstenībā ir diezgan abstrakts raksturs, jo, konkrēti ņemot, ne romantiķi savā lielā vairumā ir bez formas, ne klasiķi bez emocionālitātes un bez pieskaršanās kādai dziļākai pasaulei, — ja viens virziens būtu pilnīgi bez kādiem otra elementiem, tas tad pats iznīcinātu sevi kā dzeju. Patiesībā reāls ir tikai fundamentālais viedoklis: vienā gadījumā — uz atraisīšanos no tradicionālajām formām, otrā — uz jo smalkāku to izkopšanu, resp. pārveidošanu. Romantisma nevēlēšanās pakļauties visām formas prasībām īsti ir tam būtiska, izriet no viņas tā dabas un ir neizbēgama. Tas jau nepavisam negrib veltīt sevi, kā to brutāli izceļ sirreālisti, „gardumu cienītājiem" bet cilvēka dvēselei, kas alkst pēc kā vairāk nekā vulgārās ikdienības, kas varbūt cieš lielā iekšējā un varbūt arī ārējā nebrīvībā. Tāpēc ir saprotami, ka romantisms vienmēr ir bijis opozīcijā l'art pour l'art, t. i. principam, ka māksla ir tikai mākslas dēļ, — tam rūp viss cilvēka liktenis, un tiksmināšanās ar kādu daļēju sasniegumu tam šķiet kaut kas necienīgs, gandrīz bezdievīgs, — jo cilvēka stāvoklis īsti ir izmisīgs. Tāpēc, šķiet, romantismam būs sveša mākslas speciālistu (bet ne plašajā publikas masā) diezgan populārais abstraktās mākslas saukļis. Romantisms vienmēr ir bijis pret visām abstrakcijām. Tas negrozīgi vienmēr par galveno ir uzlūkojis inspirāciju un ģeniālitāti.

Tomēr jāsaka, ka romantisma opozicija formai reizē ir arī tā vājība, kas ekstrēmā gadījumā var iet tik tālu, ka tas zaudē mākslas vai literātūras raksturu, ar ko tad romantisms nostājas ārpus šiem garīgās radīšanas veidiem (sirreālisti jau arī zināmā brīdī to par sevi deklarēja, noliekot to tieši par savu mērķi). Kā uz piemēru, kas ar dažiem paraugiem vismaz piegāja tuvu šai galējībai, var norādīt uz mūsu pašu t. s. dekadentismu, kā tas dažreiz izpaudās starp 1905.—1910. gadu. Tā pārstāvji, bez šaubām, bija romantiski ievirzīti un tik pilni protesta un nicināšanas pret vispāratzītām konvencijām, ka to dzeja reizēm bija kā bezveidīgs chaoss. Kaut kas līdzīgs bija jau noticis agrāk Francijā, un tur tad kā reakcija pret romantisko bezveidību izveidojās t. s. parnasiešu skola, kas ir stipri ietekmējusi visu mūsu laikmeta mākslīgo dzeju, par cik tanī izpaužas formas kults, cieņa pret darbu, technisko virtuozitāti, amata prasmi, likumu respektēšanu, — tā padarot mākslu par prāta un gribas darbu, kā to pie mums savā laikā, kad tas atmeta dekadentismu, mācīja Viktors Eglītis.

Bet lai kādi būtu tā trūkumi, mūsu dienās romantisms, šķiet, atkal varētu iegūt lielu pozitīvu nozīmi. Mūsu laikmetā varbūt vairāk kā jebkad cilvēka dvēseles zelšana un uzplaukšana ir bezgala apdraudēta. Viss mūsu laikmeta tai ir naidīgs, jo viss tanī ir padots prāta aprēķinam un praktiskiem nolūkiem. Daba ir tikusi pakļauta cilvēka praktiskajām vajadzībām, un tās krāšņumi tiek lielā mērā iznīcināti. Pat Afrikā lielie krāšņie dzīvnieki gandrīz ir tikai rezervātos, un tie būtu jau pilnīgi izzuduši, ja tie tur nebūtu tikuši saglabāti. Industriālisms, komerciālisms, moderna labklājības valsts, kas jaucas visur iekšā un visu kārto — ir dzimšanu, ir miršanu, ir laimīgas, ir nelaimīgas laulības, ir mīlestību ir naidu — un ar saviem masu laika kavēšanas līdzekļiem fabricē visas ir gatavības, ir negatīgas baudas; visi šie faktori un vēl daudzi citi lielā mērā sašaurina un pat iznīcina dvēseles darbību, kavē tās pievēršanos sev, atņem cilvēkam dabisko dzīves ritmu un līdz ar to kavē viņu būt pašam sev, t. i. atņem tam viņa personību, — un vai var būt kāds lielāks zaudējums par to?

Un kur nu vēl komūnisma loma mūsu pasaulē, kuŗai tas sāk pamazām, tieši vai netieši uzlikt savu zīmogu. Tam, kā jau minēts, dvēsele ir pārpratums, jo domājošā, jūtošā, sapņojošā dvēsele pilnīgi neiekļaujas tā sistēmā: tam vajadzīgi tikai roboti, kas strādā, domā, jūt un uzjautrinās pēc priekšraksta un pavēles. Ar to tad arī izskaidrojams viņu lielais uztraukums un sašutums par Pasternaka romānu „Dr. Živāgo". Tanī jau īsti nav nekādas pretkomūnistiskas propagandas, bet ir gan kaut kas sliktāks: tiek rādīts, kā jūtas pēc „Dieva ģīmja" radītā cilvēcīgā dvēsele bezdievīgos un necilvēcīgos komūnistiskās dzīves apstākļos, un, proti, tiek rādīts, ka tā jūtas bezgala nelaimīga, un to komūnisti nevar piedot. Ne mazāk piedauzīga komūnistiem ir grāmatā spilgti izteiktā — ne opozicija, bet, kas vēl ļaunāki, vienaldzība pret viņu ideāliem. Lai to ieskatītu, pietiek izlasīt kaut mazu daļu no Živāgo mīļākās — Lāras — monologa pie Živāgo šķirsta, romāna pēdējās lapas pusēs. „Pasaules mīklu, — saka viņa, — nāves mīklu, ģenija burvību, pilnīga kailuma burvību — to visu mēs esam sapratuši. Turpretim, kas attiecas uz **sīkajām pasaules darīšanām,** piemēram, kaut vai uz zemes lodes pārveidošanu, tad mums jānožēlo, ka tā nav mūsu darīšana." Vai tas nav pliķis boļševismam: viņu ideāls (kas īstenībā gan vēl daudz sīkāks) — zemes lodes pārveidošana, ārstam Ži-

(Nobeigums 8. lpp.)

DRUPU REPUBLIKA

T. ZELTIŅA

ROMĀNS

Fr. Milta viņete.

(60. turpinājums)

„Divas jau tikai mums ir, jo trešā, katram visīstākā, biedru trūkuma dēļ nav nodibināta. Jūs taču vēl atcerēsities? Es sasaucu dibināšanas sapulci, bet beigās paliku viens, ne tuvu nepaspējis pateikt visu, ko gribēju sacīt."

„Tā, tā. Ko tad jūs toreiz būtu vēl gribējis sacīt?" smaidošām acīm jautāja Darbacis.

Ugunīgā dzēriena patīkami iesildīts, Cīruļdziesma domāja, ka pelēcīgi miglainajā dienā pati Providence tam atsūtījusi pacietīgu klausītāju: „Par daudz ko, starp citu arī par nacionālismu, kas mana nacionālhumānisma izpratnē nebūt nav līdzīgs ultrāpatriotiskas reliģijas dogmai. Tāds nacionālisms pasaulei atnesis daudz vairāk ļaunuma nekā labuma, lūkodams iepotēt atsevišķās tautās pārliecību, ka tās ir labākās, gudrākās un varenākās zemes virsū. Ar to tautām tiek piešķirtas vai visas kvalitātes, kādas ir dievticīgo dieviem. Bet tā kā dievi var dzīvot katrs pa savu mītoloģijas valstību, tiem pašiem kaut kādā starpmītoloģiskā arēnā savs pārākums vienam pār otru nav jāpierāda. Turpretī mēs, kā zināms, esam pavisam citādā situācijā. Protams, ka šāda veida nacionālisms ir tikai viens no daudzajiem kaŗa iemesliem. Tomēr, ja mazāk vai vairāk skaļi mēs neturpinātu domāt: mana zeme ir visskaistākā pasaulē, mana tauta visvērtīgākā, bet sāktu apzināties, ka mana zeme m a n ir visskaistākā, un mana tauta m a n ir visvērtīgākā, ar mazo vārdiņu „man" mēs būtu piešķīruši nacionālismam pavisam citādu saturu. Proti, tas nozīmē, ka mēs vairs nesludinātu kādas tautas pārākumu par citām, tai pašā laikā joprojām palikdami pie atzinuma, ka katram vienam viņa tautas nacionālās vērtības ir vienreizīgi nozīmīgas, lai kļūtu par pilnvērtīgu personību ar savu īpatu vietu visas cilvēces apjomā. Ar citiem vārdiem, atzīstot paša tautu par kādā cilvēka visauglīgāko gara augsni, kas citiem var noderēt tikai par putekļainu parādes zirgu lielceļu, varbūt mēs beidzot visi nāktu pie saprāta, nemēģinot viens otru varmācīgi pārdēstīt aiz tanku kāpurķēžu nojauktām sētiņām."

Un Cīruļdziesma pašapzinīgi izslējies, vēroja vienīgo pelēko klausītāju, cik dziļu ietekmi viņā būs radījusi neapšaubāmi skaistā runa.

Darbacis domīgi pakšķināja pīpīti, tad nogrozīja galvu un teica: „Jupis ar visiem tankiem, ne jau par tiem man šodien bēda — daudz vairāk par suņiem un kaķiem."

„Kāds suņiem un kaķiem sakars . . ." Cīruļdziesma bezcerīgi noplātīja rokas, tad noliecies pazuda aiz letes, it kā lai paceltu uz grīdas nokritušu papīra lapu, bet patiesībā iekampa no pudeles pamatīgāku šļuku dvēseles stiprināšanai, jo atkal, kā juta, sevi bija izsējis vējā, gaŗām klausītāja ausīm.

„Sakars gan — ar manu dārziņu dikti liels." Darbacis izņēma no mutes pīpi un sāka sūdzēties: „Dabūju šovasar noņemties kā ar velniem. Kaķis jau smalks kungs, neies skrāpēties pa cietu nomīdītu pagalmu, bet nāks un notupsies mīksti uzrušinātā dobē. Suns, saprotams, kaķim pa pēdām, un dārziņš tad savandīts kā miga. Pagāni nolauza man vairākus tomātu dēstus. Un tad nu es gribētu, lai paša vēlētā valdīšana nākamai vasarai izdotu suņu likumu. Spēlmanis gan saka, ka visi tūliņ pēc Ziemassvētkiem mēs braukšot mājās, un viņš par bezmaksas aizvešanu gādāšot. Bet ej nu sazini — var tomēr iznākt, ka jānodzīvo tepatiņās vēl viena vasariņa. Tad mums tas suņu likums būs vajadzīgs, citādi nevarēs. Es neiešu nometnes suņiem par ganu. Lai madāmiņas pašas, kam ir kāds vaukšķis, tur viņu piesietu pie saites un vadā apkārt kā brūtgānu. Mētājas tāds paklīdenis taisni kā ērms, pīdamies cilvēkam bez kādas jēgas pa kājām, pilnīgs liekēdis. Latvijā katrs suņuks — tāpat kā visi citi — prata sev godīgi nopelnīt maizi. Palīdzēja ganiņam noganīt govis un naktīs būdā, pats salmos saldams, sargāja mājas. Tu varēji mierīgi gulēt, klausoties tāļu un tuvu suņu rejās kā mīļās, pierastās un pazīstamās vēstīs, ka katrās mājās ir nomodā modrīgi sargi. Tie bija Latvijas suņi, kam patikās ar prieku paglaudīt galvas. Bet šitos prūšu kvankšķus, kas nezina ne rīta, ne vakara un stulbi izbradā cilvēkiem dārziņu dobes, es nevaru ieredzēt ne acu galā."

„Darbača tēv, nevajadzētu visas lietas novērtēt, izejot tikai no lietderības principa," Cīruļdziema runāja pretī tikai aiz tīras spītības, ka viņa augsti idejiskā plāksnē sāktais sarunas saturs novests uz tāda, tik zema sunības problēmu līmeņa.

„Es zinu, tev vairāk patīk tik tādas cīruļu dziesmas, kādas arīdzan pats tu dziedi," labdabīgi smaidīdams, sacīja Darbacis. „Var jau — kas vainas? — apstāties kādreiz brīsniņu vagas galā un, zirdziņu atpūtinot, cīruli paklausīties. Pats esmu pašmājās pavasaŗa rītos tā darījis. Bet — cīruli arklā vis neiejūgsi, kad aŗama maizītei zeme . . ."

„Kā dzirdu, saimnieka tēv, tu runā par aršanu. Vai neesi savu laiciņu vēl aparis? Vajadzēja tam darbiņam būt jau padarītam. Atceries, Latvijā ik gadu laikraksti sludināja kā bausli — apariet zemi rudenī!" ienākdams sevišķi jautrā omā ar skaļu balsi piesmēja veikalu pilnu Pelerīns.

„Kas man tur ko art, ko būt — pleķītis tāds, ka kārtīgam zirgam pat neiznāktu vietiņas kur nogulties. Esmu jau uzracis ar lāpstu un samēslojis paša čūčeļa mēsliem. Redzi, no vepreļa man tagad vēl labums tāds, ka nav vairs jāstaigā uz upmalu pēc aitu spirām," atsaucās Darbacis Pelerīnam, kā cilvēkam, kas saprot lietu.

„Nu, nekas gan laikam nav labāks par mantu, ko mājās kādreiz izvedām no govju kūtīm," lietišķi sprieda Pelerīns, un Cīruļdziesma klausīdamies sāka viņu gandrīz vai apbrīnot, cik veikli viņš prata pielāgoties katram, pilsētnieks būdams, pat vienkāršam lauku cilvēkam.

Protams, nule aizsāktais temats Cīruļdziesmu neinteresēja ne mazākā mērā, tādēļ viņš slepus iebāza kabatā pudeli, nolemdams aiziet pie Auriņa. Varbūt par šonakt izlīmētajām lapelēm balādists nekā vēl nezināja, tad viņam to varēs pastāstī.

* * *

Sēdēdams pie jaunā, paša uzbūvētā galda, Augusts rakstīja: „Cīņu karogi kā asiņaini kāvi allaž ir plandījušies gar visiem pasaules apvāršņiem. Divdesmitā gadsimta ikarieši ar sudrabotiem tērauda spārniem pārgalvīgi graiza mākoņus, kā apskaužamas lepnības bultas durstīdami debesis. Pat zemes serdei licis nodrebēt cilvēka nemiera gars, gabalu gabalos plosīdams materijas atomisko miesu. Un tomēr pār pasauli valda miers, plezdams majestātiskus klusuma vēdekļus pār Mūžīgās Majestātes miera pilsētām — kapiem.

Šo klusējošo pilsētu vārtu priekšā kā zemei piekalti paliek stāvam un noliec galvas visdižciltīgāko ķēniņu slavas zirgi. Jo tie ir nāves vārti, aiz kuŗiem mēmā mierā dus mūžīgās dzīvības noslēpums. Te pīšļi paliek atkal par pīšļiem, un viņu varenajiem gudrības ieročiem nav vairs spēka. Nožēlojama traģisma pilns te sāpīgi drūmu valodu runā katrs cilvēciskā izmisuma mēģinājums — kaut uz īsu brīdi vēl turēties pie savas iedomātās varenības.

Tādas pagalam vientuļas bezgalīgajos smilšu okeanos nepakustināmā smagumā gumst Ēģiptes valdnieku piramidas. Gudro magu zāles un pasakainās bagātības zelts nav spējis padzīt no valdnieciskajām faraonu lūpām ironisko nāves mirkļa smaidu, kas tur ar katru gadsimtu ieviešas dīvaināks. Skumji aizkustinoši kā korāļi ar pēkšņi kaut kur pazudušām meldijām, koku zaļuma apņemti, stingst baltā marmora, sarkanīgā granīta un apsūbējušā vaŗa pieminekļi nesaskaitāmās miera pilsētās — tikpat dažādi, cik dažāda līdz pastarai dienai būs cilvēku gaume, mīlestība un mantība. Bet runā no viņiem visiem cilvēka bailes — bailes atzīties paša gudrības lielajā nezināšanā.

Dodamies dzīves visnoslēpumainākajā ceļojumā, nezinādams pat kur un pa kādiem ceļiem, cilvēks kaut nieku vēl mēģinājis paturēt savā tuvumā — no šīszemes formu laicīgā skaistuma. Un var jau būt, ka aizgājējs pats par savu kādreizējo bērnišķo iedomu šodien smaida ne mazāk dīvaini kā faraona iebalzamētā mute, bet viņu pēcnieku prātos nekas vēl nav grozījies. Pīšļi pīšļiem Mūžīgās Majestātes miera pilsētās ceļ pieminekļus.

Un tiešām — viņa gudrības nezināšana ir pārāk liela, lai neapjaustu, ka miers ir visdārgākā manta, kas cilvēkam kādreiz piederējusi. Šim mieram nav sākuma un gala kā vējam, tā soļi ir tikpat nedzirdami un viegli kā gaismai. Lai arī kādā pasaules malā miera pilsēta jums vērtu vārtus, miers jūs tur atradīs, jo savus pavalstniekus pazīst un mīlē. Vai tas būtu tālu jūŗu braucējs, ko, dēlim piesietu, ar smagu akmeni pie kājām kuģotāji biedri nolaiž dzelmē, vai miklā purva dobē aprakts kaujā kritis kaŗavīrs, nav tādas miera pilsētas — kaut cilvēku vēl neapjaustas vai arī jau piemirstas — kur savus pavalstniekus, klusēdams kā melna sfinga, neapsegtu majestātiskais miers, jo viņam vienīgam pieder kā visa iesākums, tā gals.

(Turpinājums sekos).

FILMU PASAULE

„The Story of Ruth" ir reliģiska satura filma, ko izrāda Toronto Odeona teātrī. Tik vienreizīgas krāsu filmas kā „Ben Hurs" priekšā šī pēdējā nobāl gan krāsu, gan satura ziņā. Tomēr atsevišķi skati ir samērā iespaidīgi.

☆

Kanadiešu filmu producents Babs Krons nule kā uzņēmis dokumentārfilmu par kādu nūdistu nometni, kas jau gadiem ilgi pastāv Niagaras tuvumā. Producenta novērojumi: vēl neredzēta kopība.

☆

Italiešu filmu zvaigzne Sofija Lorēna saistīta galvenajai lomai filmā „The Millionaires", kas patlaban tiek uzņemta pēc Bernarda Šova ievērojamās lugas ar augšā minēto nosaukumu. Producents Pjērs Rovs šajā sakarā izteicies: „Pirmoreiz Sofijai vajadzēs runāt literārā un intellektuālā valodā, kādēļ dodiet viņai laiku pārslēgties no „seksa" lomām uz vienu kārtīgu lomu."

A. K.

MODERNIE SATIKSMES LĪDZEKĻI — „VIRPUĻPUTNI"

Vai helikopteri izkonkurēs automašīnas?

(Canadian Scene) — Pieaugot helikopteru lietošanai Kanadā, īpaši glābšanas darbos kalnos un uz jūŗas, helikopteru kvalificētu lidotāju sagatavošana ir izveidojusies par labu veikalu. Šo skolu vada Kārlis Agars, „Mr. Helicopter", Britu Kolumbijas Pentikotā, veicot pasaules plašākās helikopteru komercoperācijas. Agars, kas uzsāka vadīt Pentiktonas skolu 1950. g., speciālizējies komerclidojumu lidotāju apmācībā, sagatavojot tos palīdzības darbam kalnos un tālos ziemeļos — bieži vien gandrīz pilnīgi nepieejamos apvidos. Lai kvalificētos šo kursu apmeklēšanai, studentiem jābūt jau ar komerclidotāju atļauju un jābūt nolidojušiem kopsummā 75 stundas. Tam seko 4 mēnešu helikopteru apmācības kurss.

Helikopteru lidojumu drāmatisko pusi pasvītro lidotāju uzdevumi glābt avarējušu lidaparātu lidotājus un pasažieŗus vai apmaldījušos medniekus un dabas bagātību meklētājus — vietās kur parastās lidmašīnas nevar nolaisties.

Tikpat svarīgs virpuļputnu darbs ir pārtikas nomešana kā arī pirmās palīdzības ierīču un citu apgādes priekšmetu piegāde mērnieku un dabas bagātību pētnieku grupām gandrīz pilnīgi nepieejamās vietās.

Varbūt, ka visdrāmatiskākais no visiem darbiem ir palīdzības darbs, ko veic fotes helikopteri Kanadas austrumu jūŗas krastā. Šie flotes virpuļputni, kuŗi pieder pie helikopteru 21 eskadrona, stacionēti HMCS Šīrvoteras flotes bazē, Halifaksas ostas pretējā pusē. Kaut arī rutīnas lidojumi aizņem eskadronam daudz laika, piloti tomēr atrod laiku, lai piedalītos aktīvā glābšanas darbā — galvenokārt nolasot jūriniekus no grimstošiem kuģiem, kā, piem., no kravas kuģa „Liberian", kas taisījās salūzt uz Keipbertonas vētras kapātām klintīm. Nekādu citu glābšanas veidu nebūtu bijis iespējams pielietot, lai glābtu 21 jūrnieku, kas atradās uz kravas kuģa klāja. Viņus visus izglāba. Citā gadījumā, kad helikopters nevarēja uzņemt ievainotu jūrnieku no kuģa klāja pēdējā takelāžas dēļ, lidotājs nolaidās tik zemu, lai šo vīru uzņemtu no maziņas zvejas laivas.

Vēl kāds ievērojams pasākums ir kaujas flotes lidotāja izglābšana, kad tā lidmašīna nogāzās bazes tuvumā un aizdegās. Iestrēgušo lidotāju nogādāja drošībā tikai dažas stundas pirms benzīna tanka eksplozijas.

Flotes helikopterus apmāca arī zemūdeņu atrašanā un iznīcināšanā. Šie RCN pretzemūdeņu vienību „kopteri", kas apbruņoti ar torpēdām, spēj pareizi uziet zemūdeņu atrašanās vietu, nogremdējot no helikoptera jūŗā īpašu sonora ierīci.

Bija laiki, kad domāja, ka virpuļputni varēs aizstāt automobili. Tēloja, ka veikalnieki pacelsies gaisā no savu māju zālāja un nolaidīsies pilsētas centrā uz biroju namu jumtiem. Kaut gan uz šādu helikopteru izmantošanu vēl būs jāgaida, tomēr tie arvien vairāk sāk veikt praktiskus uzdevumus. Kalifornijā lielu kravas helikopteru floti izmanto kokrūpniecības sabiedrības, lai pārvadātu kokmateriālus pat līdz 9.000 tekošu pēdu vienā kravā no nepieejamām vietām kalnainos apgabalos. Tos izmanto arī mežu ugunsgrēku apkaŗošanai kā Savienotajās Valstīs, tā arī Kanadā.

Apsveŗ arī lielāku helikopteru izmantošanu kā priekšpilsētu un pilsētu satiksmes autobusus. Pašlaik šie lielākie helikopteri jau izlietoti satiksmes uzturēšanai starp Ņujorkas gaisa ostu un pilsētas centru. Ir fakts, ka helikopteris ir izaudzis pietiekami liels un ir drošs šādām vajadzībām. Divas jaunas Savienoto Valstu mašīnas — Sikorskis S-61 un Vertola V-107 var pārvadāt 25 pasažieŗus un bagāžu ar ātrumu līdz 150 jūdzēm stundā. Lai šī veida pasažieŗu satiksme ir stipri jāsubsidē, tomēr ir iespējams, ka kādā jaukā dienā helikoptera autobusi var sākt atmaksāties.

PRIEKŠCĪŅAS RIETUMVĀCIJAS VĒLĒŠANĀM 1961. GADĀ

(mo) Abas lielākās Rietumvācijas partijas — kristīgie demokrati un sociāldemokrati — jau pamazām uzsākušas priekšdarbus bundestāga vēlēšanām nākamajā gadā, īsiem, bet spēcīgiem sitieniem apstrādājot pretējo pusi.

Kristīgo demokratu partijai vispirms bija svarīgi likvidēt kopš pagājušā gada pastāvošās domstarpības kanclera Ādenauera un vicekanclera un saimniecības ministra Erharda starpā. Ādenauera atvaļinājuma laikā Erhards apmeklēja viņu atpūtas vietā Kadenabijā. Kā paša kanclera, tā arī Erharda presei dotā informācija liecina, ka abu starpā ir panākts izlīgums, kas praktiski nozīmē partijas vadības kopīgu fronti vēlēšanu kampaņā. Līdz ar to Erhards ir panācis savu uzskatu respektēšanu valdības politikas veidošanā, jo sevišķi svarīgu politisku lēmumu pieņemšanā — un saimniecības nozarē ieguvis brīvu noteikšanu. Erhards panācis arī to, ka nākotnējā Eiropas saimniecības un tirdzniecības politikas veidošanā viņam, kā saimniecības ministram, ir paredzēta ievērojama loma. Vērtējot šīs sarunas kopsummā, jāatzīst, ka Erhards, viens no ievērojamākajiem Rietumvācijas saimniecības atplaukuma veidotājiem, ir pratis rast labu izeju nākamo vēlēšanu cīņām, stiprinot arī aizmuguri paša partijas rindās.

Kaut gan kristīgie demokrati nav vēl galīgā veidā izšķīrušies par nākamo kanclera amata kandidātu, tomēr partijas vadībā Erhardu ieskata kā praktiski vienīgo Ādenauera pēcnieku. Ādenauers, pēc neoficiālas informācijas, vairs strikti nepastāvot uz savu kandidatūru, galīgo izšķiršanos atstājot savas partijas parlamenta frakcijas ziņā. Ja nu Ādenauers tiešām vairs nekandidētu, tad skaidrs, ka kristīgo demokratu kandidāts kanclera amatam būs Erhards. Un var gandrīz droši teikt, ka šādā gadījumā viņš kļūtu nākošais Rietumvācijas kanclers.

Kaut gan arī sociāldemokrati nav savu kandidātu nominējuši, tad tomēr ir drošs, ka tas noteikti būs Berlīnes pilsētas galva Villijs Brandts. Viņa personā pirmoreiz Rietumvācijas vēlēšanu gaitā kristīgie demokrati saņemtu jaunāko un spēcīgāko opozicijas pretkandidātu. Brants, kā zināms, ar savu noteikto stāju Berlīnes jautājumā un labiem personīgajiem sakariem ārzemēs, ir vācu tautā ļoti populārs. Arī viņa paša pretinieki partijā atzinuši, ka, būdams tikai 46 gadi vecs, Brants ir pats spēcīgākais un populārākais sociāldemokratu vīrs, kas vienīgais varētu stāties pretī „vecajai lapsai" Ādenaueram vai praktiskajiem dotumiem apbalvotajam Erhardam. Tā Villijs Brants presē pamazām tiek propagandēts.

Kristīgie demokrati, jau savlaicīgi pamanījuši draudošās briesmas, agrā vēlēšanu cīņu stadijā sāk Brantu apkaŗot. Jo sevišķi smagu uzbrukumu pret Brantu pagājušās ceturtdienas runā vērsa Ziemeļreinas - Vestfāles iekšlietu ministrs Dufhuess, norādot, ka politiskajā darbībā Brandts esot vēl pilnīgi balta un neaprakstīta lapa, un ka jaunajai valstij būtu liels risks ļaut viņam uzņemties tās vadību. Sagaida, ka drīzumā arī Ādenauers pats aktīvi iesaistīsies vēlēšanu kampaņā. Kristīgo demokratu prese galvenokārt kritizē Brandta ārpolītikas težu pareizumu pašreizējā polītiskajā attīstībā, tās pēc viņu domām sastādot un vadot sociāldemokratu kreisā spārna funkcionārs Vēners.

Līdzšinējā norise ir tikai mazs pirmsākums lielajai vēlēšanu cīņai, kuŗai katra partija ir sagatavojusi smagus uzbrukuma materiālus.

Kremlis ar un bez Staļina

DIE REVOLUTION ENTLÄSST IHRE KINDER", Wolfgang Leonhard, Kiepenheuer und Witsch izdevums, 268 l. p., Cena DM 9,80. „

„KREML OHNE STALIN", Wolfgang Leonhard, Verlag für Politik und Wirtschaft izdevums, 646 l. p.

Autoram bija 13 gadu, kad viņš kopā ar savu māti pameta nacionālsociālistisko Vāciju, lai emigrētu uz Padomju Savienību. Tur pēc mātes apcietināšanas viņš uzauga austriešu un vācu emigrantu namā, vēlāk studēja Maskavas svešvalodu paidagoģijas institūtā un iestājās komūnistu jauniešu savienībā. Vācu un padomju kaŗa sākumā L. no Maskavas tiek izsūtīts uz Karagandu. Pēc gada viņu iesauc Kominterna skolā, lai apmācītu uzdevumiem Vācijā. Pēc Kominterna likvidēšanās, L. strādā „Brīvās Vācijas nacionālā komitejā". Viņa izglītība, politiskās intereses un aktīvitāte palīdz iekļūt to desmit komūnistu funkcionāru starpā, kuŗus 1945. gada aprīlī nosūta uz Vāciju. Viņa uzdevumi deva iespēju tam personīgi iepazīties ar lielāko daļu tagadējo komūnistu pārvaldītās Vācijas varas vīriem, kā arī piedalīties komūnistu partijas un administrācijas internās apspriedēs. Kad Maskava sarāva saites ar Tito, L. aizbēga uz Dienvidslaviju. Kopš 1950. gada viņš ir žurnālists Rietumvācijā.

L. lielā pieredze, kas noveda pie vilšanās komūnismā, ir devusi brīvajai pasaulei abas augšminētās grāmatas, kas paveŗ mums iespēju ieskatīties komūnistu darbības atbaidošajās aizkulisēs.

Pirmā grāmata Vācijā piederēdzējusi vairākus izdevumus un iespiesta jau 100.000 eksemplāros. Tā tulkota daudzās valodās un iespiesta Savienotajās Valstīs, Lielbritanijā, Japānā, Zviedrijā un Holandē. Tulkota arī jau arabu un burmiešu valodā.

Reizē ar autora visai neparasto dzīves stāstu, mēs abās grāmatās atrodam arī patiesu komūnistiskās pasaules ikdienas dzīves tēlojumu, kas ir pa spēkam tikai tādai personai, kas pats dzīvojis līdz to dzīvi. Balstoties uz bagātīgu materiālu krājumu un Oksfordas universitātes atbalstu V. L. varējis šīs grāmatas publicēt, lai brīdinātu brīvo pasauli no komūnisma briesmām.

Budzis.

PARĪZES LIELO JUVELIEŖU SKATLOGI

Vēstule Latvijai Amerikā no Francijas

Par akmeņiem cilvēki ieņēmušies dažādi domāt un izsacīties. Ciets kā akmens . . . un tūlīt katrs saprot lakonisko rakstujumu, ka, lūk, tam neviens netiek klāt. Tam ap serdi cieta čaumala, tas viss savs, tāds ir skops, nežēlīgs, vienaldzīgs un neiespaidojams no ārienes.

Bet nevienam nav svešs arī mierīgais un padevīgais atzinums — laiks apgrauž un apēd pat akmeni . . . Neko darīt! Akmeni var pacelt no zemes un mest . . . Un vai tam, kas pirmais met akmeni. Gaisā kā spožs cirvis cirtienam mūžīgi karājas tikai mērenas mutes mērens prātojums — un vai tam, kas pirmais . . .

Bet akmens ne tikvien dilst, akmens arī aug, un neviens savu izbrīnu neslēpj, par pēkšņu parādību runādams: tas izauga kā akmens manā priekšā . . . Tā redzam — stabils vērtības jēdziens piemīt arī vienkāršam akmenim.

„Place Vendôme" celtniecības pamati zīmīgi spoguļojas savas lielvalsts — Francijas grandiozitātē ar vēsturisku kolonnu laukuma vidū. Laukumu ielogo simetriska architektūra, veidodama stingru kvadrātu. Vienā pusē Tieslietu ministrija, otrā juvelieŗu veikali ar dārgakmeņa pasaku zeltā un platīnā.

Šī vērtību pasaka nav jautra un čaliga, bet gan ļoti nopietna, ar sevišķi izmeklētu valodas izteiksmi. Brīžam gribas sev iestāstīt — tas ir loga stikls, kas greizi rāda un delikāti rotaļājas ar greznumu, ko šķiļ dārgakmens, aicināts gaismā no tumšas glabātuves.

Dārgakmeņi ir lieli, četrstūrīgi slīpēti kā pats Vandôme laukums. Zelta aptverti un iestrādāti platīnā, tie arī sēd kā goda tiesneši dārgā krēslā, savā ielas pusē, un līdzsvaro taisnības svaru kausus. Tas ir stingrs un grandiozs meistardarbs, ko kā kolosālu vērtību spēj tikai papildināt un illustrēt Francijas pašas lielie parādes tanki, uzbraucot uz laukuma . . .

„Van Cleef Co/Arpels" ir starptautisks rotas lietu nams ar nodaļām Ņujorkā. Šim namam dārgu logu visvairāk, un viens starp tiem gluži zili balts. Te safīrs ar savu sapņaino zilumu izteic goddevību un cieņu saligajam briljantam, kas kā caurspīdīgi izgaismots ledus graudš laistās drīz zils, drīz balts. Lielais skatlogs kā iesalis. Platīns vienaldzīgi pavēlējies dārgakmeņiem, kas apcietinājušies fantastiskās saktās, smagās rokassprādzēs, teātrālos gredzenos . . . Sakta ne sakta, bet mirdzīgi balts ziedu cekuliņš iesaistīts zilās lapiņās, un dzīvs uzglabājies tai joslā, kur salst, bet neizsalst. Rokas sprādze — dārgakmeņu ķēde, izpīta ar mēru un svaru bagātā fantazijā. Ne zila tā, ne balta — vizuļaina kā sniega krāsa ziemas saulē . . . Gredzena saturs un jēga — augsta dārgakmeņu kaudzīte, kas ar savu apstrādājumu tumsā deg kā lodziņš pie lodziņa. Kakla rota veido un izpilina ap sevi mistiski baltu loku, kas reizā ir arī tiesisks un valdonīgs . . .

Jo smagāka vērtība, jo nopietnāka pasaka. Caur skatloga stiklu to lasot un acīm šķirstot, tīri negribot uzmācas jautājums — vai šādas īstas dārgakmeņu rotas ir greznība, un vai greznoties patiesi ir tikai rotaļāties? Vai rota pielaikojama tērpam, vai tērps rotai. Arī cilvēku mēdz salīdzināt ar dārgakmeni. Krietns dārgakmeņa slīpējums sevī koncentrē atzinību katram rūpīgi veiktam darbam. Katram cilvēkam mēdz piešķirt ar dzimšanu viņa laimes akmeni, kas dārgs . . . Dārgakmens pirkstā maina krāsu — dzīvo vai mirst . . . Dārgakmeņus apdzied dzejnieki, skaņās iestarpina un izvizuļina komponisti . . . Dārgakmeņu krāsas uz audekla buŗ gleznotājs . . .

Tepat uz „Place Vendôme" juvelieŗa veikals „Lacloche" ar gleznu galeriju. Blakus smalka mēchanisma pulksteņiem, tirkīzu gabaliem un zeltam izstādītas abstraktas dekorācijas, kuŗās viss dekorātīvais krāsaina galvas schēma . . .

Taču franču iemīļotie dārgakmeņi ir zaļie smaragdi. Smagākās un dārgākās rotas atspīdina šo vecīgo zaļumu caur loga stiklu kā aizlaista parka zāli, kas pilna savas zemes sāls.

— Šādu kaklarotu drīkst aplikt tikai pilnīga auguma dāma, — dzirdu divus juvelieŗu apbrīnotājus veikala priekšā pārspriežam. — Vai viņa ir pietiekami masīva resp. cienījami resna? —

Pēc dzirdētā jādomā — kalsnējai dāmai, ar kaulainu kaklu ir tomēr tiesība valkāt pērļu virkni, kas silti izlaistās mīkstā gaismā un savā noapaļotā pašapmierinātībā formu iespaidu nesamazina, bet gan kuplina . . .

Vienā logā zelta apkaklīte, jeb kaklam pieguloša krādziņa. Zelta apkaklītes apaļie stūri apšūti briljantiem. Iedomājos tūlīt — kuŗā skolā baltas apkaklītes vietā meitenes valkā zelta krādziņu?

Lielo dārgakmeņu spilgto uguņu šķiedumā ir redzami arī draudzības gredzeni ar sīku akmentiņu vijumu ap riņķi. Cik vienmuļi un garlaicīgi tie, pret lielo meistardarbu apliecinājumiem . . . Un tomēr iegūt tādu niecīgu stīpiņu nevienam nav liegts.

Logā, starp biezām zelta rokas somiņām, manu uzmanību saista sērija dārgakmeņiem apbērtu papagaiļu. Vai tie dārgi modes priekšmeti vai amuleti ar mistisku nokrāsu — grūti uzminēt. Spriežot pēc izstrādājuma un dārgakmeņu kompozicijas, dažs putns it kā rupjāks, dažs smalkāks. Juvelieŗa darbs piemērojies dažādām gaumēm . . .

Man patīk viens tāds dārgakmeņiem apgleznots papagailīts ar piemiegtu aci . . . Akmentiņi nav koši — putna spalvu košums blāvs. Tas gan man šķiet, nav modes untums, bet izdomāts kā dārgs amulets. Vērtība sveŗ vērtību. To majestātiski apliecina lielo juvelieŗu parādes logi un „Place Vendôme", laukums, kas pats savā veidojumā lieliskojies majetātisks.

Ilona Leimane,

Slēgta Muskokas sanatorija

Kā mūsu laikrakstā jau iepriekš ziņots, 4. jūlijā slēdza Muskokas sanatoriju, lai visdrīzākā laikā tās vietā atvērtu psichiatrisko slimnīcu. Sakarā ar sanatorijas slēgšanu atlaida arī strādniekus, to vidū pēdējā laikā desmit strādājošos latviešus. Atlaistajiem alga izmaksāta uz priekšu: kas nostrādājis vienu gadu, saņēma vienas nedēļas algas izmaksu, kas 2 gadus — divi nedēļas u. t. t., bet kas nostrādājis 4 vai vairākus gadus, tam izmaksāta četru nedēļu alga.

Visi atlaistie tautieši dzīvokļus jau sameklējuši tuvējā Gravenharstas pilsētiņā un ir iesnieguši lūgumus tos uzņemt darbā jaunajā psichiatriskajā slimnīcā, kuŗa, cik zināms, sāks darboties šī mēneša vidū. Tautieši sanatorijā pa lielākai daļai strādāja kā telpu aptīrītāji un virtuvē. Lielākais strādājošo tautiešu skaits ir bijis 35. Pirmās sešas mūsu tautietes ieradušās 1948. gadā. Ir bijis noorganizēts sieviešu kvartets, kas ar latviešu dziesmām uzstājies kanadiešu publikai, tāpat dažas no tautietēm runājušas sanāksmēs, apgaismodamas mūsu valsts stāvokli un latviešu bēgļu grūto likteni.

1949. gada beigās sanatorijā kā vienkāršs kalpotājs sācis strādāt inž. Rolands Kalniņš, kas drīzā laikā ar darba centību un priekšzīmi kļuva par sanatorijas pārvaldnieku, kādu amatu viņš ieņēma līdz sanatorijas slēgšanai, un, cik zināms, tai pašā amatā paliks arī turpmāk psichiatriskajā slimnīcā. R. Kalniņam pienākas pateicība par 18. novembŗa, 14. jūnija un citu svinīgo brīžu sarīkošanu, kuŗās viņš bieži teicis runas. Tautieši viņam pateicīgi arī par padomu un palīdzēšanu visdažādākos veidos nedienās . . . Tāpat pateicība prāv. A. Skrodelim, mācītājiem A. Čopam un A. Lūsim, kas strādājošo latviešu pulciņu stiprinājuši Dieva pielūgšanas brīžos.

Nevar nepieminēt un nepateikties sanatorijas ilggadējam direktoram Dr. C. B. Rosam, kas sanatorijā nokalpojis 36 gadus. Par latviešu strādniekiem sanatorijā atsauksmes viņš allaž devis vislabākās, latviešu čakluma un darba izpratnes dēļ.

Muskokas sanatorija dibināta 1886. gadā, un tā bijusi pirmā šāda veida sanatorija Kanadā. Gravenharstas pilsēta sanatorijas vajadzībām ziedojusi 10.000 dolarus, un gan lielākas, gan mazākas summas tai devuši privāti ziedotāji. Tā arī vairākas sanatorijas ēkas nosauktas ziedotāju vārdos ar attiecīgiem ierakstiem metalla plāksnēs pie māju sienām. Savā pastāvēšanas laikā sanatorijā ārstēti 24.000 slimnieki, taču arvienu jaunu un iedarbīgu zāļu atrašana pēdējā laikā TB slimnieku skaitu strauji samazināja. Pirms nedaudz gadiem mirstība bija ap 15%, tagad tā jau noslīdējusi uz 7 un 5 procentiem. Kad šo rindiņu autors pirms 8 gadiem sāka strādāt sanatorijā, tur slimnieku skaits bija ap 450, bet sanatorijas slēgšanas brīdī slimnieku skaits bija vairs tikai ap 60, un tos izvietoja Toronto slimnīcās.

Uz Muskokas jaunatvērto psichiatrisko slimnīcu slimniekus pārvedīs no Orillijas, kur slimnīca slimnieku pārpildīta un nepieciešams remonts.

Muskokas sanatoriju par 900 tūkstošiem dolariem nopirkusi Ontario provinces valdība.

Leonards Krūmājs

AIZĶITĒ ATSLĒGU CAURUMUS

Zārbrikenas reālās vidusskolas audzēkņiem pēdējā laikā jau trešoreiz šinī gadā ir iznākušas necerētas brīvdienas, jo „nezināmi ļaundari" naktīs ir pamatīgi aizcementējuši visus skolas durvju atslēgu caurumus. Skolas direktoram par izmisumu to vaļā dabūšana nav bijusi nieka lieta . . . Lai gan arī daži skolas skolotāji ir saņēmuši bargas draudu vēstules, kriminālpolicijai līdz šim nav izdevies atklāt vainīgos cementētājus.

NAV VAIRS INFICĒTA PIENA ONTARIO PROVINCĒ

Kā jau zināms, piens ir ļoti izplatīts pārtikas produkts. Ir konstatēts, ka apmēram puslitra piena dienā patērē caurmērā katrs iedzīvotājs.

Ontario veselības ministrs Matjūss B. Daimonds.

Nepasterizēts piens diezgan ātri uzņem kaitīgas baktērijas. Tāpēc tagad visā Ontario provincē, ar ļoti maziem izņēmumiem, patērētāji dabū tikai pasterizētu pienu.

Ontario veselības departaments piešķiŗ lielu vērību tam, lai piens, ko saņem patērētāji, būtu tīrs un nekaitīgs veselībai. Tā jau 1938. gadā tika uzsākta piena pasterizēšana šai provincē. Pirms tam gadījās, ka, lietojot nepasterizētu pienu, daudzi saslima ar tīfu, tuberkulozi u. c. slimībām.

Piens ir viena no galvenajām barības vielām maziem bērniem. Ja tas nav pasterizēts, ir ļoti iespējams, ka bērna organisms nespēj pretoties kaitīgajiem baciļiem. Tā bieži tika konstatēti kaulu tuberkulozes gadījumi, kuŗu cēlonis bija nepasterizēts piens.

Veselības departamenta apgabalu sanitārā pārvalde piesūta pienotavām attiecīgas instrukcijas un pārrauga to īstenošanu. Dienu no dienas tā seko piena ražotāju un pārstrādātāju uzņēmumu sanitārajiem apstākļiem. No 490 Ontario pienotavām ap 30% ir šīs pārvaldes tiešā uzraudzībā. Pārējos piena ražotājus uzrauga vietējo pašvaldību sanitārās komisijas. Tāpat departamenta sanitārā pārvalde uzrauga sanitāros inspektorus uz vietām un dod tiem attiecīgus aizrādījumus un norādījumus.

Veselības departaments sadarbojas kā ar provinces, tā federālo valdību lauksaimniecības departamentiem, kam arī ir sakari ar piena ražošanu un kvalitāti.

Ieinteresētajiem ieteicams tuvākus paskaidrojumus pieprasīt Division of Health Information, Ontario Department of Health, Parliament Buildings, Toronto.

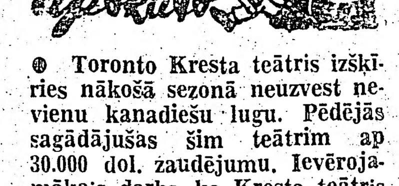

⊕ Toronto Kresta teātris izšķīries nākošā sezonā neuzvest nevienu kanadiešu lugu. Pēdējās sagādājušas šim teātrim ap 30.000 dol. zaudējumu. Ievērojamākais darbs, ko Kresta teātris uzvedīs nākošajā sezonā, būs Judžīna O'Nīla drāma „Long Day's Journey Into Night" ar britu aktrisi Gvenu Frangkon - Dēvisu galvenajā lomā. Lugas pirmizrāde notiks 5. oktobrī. O'Nīla drāmai sekos Krapa „Last.. Tape", Džūliāna Sleida „The Heiress" un citas vērtīgas lugas. No jauna Kresta teātra izrādēs piedalīsies Donalds Dēviss (direktors), Fransise Hailande un Barbara Čilkota.

⊕ Kanadas Šekspīra festivāla vadība pirmoreiz ignorējusi laikraksta „Daily Star" teātra kritiķi Natanu Kohenu, necitējot izvilkumus no viņa kritikām īpašā sludinājumā, kas vienmēr seko visos laikrakstos pēc lugu pirmizrādēm. Iemesls: N. Kohens jau ilgāku laiku tiek ieskatīts par „kreisi noskaņotu" pret pašreizējiem Stratfordas festivāla aktieŗiem (īpaši Kampbellu) un festivāla administrāciju.

Edmontonas latvieši atvadās no sava draudzes gana

30. jūnijā vairāk kā 60 latviešu pulcējās Sv. Jāņa draudzes baznīcā, lai pēdējo reizi klausītos māc. Elm. Caunes spediķi un vienotos kopīgā lūgšanā.

Māc. Elmārs Caune ieradās Edmontonā 1951. g. 10. jūn. no Bramtonas, Ont. Līdz 1957. g. 1. apr. E. Caune bija apvienoto draudžu mācītājs (Edmontona, Kalgarija, Letbridža). Pēc minētā datuma mācītājs oficiāli atlūdzās no draudzes mācītāja amata, cerībā, ka viņa aiziešana radīs vairāk saprašanās šejienes latviešu starpā! Bet notika pretējais. Pēdējos 2 gadus mācītājs dzīvoja Edmontonā un, kaut gan oficiāli nebija sejienes mācītāja amatā, tomēr savu brīvo laiku viņš veltīja, apkalpojot savus bijušās draudzes locekļus līdz pat pēdējai dienai.

Liekas, tikai tagad edmontonieši īsti atzīst mācītāja pūles un uzupurēšanos savu tautiešu labā, šai atziņai vislabākais pierādījums bija balto lakatiņu „kustība" baznīcēnu starpā!

Svešniekam grūti iedomāties, ka dažkārt mācītāja dzīvoklis bija pārvērsts darba meklēšanas birojā. Bet mācītājs pats dienām ilgi skraidīja pa pilsētu, meklējot darbu jaunieceļotājiem.

Liela pateicība pienākas arī mācītāja dzīvesbiedrei, kas bija liels atbalsts mācītājam grūtajā darbā.

No sirds vēlam māc. Elmāram Caunem labas sekmes un panākumus jaunajā darba vietā Vankuverā, B.C., uz kurieni viņš dosies U.L.C.A. baznīcas dienestā. Ceram, ka ar laiku viņš radīs iespēju mūs apciemot, jo kā Sv. Jāņa draudzes pārstāvji atvadoties teica, mūsu baznīcas durvis Elmāram Caunem vienmēr būs atvērtas! [illegible]

SEPTIŅU BRĀĻU DIENA.

Vējš pēkšņi sacēlās, purināja veco ābeli dārzā, un mājas priekšā vēja norautas mētājās zaļās ozola lapas. Jau visu pēcpusdienu bija biezējuši mākoņi, un bija paredzams negaiss. Drīz bargi sāka rūcināt pērkons, un lietus straumēm tecēja pa ielām.

Nejauši ienāca prātā — kaut tik neielītu 10. jūlijā — Septiņu brāļu dienā, jo pēc mūsu senču ticējuma tad lītu septiņas nedēļas no vietas, bet ja šai dienā ir skaidrs laiks, tad tāds pastāvēs septiņas nedēļas.

Par Septiņiem gulētājiem tautas ticējumos atrodam šādus vārdus: lietus Septiņu gulētāju dienā nes lietu septiņas dienas no vietas, bet Septiņu brāļu dienā septiņas nedēļas no vietas. (Brīvā Tēvija, 1927. g. 207). Līdzīgus vārdus raksta arī „Zemes spēks" 1932. gadā. Kad Septiņu gulētāju dienā līst lietus, tad līst septiņas dienas, bet ja līst Septiņu brāļu dienā, tad līst septiņas nedēļas.

Kā cēlusies Septiņu brāļu un Septiņu gulētāju diena?

Sen senos laikos septiņi brāļi ir bijuši svētie kristīgie jaunekļi, kas pēc 5. gadusimtenī radušās leģendas Efesā Decija vajāšanas laikā paslēpušies alā, kamēr tie tur atrasti un iemūrēti, un savu dzīvi beiguši moku pilnā nāvē. Bet ķeizara Teodisija II valdīšanas laikā, apmēram pēc 200 gadiem, Septiņi brāļi uz laiku esot atmodušies, lai apliecinātu savu likteni un mirušo augšāmcelšanos.

Leģendas kodols eso uzrakstīts sīriešu valodā, bet gadu simteņu tecējumā izpušķots,un tagad daudzās zemēs mainās pat jaunekļu skaits un citi dati. Pētnieki leģendā saskata pagānu un jūdu nostāstu motīvu atliekas.

Septiņu gulētāju dienā, 27. jūlijā, senāk šo kristīgo jaunekļu šķietamo kapu apmeklējuši daudz svētceļnieku.

1926.-1928. gadu izrakumi Efesā atklājuši Teodisijā, par godu septiņiem brāļiem celto baznīcu.

M. Krone.

TAUTIEŠI,

turpmāk naudu ir iespējams nosūtīt uz LATVIJU ar mūsu Sainīšu nodaļas starpniecību.

NAUDU pārsūtām ar gaisa pastu, un to saņem visātrākā laikā.

IZMAKSĀ par vienu dolaru 10 rubļu — pēc tūristu kursa.

DV SAINĪŠU NODAĻA,

123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

RICE LAKE

BEWDLEY—ZVEJNIEKU CIEMS

MEME'S LUNCH

Nedēļas nogales izbraukumiem un ATVAĻINĀJUMU pavadīšanai:

⊕ Kotedžas ar pašu saimniecību. ⊕ Laivas un motori. ⊕ Laba makšķerēšana. ⊕ Restorāns. ⊕ Telšu un treileru novietne.

REZE: BEWDLEY 2522.

Latviešu pašākums.

ZELTS PRET DZELZI

Turcijas nesenā apvērsuma aizkulises un nākotnes izredzes

Ne sevišķi senais militāristu apvērsums Turcijā, kas sekoja diezgan vētrainām studentu demonstrācijām, turienes apstākļu vērotājam nenāca nemaz tik negaidīts, jo jau dažus gadus, īpaši turku virsniecība, savu neapmierinātību ar bijušo Menderesa valdību pauda diezgan atklāti. Protams, daudzās virsnieku apcietināšanas par sazvērastības gatavošanu daudziem palika nepamanītas, jo pasaules laikraksts par to labākajā gadījumā bija lasāmas tikai dažas rindiņas. Zīmīgi, ka, lai gan ne vien Turcijā runāja par apcietināto virsnieku sagaidāmo tiesāšanu un iespējamo pakāršanu, gandrīz neviens, ne tiesāts, ne arī pakārts netika. Iespējams, ka Menderesa valdība tā cerēja paturēt armijas simpatijas, taču virsniecībā ar to, redzams, ir bijusi tikai stiprināta. Vienīgais, ko Menderess un viņa bijušās valdības locekļi ar mikstsirdību varbūt būs ieguvuši, ir ļoti reālā iespēja, ka tagadējie turku pārstāvji ģenerāļa Gurseļa vadībā arī viņus netiesās un nepakārs . . .

Lai gan tagad šis tas ir dzirdams it kā par Menderesa un viņa atbalstītāju „briesmu darbiem," tad īstenībā laikam gan ne Menderesa, ne arī viņa valdība nekā īsti sodāma, kas būtu kaitējis Turcijai, nav izdarījusi.

Kopš 1950. gada, kad Menderesa demokratu partija vēlēšanās sakāva Ataturka dibināto republikāņu partiju, kuras vadībai (ģen. Ismet Inonū) pārmeta nespējību un diktātorismu, viņš ir ļoti daudz darījis Turcijas modernizēšanā un īpaši lauksaimniecības attīstībā. Menderesa valdības laikā ar amerikāņu aizdevumiem ir izbūvēts ne vien vairāk modernu ceļu, kā visā agrākajā Turcijas vēsturē, bet ir būvētas arī spēkstacijas, cukurfabrikas u.t.t. Der arī atcerēties notikušās un sāktās Turcijas pilsētu — īpaši Istambulas, pārbūves un varenos plānus par Bosfora tilta būvi. Šo tiltu, par spīti turku saimnieciskajām grūtībām, bija paredzēts būvēt pāri jūŗai 55 metru augstumā un 20 metru platumā, un tā cena bija aprēķināta uz 60 miljoniem dol. Protams, šos tilta plānus dārguma dēļ kritizēja ne vien vācu speciālisti — īpaši tādēļ, ka būvdarbus Menderess bija paredzējis nodot amerikāņu firmām . . . Nevar aizmirst arī Turcijas bruņoto spēku modernizēšanu, kuŗi ir viens no stiprākajiem NATO balstiem. Šo un citu iemeslu dēļ daudzi turki Menderesu vēl tagad, tāpat kā pirms 10 un 5 gadiem, kad viņš uzvarēja vēlēšanās otro reiz, dēvē par lielo būvmeistaru.

Vienīgā viņa kļūda, šķiet, ir tā, ka viņš, Turcijas modernizēšanu pārāk steidzinādams, īpašu apstākļu dēļ iekūlās pamatīgās saimnieciskajās grūtībās un, kā daudzi spējīgi vīri, necieta atklātu kritiku. Lai pamatoto kritiku apklusinātu, viņa valdība Turcijā izdeva samērā neiecietīgu preses likumu — bargāku par iepriekšējo, ko Menderess pats, vēl opozicijā būdams, bija nikni apkaŗojis. Tā rezultātā, laikam gan, tikai retais turku redaktors un žurnālists nav pavadījis īsāku vai ilgāku laiku aiz cietuma restēm . . . Tādēļ nav arī jābrīnās, ka tagad varbūt tieši šo iemeslu dēļ turku preses ļaudis — gandrīz bez izņēmuma — Menderesam atkožas uz nebēdu.

Bet Menderess savā laikā neapmierinājās ar bīstamā preses lauvas raustīšanu pie astes — arī pārējai turku inteliģencei viņš un viņa valdība mēģināja aizbāzt muti ar līdzīgām metodēm, kad tika kritizēta viņa rīcība, vai dažu valdības locekļu smagās korupcijas afēras. Tieši šīs korupcijas, šķiet, ir bijušas tās, kas pret Menderesu lika nostāties arī turku virsniecībai.

Par virsniecības sazvērestības dziļākajiem iemesliem tiek minēti arī citi cēloņi — no vienas puses, Menderess it kā taisījies draudzēties ar krieviem, un no otras puses, it kā nodarbojies ar „kaŗa kūdīšanu" un atļāvis amerikāņiem pārāk lielu rīcības brīvību, kā to rādot U-2 gadījums — bet visas šīs ziņas pagaidām ir tik pretrunīgas, ka no tām patiesību vēl grūti izanalizēt.

Protams, militāristu apvērsums, kuŗam studentu demonstrācijas bija tikai veikli celtas kulises un varbūt pat trešās šķiras faktors, notika demokratijas atjaunošanas vārdā. Te katrā ziņā der atcerēties, ka Turcijas demokratija jau no saviem sākumiem vienmēr ir bijusi, vismaz Rietumu demokratiju izpratnē, diezgan nedemokratiska un, šķiet, ka arī pēc tagadējā militāristu apvērsuma, nekas šajā ziņā daudz labāks neklūs. Par spīti ģen. Gurseļa un viņa virsnieku — necionālās vienības komitejas locekļu daudzajiem, skaļajiem un cēlajiem solījumiem, vistūvākajā laikā izdarīt demokratiskas parlamenta vēlēšanas — viss tas rādās tikai solījumi. Šķiet, ka tautas masām par vēlēšanām un demokratisku valdību ir samērā niecīga interese, un daudzas pazīmes rāda, ka šī iemesla dēļ turku militāristi nemaz nevēlas tik ātri izlaist no savām rokām šķietami viegli un bez asins izliešanas iegūto varu . . .

Kā vienu no iemesliem eventuāli ilgstošās un formālās diktatūras oficiālajai attaisnošanai turku militāristi min valsts grūto financiālo un saimniecisko stāvokli, kā arī nepieciešamību uzturēt Turcijas internacionālo prestižu (ko nezināmās vēlēšanu rezultāts varot pavisam sašķobīt . . .), lai ar tā palīdzību dabūtu jaunus aizņēmumus Rietumvalstīs. Nelielie avansiņi, ko ģen. Gursels ir jau saņēmis kā uzticības apliecinājumu no ASV, galvenokārt aiziet armijas respektīvi virsnieku, neapskaužamā materiālā stāvokļa uzlabošanai. Bez šaubām, Turcijas saimnieciskais stāvoklis atrodas tuvu katastrofai, un tādēļ Gurseļa valdība ir tagad ķērusies pat pie tik apšaubāma valsts financiālā stāvokļa uzlabošanas un pilnīgas inflācijas novēršanas mēģinājuma, kā iedzīvotāju uzaicināšanas nodot valdības rīcībā ne vien privāto zeltu un vērtslietas, bet pat zelta laulības gredzenus iemainīt pret valsts izlaistajiem dzelzs piemiņas gredzeniem, kuŗos iegravēts: Zelts atdevu Turcijai. No visas pagaidām pieejamās informācijas tomēr var secināt, ka uz ātru demokratijas atjaunošanu turku militāristus pamudināt var tikai ASV un citu valstu saimnieciskais spiediens.

Vienīgais mierinājums visiem diktātūru ienaidniekiem Turcijas gadījumā varbūt, ir tas, ka šī diktātūra tur maz atšķiras no turienes parastās demokratijas un ka Turcija arī pēc apvērsuma ir palikusi nesamierināma komūnisma un krievu imperiālisma ienaidniece. As.

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

CIK NEVIENĀDAS ŠĪS GLEZNAS . . .

Laimīgi nolīgoti Jāņi, aizlīgoti Pēteŗi, pilnā spēkā pašreiz ir iesvētību sezona, kad ilgi neredzēti radi un draugi šķērso kontinentus džetos un automašīnās, lai apsveiktu jauniesvētītos un pārcilātu atmiņu kausus. Skaidrs, ka šai lielajā „tautu staigāšanas laikmetā" gadās piedzīvot daudz patīkamu vai arī nepatīkamu dēku, kuŗas tikai pamazām nāk gaismā. Tā no Detroitas redakciju sasniegusi ziņa:

Pavadīt jautru Līgo vakaru pie saviem latviešu draugiem Grand Rapidos no Detroitas bija ieradies Rolands Kielbrauns. Visi kopīgi bija devušies uz Jāņu laukumu agr. V. Pogas saimniecībā, kur R. Kielbrauns pazaudējis naudas maku ar dokumentiem un divu nedēļu atvaļinājuma naudu. Licies, ka nav nekādas cerības maku ar naudu atrast. Taču līdzīgi kādam citam mūsu tautietim, kas savukārt nozaudējis auto atslēgas un nav varējis nokļūt ar savu vāģi pēc sarīkojuma mājās, izvirzījušies 2 laimīgi atradumi otrās dienas rītā. Auto atslēgas palīdzējusi sameklēt Sandra Spolīte, un netālu no kāda ugunskura atradusi arī R. Kielbrauna naudas maku ar visu saturu. Sandra maka saturu nemaz nav pārbaudījusi, bet tūliņ sākusi taujāt pēc tā īpašnieka, ko pēc diezgan lielām pūlēm veikusi. Maka īpašnieks godīgajai atradējai piedāvājis krietnu „žuksni" naudas, bet pēdējā no jebkādas atlīdzības atteikusies.

Daudz bēdīgāki maka pazaudēšana beigusies architektam V. Upeniekam Toronto, kam tas izkritis pie kāda ugunskura Saulainē — ar naudu, čeku, „Diner Club" karti un citiem dokumentiem. Viņam uz darbu piezvanījusi kāda laipna tautiete un pastāstījusi, ka maku pacēlusi svētdienas rītā, bet tieši šai brīdī pavecā automašīnā gaŗām braukuši divi tautieši - līgotāji, kas solījušies, pagalmam cauri braucot, maku nodot pārvaldniekam. Maku tie arī paņēmuši, — bet — tikai pēc nedēļas (gan bez naudas) ar dokumentiem tas nezināmas rokas nogādāts galvenajā pastā, no kuriens V. Upeniekam ziņots par atradumu.

„Bet labi vēl, ka tā," nopriecājies Upenieks, „čeks dzīvs un laikam nav „nogaršota" arī mana kluba karte — man pārāk sarežģīts paraksts . . . "

☆

„Līgošana, dejas un rotaļas apklusa tikai vēlā rīta stundā!", lasām Dienvidkalifornijas informācijas biļetenā. Hm . . . parasti sakām, ka līgošana ieilga līdz agrai rīta stundai, bet kaliforniešiem klājies vēl pulka labāk . . .

TUVI VIESI, TĀLI VIESI

Cik mazi sarāvušies attālumi mūsu atomu un džetu laikmetā, varam sākt jau nomanīt pat „nabaga trimdinieku" sabiedrībā, kuŗiem pāris tūkstošu jūdžu ceļojums nav vairs nekāda problēma. Tā tāli viesi Toronto ir manīti un redzami visnotaļ, īpaši iesvētību svinībās.

1. ev. - lut. draudzes iesvētībās tālākais viesis laikam gan bija Dr. A. Miltiņš no Kenmores, Albertas provincē, veicot ap 2.000 jūdžu, lai apsveiktu savu meitu, bet Sv. Jāņa draudzes iesvētību dievkalpojumā varēja redzēt pat ciemiņu no Eiropas — Anniju Simsoni, Dr. Ādamsona ģimeni no Ziemeļdakotas ASV, un vēl daudzus citus „tālumniekus", kas veikuši tikai savas 600, 700 jūdzītes . . . Bet kas tur par brīnumu — Žils Verns vēl nesen sapņoja par zemes lodes apceļošanu 80 dienās, bet astronauts šo pašu distanci spēj veikt 90 minūtēs, un ASV zinātnieki sola jau pēc gada šādā veidā pavizināt arī cilvēkus . . . Tātad pēc pāris gadiem varam gaidīt, ka ciemiņus no Austrālijas vai Jaunzēlandes uz Toronto vai Ņujorku atšaus gluži vēsi ar raķeti . . . Ikars

JA SŪTĀT DĀVANU SAIŅUS PIEDERĪGAJIEM uz LATVIJU, TAD UZTICIET TOS DV GRĀMATNĪCAI, 123 Huron St., Toronto 2 - B, Ontario — Canada. Pieprasiet cenu sarakstu, sekojiet sludinājumiem.

GEDA JANUSONIS ATTAISNOTS

SARKANAIS MASKAVAS „BIRĢERMEISTARS" NESAŅEM NEKĀDU KOMPENSĀCIJU

11. jūlijā Niagarā tiesāja 20 gadu veco lietuviešu jaunieti G. Janusoni par to, ka viņš, Maskavas pilsētas vecākajam Borovņikovam viesojoties Niagarā, metis ar vecu olu.

Noklausīties šo prāvu galvenokārt bija ieradušies latvieši un lietuvieši. Jaunietis pēc apcietinājuma bija atlaists brīvā līdz tiesas dienai pret $200,- drošības naudu. Klausītāji ar nepacietību gaidīja, kas notiks, kamēr apvainotais nemaz nemēģināja taisnoties, bet vēl pasvītroti teica, ka viņš metis olu tādēļ, lai par to runātu visā Kanadā no krasta līdz krastam un pat visā pasaulē, un reizē lai atmodinātu tos, kas vēl šodien grib draudzēties ar sarkano imperiālistu pārstāvjiem.

Apsūdzētā aizstāvēšanu bija uzņēmies parlamenta loceklis Arturs Malonijs, kas pazīstams kā izcils advokāts. Savā aizstāvēšanas runā Malonijs cita starpā teica, ka šī ir demokratiska zeme, kur katrs var izteikt savu protestu, un ka nekur neesot teikts, ka, piem., kaut vai uz viņu — Maloniju, parlamenta locekli, kāds nedrīkstētu mest vecu olu.

Prāvas nobeigumā klausītāju sejas atplauka smaidā, kad paziņoja, ka Janusonis attaisnots.

Lietuvieši priecīgi arī par to, ka daudzi latvieši, it sevišķi Niagaras jaunieši, bija ieradušies tesas zālē. Tas ir labs jauniešu žests un pierāda to, ka mūsu jaunā paaudze ir aktīva, lai apkaŗotu komūnismu. Pats Janusonis izteicies, ka viņš panācis to, ko plānojis mēnešiem ilgi, līdz ko uzzinājis, ka sarkanais „birģermeistars" ieradīsies Niagarā.

Rudenī G. Janusonis nodomājis iestāties Toronto universitātē, lai turpinātu izglītību inženierzinību fakultātē.

Pirmā savā skolā un trešā visas pilsētas mērogā

Grand Rapidi (Mich.) Nesen vietējā Grand Rapidu pilsētas laikrakstā vairākkārtīgi tika cildināta pazīstamā valsts vienības dalībnieka ledus hokejā Leonīda Vedēja meita Jāna, kas sasniegusi izcilas sekmes visos priekšmetos, sevišķi matēmatikā, un kā pirmā beigusi Centrālo vidusskolu, bet visas pilsētas mērogā starp 1.430 graduētiem ierindojusies trešajā vietā. Rakstiem bija pievienoti Jānas uzņēmumi gan atsevišķi, gan ar citiem kopā, minot, ka viņa ir „spoža matēmatikas zvaigzne", kuŗas panākumi nāk viegli un nepiespiesti, un savā skolā ieguvusi visaugstākās atzīmes. Par šiem izcilajiem sasniegumiem Jānai piešķirtas vairākas stipendijas un goda balvas: divas stipendijas uz Mičigenas valsts universitāti Lansingā, stipendija matēmatikas studijām Mičigenas universitātē Ann Arborā un vēl citas. Atzīmējams, ka vienā laikraksta numurā sakarā ar šiem apbalvojumiem, aktīvitātēm un stipendijām Jānas vārds bija pieminēts sešas reizes.

Jāna Vedēja dzimusi Rīgā 1942. gadā 13. aprīlī. Jau no mazotnes viņa izrādījusi sevišķu apdāvinātību matēmatikā un nākotnē grib būt skolotāja. Mācoties vidusskolā, Jāna Vedēja darbojusies sekmīgi beigušo apvienībā, bijusi prezidente Agonas klubā, meiteņu atlētikas departamentā, bijusi meiteņu atlētikas biedrībā, un arī aktīva kādos divos klubos. Viņa dzīvi interesējas par tenisa spēli un ieguvusi savā klasē meistarnosaukumu Kalamazū.

Šeit varētu vēl piezīmēt, ka ieceļotāju labās sekmes centrālā vidusskolā, sevišķi latviešu jauniešu, bija savā laikā par iemeslu, lai šo jautājumu iztirzātu skolas padomē. V. Z.

Uzbrukums latviešu ārstam Čikāgā

Savā kabinetā Okleja ielā Čikāgā sašauts Dr. Artūrs Meija. Ļaundari iebrukuši dienas laikā un atprasījuši pārsteigtajam ārstam naudu un dārglietas. Meija pretojies, un sācies cīniņā, kuŗā ārstam pārdauzīta galva un pārsista lūpa. Uzbrucēji sākuši šaut, un viena lode iestrēgusi Meijam krūtīs. Laupītāji atņēmuši $50,- un aizbēguši. Meija nogādāts slimnīcā, kur viņam sniegta pirmā palīdzība. Pēc vairākām dienām izdarītajā Rentgena uzņēmumā konstatēts, ka lode vēl atrodas krūtīs. Meijam nāksies ilgāku laiku ārstēties slimnīcā. -ro.

Pie Parīzes būs jauns lidlauks

Parīzes lielās lidostas „Orly" un „Le Bourget" tuvākajos gados vairs nespēšot tikt galā ne ar pasažieŗu, nedz arī ar satiksmes lidmašīnu bariem. Lai gan šo lidostu paplašināšanai ik gadus izdod lielas summas, francūži jau domā par jaunas Parīzes lidostas būvi. Šim nolūkam piemērots zemes gabals esot jau atrasts 27 kilometri ziemeļaustrumos no Parīzes, bet jaunās lidostas būve varēšot sākties tikai nākošajos gados. Atzīmējams, ka „Orly" lidostā, kuŗa ir aiz Londonas otra lielākā Eiropā, pagājušajā gadā apgrozījušies vismaz 2 miljoni pasažieŗu.

Pusaudži dodas laulībā

Tā kā Rietumvācijā pagājušajā gadā laulībā devušās aptuveni 20.000 pusaudzes vecumā no 15-17 gadiem un ap 15.000 jaunekļu vecumā starp 18-20 gadiem, tad vācu bērnu aizsardzības biedrība pieprasa zemju parlamentiem rūpēties par īpašām obligātām mācību iestādēm gados jaunajiem „brūtes" pāriem. Pusaudžu laulības ļoti bieži izjūkot tādēļ, ka jaunajām sievām un vīriem neesot vispār nekādas jēgas par laulības dzīvi. Jaunās sievas arī neprotot ne ēdienu vārīt, ne bērnus apkopt.

MĒS, LAIMĪGIE...

Austras Ozoliņas pārdomas, skolas gadam beidzoties

Šo jauko liecinājumu izteica Čikāgas skolas latviešu ģimnazijas absolvents Uldis Streips, pazīstamā jaunatnes darbinieka Laimona Streipa brālis, skolas izlaiduma aktā Latviešu namā, Čikāgā.

Aktos teiktās runas parasti nošvirkst kā paegļa zari iemesti ugunī, bet šie vārdi iekērās sirdī un par tiem jādomā. Jānis Kalnīte vēl nesen teica: „Laimīgs trimdinieks ir noziedznieks."

Uldis domā citādi.

Mēs, laimīgie, jo mums ir latviešu skola, kuŗā mācāmies pareizu un krāšņu valodu, nesagrozītas patiesības par mūsu zemi, tautu, valsti un vēsturi, dziedam dziesmas un kavējamies ar saviešiem rotaļās un dejās.

Trimdā pa vienam izkaisītajiem tādas iespējas nav un nevar būt, bet dzimtenē mācības pilnas tīšiem meliem.

Mēs, laimīgie, jo svētkos un mājās drīkstam goddevīgi piestāt pie mūsu valsts karoga un ģērboņa, par ko dzimtenē draud bargs sods.

Par katru, kas latviešu skolā māca vai mācās, būtu kas labs bilstams, bet šai rakstā minēšu tikai pašus izcilākos audzinātāju sniegumus.

Ilona Roze, audzinātāja bērnu dārzā, katru sestdienu atved un saklāj savai kuplajai saimei azaidu. Tiesa, viņai ir auto, un, viņai ir labs vīrs, šā vai tā dēls un meita arī uz skolu vedami, bet tā tomēr nav nieka lieta, katru sestdienu. — Ja mazie bērnudārznieki lauztin laužas uz latviešu skolu, tad tas lielā mērā Ilonas Rozes nopelns. Mazajiem skola „iegaršojas".

Bērns nav mācāms no grāmatām vien. Dzīvs piemērs allaž spēcīgi uzrunā jauno sirdi. **Aina Švānberga,** arī bērnudārza audzinātāja, ir mācījusi mazajiem daudz dziesmiņu par mātes jaukumu un mīļumu. Ap viņu pašu, meitas aug kā liepas. Tomēr, kad svētku dienā audzinātājai līdzi ienāca viņas baltā māmulīte, no Latvijas atbraukusi, bērni tūdaļ kļuva gaiši, un mācītās dziesmiņas viņu sirsniņās dzīvas. Neaizmirstams mirklis . . .

Katrā latviešu saietā sastopam **Lidiju Aistaru** ar dēliem un vedeklām; reizēm viņus pavada arī pats rakstnieks.

Skolas desmit darba gados, katrā skolas darba cēlienā, Lidija Aistara ir savā vietā, bet šogad viņas klase beidz pamatskolu, un Lidija Aistare teic ceļa vārdus. Tas ir vienreizīgs notikums! — Kā Zinaīdas Lazdas dūju putns šai pasaulē, „kas pilna briesmu un baiļu," ienāk mierīgām acīm, gludu, sidrabotu galvu, raugās ilgi un nenovērsīgi no ceļa uz mājām . . .

Pirms astoņiem gadiem Lidija Aistara ar samulsušiem bērniem pirmajā klasītē sākusi Viegļo gaitu. Gaita nemaz nav gribējusi viegli šķirties. Klupuši un krituši vai uz soļa, līdz divos gados iemācījušies lasīt.

Tad ķērušies pie Ceļa maizes. Pēc vieglās, baltās amerikāņu skolas maizes cietā, saziedušī latviešu maize neko bērniem nav garšojusi. Atkal dzejolis, un tik daudz pantu no galvas! Amerikāņu skolā nekas no galvas nav jāmācās . . . Tā bērni slavējuši baltmaizi un negribīgi koduši cietajā rudzu maizē. Bet audzis spēks, un talkā nākuši vecāki, skola, baznīca, grāmata, māksla un latviešu sabiedrība. Centušies glīti un pamatīgi darināt pūra gabalus, apzinādamies, ka mūžs ar tiem dzīvojams un daļa vēl atstājama bērnu bērniem. No Lidijas Aistares piecinieks viegli nav nopelnāms. Tomēr, tikai piecinieku ieguva Zaiga Rītiņa, Kārlis Strauja un Jānis Kupcis.

Esam droši, ka Lidijas Aistares skolēnus redzēsim vasaras nometnē augustā, bērnu svētkos un septembrī, latviešu skolā pirmajā ģimnazijas klasē, jo noturība ir viņas stils.

Septiņus gadus **Irma Vīksniņa** ir audzinājusi un mācījusi klasi, kuŗa šogad beidza ģimnaziju. Trīspadsmit jaunieši iziet no skolas, starp viņiem īpaši izcili mācījušies: Astrīda Bumbule, Elmārs Bilzenis un Jānis Pavasars. Visus trīspadsmit Irma Vīksniņa ir pratusi ieaudzināt latviešu sabiedriskā darbā. Daži no viņiem pat parādījuši izcilus veikumus sabiedrībā.

Noorganizēt svētku vai protesta gājienu ar karogiem un novadīt to; uzrakstīt lugu skolas sarīkojumam, vai radiofonam un iestudēt to; sakārtot latviešu namā svinīgus sarīkojumus un pārraudzīt to norisi; vadīt vasaras nometni, noturēt rīta lūgšanu, izdomājot nodarbības un programmu ugunskuram; iekārtot stendus bērnu svētkos; izvadīt skolas vakaru tā, ka visi pie galda dzied, visi iet rotaļās, visi saslēdzas rokām, polonēzes noslēgumā nodziedot „Daugav' abas malas". . . . Tā ir Irmas Vīksniņas varēšana. — Traka izdarītāja! Kur ir viņa, tur veidojas notikumi.

Trausla, klusa nama māte, kas labprāt kavējas ar šuvekli vai dzejas grāmatu klēpī savā daiļajā, koptajā mājā, nometnē, skolā, laukumā vai Latviešu namā, pārvēršas par cietu kaujas virsnieku, kas bez darba malā nepametīs nevienu, ko vien acis ieraudzīs vai balss panāks. „Vai kas palīdzams? Pagaidi! Es iešu palīgā. Es to padarīšu" — tā Irmai Vīksniņai raksturīga valoda. Foto aparāts, auto, rakstāmmašīna, rotātors, šujammašīna un citi daikti tiek likti lietā, bet katrs var būt drošs, — kas solīts, tas darīts laikā un vietā.

Tāda paša kaluma ir arī skolotāja **Paule Dzelzkalne - Meivūdas** skolā. Tur gan tikai mācās daži bērni, bet skolas sarīkojumu programma sakārtota un iestudēta, kā lielai skolai.

Tie ir audzinātāji, kas veido labu skolas garu, un tie patiesi ir laimīgi skolēni, kas pie viņiem mācās.

LATVIEŠU MĀTEI EMĪLIJAI BEITIŅAI 85 MŪŽA GADI

Māte kopš gadu simtiem ir spilgtākā parādība latviešu tautas vēstures spogulī. Tā tas ir arī tagad svešumā, tāpat okupētajā Latvijā. Mātes rokas nav vārdiem apslavējamas, bet gan tikai dziļā godbijībā apbrīnojamas.

Toronto 18. jūlijā sirmā trimdiniece Emīlija Beitiņa svin savā bagātā mūža šūpuļa svētkus, un var no tālienes drošām acīm atskatīties uz nostaigāto dzīves posmu. Jubilāre dzimusi Rīgā 1875. gadā, un kā veca rīdziniece ir savas dzimtās pilsētas prieku un bēdu lieciniece.

Viņas vecākiem Stubēm pagājušajā gadsimtenī Āgenskalnā, Lielā Nometņu ielā piederēja pārtikas preču veikals. Emīlija mācās turpat Pārdaugavā, tolaik slavenā Ārgaļa skolā, kas pazīstama ar savas latviskā gara mošumu un nacionālā virziena ietekmi. Šeit rīdziniece gūst sparu un rosmi savai turpmākai dzīvei, kas veidojas ļoti nopietna. Ļauna slimība tai ātri laupa dzīvesdraugu Mārtiņu Beitiņu, un jaunā māte kļūst četru bērnu apgādniece. Bez paēdināšanas un apģērbšanas ir jārūpējas arī par bērnu izglītību.

Atraitnei trūkst līdzekļu, bet netrūkst mātes mīlestības, ar ko apgreznot ģimeni. Laikmets ir pārgrozību pilns. Dzimtās zemes liktenis svārstās brīvības cīņu svaru kausos. Emīlija Beitiņa nenogurstošā darbā četrus bērnus tomēr uzaudzina. Tāds ir latviešu mātes dzīvības apspīdētais tēls, kas mātes mīlestību vienmēr liktenīgi saista ar tautas vēsturi un tautas upuŗiem. Domās ar možo māti ievērojamos šūpuļa svētkus kopā svin meita Vera, dēls Teodors ar mazbērniem Latvijā, dēls Reinis Kanadā un Meita Erna Parīzē, kas savā bēgles pūrā kā krāšņāko vērtību glabā mātes latviskos rokdarbus ar vecās Rīgas rakstiem. I. L.

SAVIENOTĀS VALSTIS

ČIKĀGĀ

● 8. jūlijā pie Maijas Skombas notika Čikāgas latviešu jaunatnes pulciņa iniciātoru sanāksme, kuŗa pārrunāja pulciņa turpmāko darbību. Nolēma pēc vasaras atpūtas darbus sākt septembŗa sākumā ar „meiteņu vakaru", nenosakot vēl dienu. Gadskārtējo izbraukumu izlēma rīkot 23. jūlijā. Desmoinas jaunatnes dienās čikāgieši piedalījušies kā ciemiņi, bet jaunatnes nedēļu ar priekšnesumiem rīkos Čikāgā oktobrī. Jaunatnes pulciņš savā darbībā uzrādījis teicamas sekmes un guvis lielu atsaucību. Sistēmatiskajās sanāksmēs, kuŗas notiek pie atsevišķiem pulciņa dalībniekiem, katrs nāk ar ierosinājumiem un kritizē notikušo sarīkojumu trūkumus.

● Jaunās gleznotājas Leldes Vinteres pirmo darba skati Krolla Kultūras biroja sarīkojumā Hull House Bowen zālē atklās sestdien, 10. septembrī, slēgs pirmdien, 12. septembrī, pl. 9 vakarā. Tanī pašā dienā un vietā notiks arī mākslas amatniecības, audumu, keramikas un koku izstrādājumu skate. Grāmatu skatē redzēsim 1958., 1959. un 1960. gados izdotās grāmatas. Visus izstādītos darbus interesenti varēs arī iegādāties.

● Čikāgā dzīvojošo „tautību dienu" arī šogad rīkos pilsētas valde. Sakarā ar to pie pilsētas galvas R. J. Daleija notika apspriede par paredzamo programmu. Apspriedi vadīja pilsētas galvas asistents Relijs.

● Dziedonei un pianistei Aivarai Bumbulei, dz. Melliņai, 7. jūlijā piedzimusi meitiņa, kuŗu dziedoņu pāris nosaukuši par Irisu Kallu.

● Ar sirdskaiti saslimuši pianiste veclatviete Valtere un baptistu draudzes koŗa dirigents Mūrnieks. Abi ārstējas slimnīcā. -ro.

BERKELEJĀ, KALIF.

● Longbīčā 15. gadskārtējā visas Kalifornijas tautas deju festivālā lielajā pilsētas auditorijā uzstājās arī Pērkonītis.

Tā kā šī bija gaŗā nedēļas nogale, tad no Pērkonīša varēja uzstāties tikai daļa dejotāju. Arī akordeonists Rolands Gudrups nevarēja būt, tāpēc Sešdanci spēlēja Aldis Timšs, bet Pērkonīti — Pauls Ozoliņš.

No dejotājiem šai festivālā uzstājās Māra Ābele, Sarma Ābele, Daira Andersone, Maija Bēdele, Helena Hofmane, Aneta Kalniņa, Laimons Kalniņš, Jānis Leimanis, Aivars Lejiņš, Ojārs Lejiņš, Jānis Luters, Pauls Ozoliņš, Silvija Pīlmane, Aldis Timšs.

Programmas vadītājs, latviešus pieteicot, uzsvēra, ka šī ir vienīgā nacionālā deju kopa, kas piedalās festivālā, jo visi šīs kopas dalībnieki ir Latvijā dzimuši latvieši.

Festivāla tautas tērpu parādē latviešu tērpus demonstrēja Māra Ābele un Jānis Luters. Programmas vadītājs, par latviešu tērpu paskaidrojot, beigās piemetināja, ka, ar latvietēm iepazīstoties, ieteicams paskatīties, kas ir galvā, jo pēc sieviešu galvas rotas var atšķirt precētas latvietes no neprecētajām.

GRAND RAPIDI (MICH.)

● Vienības draudzes dievkalpojumi vasaras laikā pašu dievnamā uz draudzes locekļu vēlēšanos notiks plkst. 9 no rīta.

● Oskars Ritums pēc maģistra grada iegūšanas bibliotēku zinībās Mičigenas universitātē Ann Arborā devies obligātajā kaŗa dienestā ASV bruņotajos spēkos.

● Atceļā no Toronto Kanadā uz Kolorado Springu, Grand Rapidos vecos kaŗa draugus un pazīstamus apciemoja Adolfs Pencis ar ģimeni.

● Latviešu ev. - lut. Vienības draudzē kapu svētki paredzēti 4. septembrī; tajos sprediķi teiks stud. theol. Ivars Gaide. Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudzes kapu svētki savukārt notiks 21. augustā ar viesa mācītāja V. Līventāla piedalīšanos.

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

Divi bruņoti bandīti ielauzušies Margaretas Grīnas dzīvoklī Hamiltonā un no cigāru kastes, kas glabājusies augšas stāva istabā, paņēmuši līdz $1.300,- skaidrā naudā un $7.000,- vērtspapīros. Bandīti vispirms sasējuši rokas Grīnai un viņas dēlam, pēc tam ķērušies pie lielās cigāru kastes.

Kanadas valdība nobažījusies, ka ap 250 kanadiešu misionāru bij. Beļģijas Kongo eventuāli varētu būt cietuši pašreizējos nemieros.

Par spīti labvēlīgajiem laika apstākļiem, Kanadas bezdarbnieku skaits tikpat kā nav mazinājies maija un jūnija mēnešos. Laikraksts „Toronto Daily Star" ziņo, ka pat Dr. Viljams Dzakobs, kas esot kvalificēts tiesnesis un zobārsts, izteicies ka viņam patlaban grūti atrast pieņemami atalgotu darbu.

Liels ugunsgrēks pagājušajā nedēļā izcēlās „Canada Packers Co." firmā, nodarot $27.000,- zaudējumus.

„Trans- Canada Air Lines" sabiedrība Toronto, kas uzsākusi darbību ar vienu cilvēku un diviem telefona aparātiem, tagad nodarbinot simtiem kanadiešu, kas apkalpojot 400 telefona aparātu.

CEĻA VĀRDI

Viegli ir iet kājām tādam, kuŗa rīcībā ir zirgs.

☆

Visvairāk cilvēks baidās no tādiem vējiem, kas atrauj vaļā viņa mēteli.

Montāns.

☆

Dzīve ir līdzīga slimnīcai, kuŗā ikviens pacients ir apsēts ar vēlēšanos mainīt savu gultu. Viens vēlētos nest savu gultu tuvāk krāsnij; kāds cits, pārliecināts, ka viņš klūs vesels, ja būs pie loga.

Šārls Bodlērs.

G. BATCHELLER REAL ESTATE BROKER
33 Fairview Blvd., Toronto. HO 3-6612
V. PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto. HO 1-3670

IEMAKSĀJIET VELTĪ IKI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDĪTĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW, tuvu Danforth. Atsevišķa divstāvu, 9 istabu dubultķieģeļu māja. Ūdens - eļļas apkure. Plats iebraucamais ceļš. Kopīgā cena $18.000,-. Iemaksa $3.000,-. Atlikums uz jaunām izdevīgām obligācijām.

DANFORTH - BROADVIEW: 8 istabu dubultķieģeļu māja. Eļļas apkure. Garāžas iespējas. Uzticamam pircējam bez hamitu iemaksas. Kopīgā cena $13.900,-. Atlikums uz jaunām izdevīgām obligācijām.

DANFORTH - JONES: 6 istabu dubultķieģeļu māja. Eļļas apkure. Garāža. Kopīgā cena — $11.500,-. Uzticamam pircējam bez iemaksas. Atlikums uz izdevīgām jaunām hipotēkām.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ

IESVĒTĪBĀM BAGĀTĪGĀ IZVĒLĒ ZIEDI un LATVISKAS DĀVANAS
LOTUS PUĶU VEIKALĀ
802 Bathurst ielā pie Bloor,
tel. LE 3-3884, Toronto.
Laipni lūdzam pasūtinājumus nodot laikus.
Kanadas latviešu dalīzmatnieku savienības salons.
LOTUS

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

A. EGLĪTIS —
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
IERĪKO TV ANTENAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
● IZĪRĒ TV par $8,- MĒNESĪ. ●
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel LE 7-1401

PAŠU PRIEKAM UN DĀVANĀM IEGĀDĀJIETIES
G R Ā M A T A S

J. Klīdzējs — stāsti — VIŅAS UN VIŅI	$3.35
K. Raudive — romāns — NEREDZAMĀ GAISMA	$3.90
K. Raudive — UN PIEDOD MUMS	$3.60
Ortega Y Gasset — esejas — MEDITĀCIJA PAR MĪLESTĪBU	$3.35
Dz. Freimanis — romāns — VIĻŅI	$3.30
Dr. H. Tichovska red. TRIMDAS 10 GADI	$4.30
Z. Mauriņa — esejas — PILSĒTAS UN CILVĒKI, br.	$2.75
Z. Mauriņa — DANTE	$2.10
Z. Mauriņa — TRAĢISKAIS SKAISTUMS	$2.80
Z. Mauriņa — BALTAIS CEĻŠ	$2.30
Z. Mauriņa — DZĪVES APLIECINĀTĀJI	$2.30
I. Grebzde — ZOSUKALNA MEITENES	3.60
A. Niedra — UGUNS PĀR RATA KALNU	3.40
A. Gulbis — Z. A. MEIEROVICS	8.00
J. Miesnieks — BĒRZUPJU ĢIMENES PORTRETS, rom.	7.20
T. Heijerdals — AKU - AKU	3.60
N. Kalniņš — CIEMS UZ RITEŅIEM	3.40
A. Gailītis — DIENĀS SENĒJĀS	3.00
J. Veselis — DIVAS MĀSAS	3.00
J. Veselis — VELGAS MĪLESTĪBA	3.40
A. Bērziņš — KĀRLIS ZARIŅŠ	5.00
E. Mednis — SAULE DEJO	4.00
I. Leimane — VILKAČU MANTINIECE	$6.80
Z. Mauriņa — IEDRIKSTĒTIES IR SKAISTI	4.95
TĀLĀ GAITA	4.00
ZIEMEĻU TEMAS	3.50
CILVĒCES SARGI	3.50
J. Klīdzējs — DŽENITORS	4.00
CILVĒKA BĒRNS	3.75
A. Čaks — MANA PARADĪZE	6.00
I Gubiņa — DRAUGAM NEPIEMĒROTA SIEVA	2.80
A. Niedra — ZELTA VĀRTU PILSĒTA	3.40
MELNĀ MAGONE	3.00
J. Kilītis — ES KAŖĀ AIZIEDAMS	2.50
P. Klāns — SIRILUNDAS ATGRIEŠANĀS	3.90
E. Virza — KĀRLIS ULMANIS	2.80
V. Kroders — SMĪNĒTĀJI	3.40
A. Saulietis - NEAIZBEŖAMA AKA	8.00
K. Skalbes — KOPOTIE RAKSTI ā	5.50—4.50
J. Rainis — KOPOTIE RAKSTI ā	3.70—3.50
R. Blaumanis — KOPOTIE RAKSTI I kompl.	45.00
R. Bangerskis — MANA MŪŽA ATMIŅAS, II	5.20
B. Pasternaks — DR. ŽIVAGO	5.90
St. Cveigs — MARIJA ANTUANETE	5.80
J. Ziemeļnieks — KOPOTAS DZEJAS	7.00
K. Hamsuns — BENONI — ROZE	3.80
A. Voitkus — APROCE	1.90
I. Viksna — ES SAKU PALDIES	2.75
J. Sarma — NEGANTNIEKS	4.00
K. Lesiņš AKLĀ IELA	2.60
A. Sprūdžs — ASARU LIEKŅA	2.35
AVE MARIJA — dzeju ant.	3.75
A. P. Mierkalns — ATLANTIDA, dzejas	1.50
TRĀDIRĪDIS	2.00
PURPURA SIRDS	3.50
A. Spekke — BALTIJAS JŪRA SENAJĀS KARTĒS	6.00
TĀ ZEME IR MŪSU, dz. ant.	5.50
J. Veselis — DIENAS KRUSTS	3.00
Rutku Tēvs — DUMPĪGĀ RĪGA	2.80
P. Baka — DĒLI	3.80
B. Senkēviča — ĢIMENES GODI	4.00
V. Kārkliņš — TIKAI MĪLESTĪBA	4.20
A. Niedra — KAD MĒNESS DILST	3.60
Sikspārnis	3.90
A. Dziļums — LAILA NO RĪGAS	4.00
K. Stalšans — LATVIEŠU UN LIETUVIEŠU AUSTRUMU APGABALI	5.00
U. Ģērmanis LATVIEŠU TAUTAS PIEDZĪVOJUMI	5.50
A. Eglītis — OTRANTO, dzejas	4.00

Krājumā ir daudz veco, kā arī jaunāko un visjaunāko izdevumu grāmatu, 1960. gada sienas kalendāri, apsveikuma kartītes, žurnāls Latvju Zeltene, ādas izstrādājumi, koka izstrādājumi — šķīvji un svečturi, dažādi audumi, kā sedziņas un spilvenu pārvalki.

Grāmatu pasūtinājumus pieņemam arī pa pastu. Pasūtinājumiem vērtībā virs $10,- pasta izdevumus sedz GRĀMATNĪCA. Līdz $10,- pie grāmatu vērtības jāpieskaita 25—50¢ pasta izdevumiem.

Pieprasījumus līdz ar naudas pārvedumu adresējiet:

DV GRĀMATNĪCAI,
123 HURON ST., TORONTO 2-B, Ont., Canada.

SOMALIJA KĻŪST NEATKARĪGA

1960. gada 1. jūlijā Somaliju izsludināja par neatkarīgu valsti. Šis notikums atbalsojas visā pasaulē un līdz ar to somaļu zemei sāk pievērst izcilu uzmanību.

Te jāpatur vērā, ka neatkarību minētajā dienā ieguva ne visa Somalija, bet tikai tā daļa, kura priekš 2. pasaules kaŗa atradās italiešu rokās un kuŗu 1950. g. 1. aprīlī Apvienotās Nācijas par jaunu nodeva Italijas pārraudzībā.

Kā zināms, Somalija jeb somaļu zeme aizņem Afrikas austrumu „elkoņa" piekrastes joslu, sākot no Eritrejas pie Adenas līča līdz pat saskarei ar Keniju dienvidos. Tā somaļu apdzīvotā josla gar Adenas līci stiepjas turpat 1000 km, bet gar Indijas okeānu 1600 km, aizņemot 1,1 milj. kv. km lielu platību. Milzīga zeme!

To tomēr nepārvalda viena vara. Ceturto daļu savā varā tur Aitiopija (Aitiopijas somaļu zeme jeb Ogadena). Ap 80.000 kv. km iekļauts britu Kenijā. Britu Somalijā iedalīti 180.000 kv. km, bet Francijas Somalijā 23.378 kv. km. Par neatkarīgu valsti izveidoties izdevies vienīgi atlikušajai, līdz šim italiešu pārvaldē turētajai daļai, kas aizņem 463.000 kv. km lielu platību, t. i., 7 reizes lielāku par Latviju. Iedzīvotāju tani tikai 1,3 miljona.

Zemes virsa Adenas līča piekrastē strauji paceļas līdz 1200 m. No šejienes vērojams pakāpenisks noplakums dienvidaustrumu virzienā, veidojot sausas, pustuksnešainas augstienes un līdzenumus. — Mitrumu ziemeļdaļā atnes galvenokārt ziemeļaustrumu musoni, bet pūš no oktobra līdz martam, bet dienvidos dienvidrietumu musoni no maija līdz septembrim. Sausajā gada laikā lietus liels retums. — Iedzīvotāji pieder pie hamītu tautu saimes. Agrākie ienācēji — jallu tauta toreiz vēl nebija muhamedāņi. 13. gadsimtā te ienāca muhamedānisma izplatītāji arabi, semitu tauta. Pirmiedzīvotājus — jallus tie pievērsa muhamedānismam un atspieda uz rietumiem un dienvidiem. Atsevišķas jallu ciltis tomēr palika un no tām, domājams, cēlušies tagadējie midgani, tumuli un jibiri. —

Ap 70% iedzīvotāju iesaistīti lopu ganīšanā, gluži kā priekš 200 gadiem, tā arī tagad tie ir galvenokārt klejotāji — gani jeb nomadi. Lopi tad nu arī ir Somalijas galvenā bagātība.

No mājlopiem pārsvarā kazas 2,1 milj., aitas 2 milj., govis 1,2 milj., kamieļi 1,56 milj., ēzeļi — 20.000. —

Kur iespējams laukus apūdeņot, tur audzē maisu, miletu, miežus, augļus un dārzeņus.

Jaunās valsts galvaspilsēta Mogadišu atrodas Indijas okeana krastā. —

Tā mēs redzam, ka Afrikā neatkarību iegūst pat ganu tautas, bet Eiropā tur apspiestībā kultūrtautas.

Rex

APKĀRT ZEMES LODEI

● Par vecīti ar labiem nerviem nesen izrādījies kāds Vitgenšteinas vācietis, kuŗš par 15 markām vēlējies dažas minūtes pavizināties ar lidmašīnu. Nelaimīgā kārtā dienvidējā lidmašīna tūliņ pēc starta iegāzusies tuvējā mežā. Cilvēku upuŗu nav bijis, un pilotam ar viesi izrāpoties no lidmašīnas atliekām, pēdējais steidzīgi vien devies atpakaļ uz lidlauku un, pagrūzdams pie malas citus lidot gribētājus, rāpies iekšā nākošajā lidmašīnā, paskaidrodams, ka savas samaksātās 15 markas viņš vēl neesot nolidojis.

● Rietumvācijas filmu producenti nesen nolēmuši reālizēt „gagenstopp", kas praktiski nozīmē, ka vācieši nevienam filmu aktierim vai aktrisei nemaksās vairāk par 100.000 markām par lomu.

DIENVIDTIROLE — JAUNA STARPTAUTISKA PROBLĒMA

(m o) Dienvidtirole, strīdus ābols Italijas un Austrijas starpā jau kopš 1919. gada, draud tuvākajā nākotnē izvērsties par kodolu jaunām pretešķībām abu valstu savstarpējās attieksmēs, neizslēdzot varbūtību, ka lietas izšķiršana tiek nodota AN pilnsapulcei. Šo lēmumu ir pieņēmis Austrijas kabinets, apsūdzot Romu 1947. g. Parīzē noligtā līguma laušanā. Italijas valdība, protams, par visu vairāk vēlētos Dienvidtiroles jautājuma izkārtojumu savstarpējās sarunās, kurās gan pati līdz šim nekā pozitīva nav devusi, ja neskaita solījumus, kuŗi visi lauzti un līgumā paredzētās neitrālitātes vietā visu pagājušo laiku piekopusi spēcīgu italizēšanas politiku, apspiežot vācu valodu runājošo vairākumu.

Vēstures fakti skaidri un nepārprotami liecina, ka strīdus apgabals jau kopš 1814. gada piederējis Austro-Ungārijas ķeizarvalstij, un tās iedzīvotāji vairākumā bija tirolieši, vācu valodu runājošs austriešu celms. 1919. gadā Italija pastāvēja uz iespējami tālu ziemeļu robežu starp Donavu un Po upes pietekām. Tās prasību akceptēja, un tā Dienvidtirole tika iesaistīta Italijas territorijā. Vācu valoda skolās un valsts iestādēs tika aizliegta, un tās vietā stājās italiešu.

Pēc 2. pasaules kaŗa, kad sabiedroto miera līgums ar Italiju draudēja izjukt, Italijas valdība de Gasperri vadībā pakļāvās sabiedroto un Austrijas spiedienam un Dienvidtiroli akceptēja kā apgabalu, kuŗš laika plūsmā pamazām kļūtu autonoms. Baidoties eventulās vēlēšanās šo saimnieciski un arī militāri svarīgo apgabalu austriešu pārsvara dēļ zaudēt, italieši tam pievienoja daļu no tīras italiešu provinces Trientas, tā dodot 50.000 italiešiem ievērojamu pastiprinājumu pār 185.00 austriešiem. Vietējos valsts un pašvaldību amatos tika iecelti italieši. Līgumā ietvertā skolu reforma netika īstenota, un vācu valodas lietošana tika atklāti diskriminēta. Turpretī tika turpināta netieša italizēšanas akcija pat ar lauksaimniecības zemju atpirkšanu no tiroliesiem un to nodošanu italiešu ieceļotāju apsaimniekošanā. Nereti izcēlās arī atklātas sadursmes. Ļoti noteiktu stāju pret italiešiem ieņēma arī spēcīgās katoļu baznīcas aprindas.

Redzot, ka šādā apstākļu attīstībā Dienvidtiroles apgabals varētu reiz izzust no Austrijas ietekmes, kabinets Vīnē pieņēma lēmumu Dienvidtiroles jautājumu nodot AN pilnsapulcei, prasot, lai 1947. gadā noligto līgumu stingri ievērotu, Trientas apgabalu atvienotu un ievēlētu Dienvidtiroles parlamentu ar sēdekli Bocenē.

Šī gada aprīlī tūristu apmeklējumos izdarītās aptaujas rezultātā pierādījies, ka 82% Dienvidtiroles iedzīvotāju ir izteikušies par pievienošanos Austrijai, turpretim tikai 7% par palikšanu pie Italijas. Tas nozīmē, ka no apgabala 250.000 iedzīvotājiem tikai apmēram 17.500 atzīst pašreizējo stāvokli.

Austrijas prese, izmantodama šo apstākli, savās slejās ievadījusi plašu kampaņu, saucot atmiņā visas pagājušā laikā nodarītās pārestības.

Ja jautājuma izlemšana nonāktu AN pilnsapulcē, Austrija nobalsošanā var rēķināties ar ievērojamu Afrikas-Āzijas bloka atbalstu, ja tā savukārt nodotu balsi par Alžīriju; to atbalstītu arī Austrumeiropas satelitvalstis. Tādā gadījumā Italija, viena no NATO valstīm, un reizē ar to arī Rietumi vispār piedzīvotu jaunu zaudējumu aukstā kaŗa poziciju cīņās.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Gandrīz vecu laiku dēku romānu ne visai sen piedzīvojusi italiešu preču kuģa „Luisita Croce" neapbruņotā komanda Libērijas piekrastes tuvumā. Netālu no „Capo Las Palmas, uzskriedams uz sēkļa, kuģis dabūjis sūci, un stundu pēc šī notikuma kuģa vrakam no pāris kilometru tālās piekrastes tuvojies labs ducis laivu ar melnajiem. Ar cirvjiem un nažiem apbruņotie kuģa „apskatītāji" ņēmuši visu, kas nav bijis piesiets, un drīz ar pilnām laivām aizbraukuši. Visu nakti avarējušā kuģa komanda varējusi vērot krastmalas ugunskurus un klausīties bungu rīboņā, kuŗa nevēstījusi neko labu. Nākošajā rītā kuģa atliekām tuvojusies jauna laivu armada, un kādi 500 melnie, nelabi klaigādami, aptīrījuši kuģa vraku tik pamatīgi, ka pāri palicis tikai no nītēm neatlaužamais. Kuģa komandu no nezināmā likteņa izglābis britu preču kuģis „Hondo", kurš drīz vien ieradies notikuma vietā.

● Astoņus mēnešus cietuma par krāpšanu nesen dabūjis 34 gadus vecais Vīnes „filmu producents" Ēriks Grūss. Puisis pēdējos mēnešos ar solījumiem sagādāt „bumbīgas lomas īstās franču filmās", ir pratis ievilināt savā foto studijā ap 700 jaunas un izskatīgas sievietes, vecumā starp 18 un 30 gadiem, izdarot kailuzņēmumus „interesantos stāvokļos". Dabiski, ka par šiem „proves" uzņēmumiem modeļi, cerēdami uz filmu lomām, no viņa nav dabūjuši ne šiliņa, bet Grūss iegūtos uzņēmumus pārdevis tālāk kādai franču seksa bilžu centrālei, ik mēnešus nopelnot caurmērā ap 2500 dolaru. Kā izriet no tiesas procesa, tad „bumbīgās lomas īstās franču filmās", vīriem nezinat, ir kārojušas arī daudzas precētas austrietes, kuŗas pieder pie tā sauktajām labākajām aprindām. Šo iemeslu dēļ tiesā vēl lielāks modeļu skaits savas prasības, šķiet nav pieteicis. Visa lieta nākusi gaismā, dažiem austriešiem Parīzē iegādājoties sieviešu kailuzņēmumus un nelaimīgā kārtā nopērkot pašu sievu bildes . . .

● No Rietumvācijas slimo kašu ziņām izriet, ka visvairāk slimojot jauni strādnieki, kuŗu vecums svārstoties no 20 — 24 gadiem. No šī vecuma apdrošinātajiem pagājušā gadā esot slimojuši 99%. Lielu slimotāju procentu uzrādot arī 25 — 34 gadus vecie, bet turpretī veco vīru klase sākot no 65 gadiem esot slimojusi vismazāk — tikai 24% no apdrošinātajiem. Jaunākie gada gājumi savas slimības tomēr izslimojot ātrāk nekā vecāku gadu gājumu ļaudis.

B & A PHARMACY
478 PARLIAMENT ST., TORONTO, WA 1-0432, WA 1-2425
Mūsu uzticamie latviešu klienti mums ir labākā reklāma.
PIEDĀVĀJAM LAIPNĀKO UN ĀTRĀKO APKALPOŠANU
MEDIKAMENTI uz LATVIJU no MŪSU VEIKALA. Ā T R A P I E G Ā D E
jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aiz dzelzs aizkara. VISI SŪTĪJUMI APDROŠINĀTI.
Jūs varat uzticēties: 13.000 saiņu Latviju sasnieguši 10-12 dienās.
INFORMĀCIJAI ZVANIET WA 1-0432 vai WA 1-2425 vai pienāciet personīgi. Apkalpojam klientus visur—kā Kanadā, tā ASV. Iesūtiet mums pieteikumu un mēs nosūtīsim zāles uz kuŗu katru vietu Latvijā tanī pašā dienā, kad saņemsim jūsu pasūtinājumu. Rēķinu piesūtīsim pēc pasūtin. izpildīšanas.

Apkuŗu un ūdensvadu
s p e c i ā l i s t s
Adolfs LAGŪNS
Tel. LE 1-6583. Toronto.

KLAVIEŖU BŪVĒTĀJS

A. KĻAVIŅŠ
skaņo, labo modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieŗu pircējiem.
90 London St., Toronto.
Tel. LE 3-8609.
Pastāvīgi krāj. lietotas klavieres.

ONTARIO PROVINCES LIKUMU UN NOTEIKUMU RAKSTU SERIJA, KAS VAR ĻOTI NODERĒT JAUNKANADIEŠIEM.

VESELĪBA ONTARIO

Jums derētu vairāk zināt par Ontario daudzajām veselības iestādēm, kas jums vai jūsu ģimenei sniedz palīdzību. *Mums šķiet, ka lasītāji izgriezīs šo sludinājumu, lai vajadzības gadījumā būtu informēti.*

Divi vissvarīgākie provinces veselības departamenta noteikumi ir: Mental Health Act un Public Health Act. Zemāk uzskaitītā darbība ietelp vai nu vienā, vai otrā no minētajiem noteikumiem.

GARĀ SLIMO VESELĪBA

Slimnīcas — Provincē pavisam ir 17 slimnīcas un skolas, kurās vai nu ārstējas vai praktizējas ap 22.000 pacientu, kuŗus uzrauga ap 9.000 presonāls.

Sabiedrība — Garā slimo nodaļa pārrauga attiecīgas klīnikas visā provincē, kuŗu nolūks ir risināt garā slimo problēmas. Tas tiek veikts saziņā ar ārstiem un sabiedrības ieskatiem.

Apmācība — Ir iekārtotas māsu skolas pie garā slimo slimnīcām, kur mācības ilgst 3 gadi, līdz iegūst māsas gradu. Tāpat ir iespējams mācīties psichiatriskos kursos tām skolniecēm, kas mācās māsu skolās parastajās slimnīcās.

TUBERKULOZE

Tuberkulozes nodaļa gādā par bezmaksas Rentgena pārbaudi visiem iedzīvotājiem.

Priekšnieks un pieci palīgi pārrauga tos, kam, izdarot Rentgena pārbaudes, konstatētas kādas tb pazīmes. Bez galvenā pārraudzības centra, kas atrodas Toronto, ir vēl iekārtoti 3 biroji citās vietās: Fort Villiamsas, Londonas un Kingstonas sanatorijās.

Daudzus gadus Ontario provincē ir bijis zemākais tuberkulozes slimo mirstības procents visā Kanadā.

LABORATORIJAS

Laboratoriju nodaļa pārrauga klīniku ārstnieciskos piederumus, kā arī seko, lai iedzīvotāju veselības aizsardzībai tiktu piešķirta vislielākā vērība, it sevišķi infekciju un bakterioloģiskā kontrole piena produktiem un ūdenim pakļauta šīm laboratorijām. Attiecīgos produktus un materiālus pārbaudēm, atskaitot ūdeni, var pieņemt tikai attiecīgi kvalificētas personas. Ūdens paraugus var piegādāt ikviens Ontario iedzīvotājs.

Laboratoriju nodaļas pārziņā ir 19 punktu, viscauri Ontario provincē.

REĢISTRĒTAS PALĪGMĀSAS

The Nursing Act pasargā un nodrošina palīgmāsu tiesības. Reģistrētu palīgmāsu kursi ilgst 10 mēnešu, bet divos centros ir iekārtoti arī vakarkursi, kas ilgst 12 mēnešus. Arī pie vienas no techniskajām skolām ir iekārtota attiecīga programma, kas dod tiesības ieņemt reģistrētas palīgmāsas amatu. Minimālā priekšizglītība vajadzīga ne mazāka par VIII gradu.

Provinces veselības departaments var sniegt tuvākus paskaidrojumus sekojošos jautājumos:

● Māsu dienests. ● Sanatorijas. ● Grūtniecība un bērna veselība. ● Zobārstniecība. ● Gaisa tīrība. ● Dažādas slimības. ● Rūpniecības higiēna. ● Ārstnieciskā uzraudzība.

ONTARIO

Tuvāki paskaidrojumi par augšminētajiem jautājumiem saņemami no jūsu apkārtnē esošajiem Veselības ierēdņiem.

Hon. Matthew B. Dymond, M.D., O.S.
Minister of Health

ONTARIO DEPARTMENT OF HEALTH, PARLIAMENT BUILDINGS, TORONTO, ONTARIO.

Jūsu DRĒBNIEKS
A. SILAVS
128 CLAIRTON CR.
pie Scarlet Rd.
Tel. RO 2-1370.

ĻOTI SVARĪGAS ZIŅAS
NOSŪTĀM NAUDU uz PSRS, G A R A N T Ē J A M S A Ņ E M Š A N U.
Speciāllikums: 10 rubļu par $1,- — līdz šī gada beigām.
Pēc 1961. gada 1. janvāra jūsu piederīgie un draugi PSRS par dolaru saņems mazāk rubļu. Tāpēc izmantojiet izdevību TAGAD. Jūs varat sūtīt tik bieži, cik vēlaties.
Piegāde 2 nedēļu laikā. Izmaksā pilnu vērtību bez kādiem atvilkumiem. Nav jāmaksā ne muita, ne citas nodevas. Naudas sūtītājiem piesūta naudas saņēmēja oficiālu apliecinājumu. Jūs varat sūtīt naudu neierobežotā vairumā. Lūdzam uzdot naudas saņēmēja pilnu vārdu un adresi PSRS.

Pārsūtīšanas izdevumi:

līdz	$50.00	$5.00
līdz	$100.00	$10.00
līdz	$150.00	$15.00
līdz	$200.00	$20.00

Licencējis: The Department of Banking and Insurance un nodrošināts ar $20.000,-
GRAMERCY — Dept. LA, 744 Broad Street, Newark, N. J., USA.
Ņujorkas birojs: 118 East 28th St., New York, 9. stāvā. Tel. MU 9-0598.

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W.,
dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri

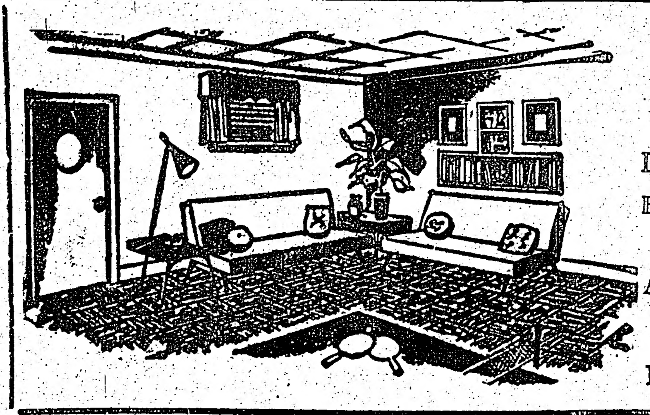

GRĪDU — GRIESTU — SIENU

TILES

LINOLEJI — TEPIĶI — KRĀSAS

Bezmaksas piegāde un aprēķini — Informācija latviešu valodā

ASPHALT SERVICES LTD.,
702 WESTON RD.
RO 9-4734 TORONTO RO 9-4154

Vajadzīga
MĀJKALPOTĀJA
labā ģimenē. Nav jāmazgā vela, ne jāvāra ēdiens.
Nav mazu bērnu.
Moderni iekārtota atsevišķa istaba skaistā mājā. Daudz brīva laik. Interesentes lūdz sazināties ar MRS COLMAN,
12 DENMARK CRESCENT,
WILLOWDALE, ONT.,
tel.: MElrose 3-7214.

C.G.TODD LTD

REAL ESTATE

Aizdevumu sagāde. Lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs Hamiltonā.

418 MAIN ST., E., HAMILTON.

OJĀRS IEVIŅŠ. Tel. JA 8-6336. VALDIS TUKLERS.

WASAGA BEACH — ROSEBUD COTTAGES
JAUNS LATVIEŠU PASĀKUMS
ATVĒRTS VASARNIEKIEM
2 un 3 istabu kabīnes un atsevišķas istabas izīrējam nedēļu nogalēm un nedēļām. Ēdienu pašgatavošana. Lieliska atpūtas vieta: peldēšanās - makšķerēšana. Reģistrējieties laikus jūsu atvaļinājumam! ☆ Brīva laivu lietošana. ☆ Ielūdz J. BAJĀRS — ROSEBUD COTTAGES, Moseley Street (tuvu FINA benzīna stacijai).

TAUTIEŠI KLAUSAITIES
LATVIEŠU RADIO RAIDIJUMUS
„LATVIAN ECHOES"
no Niagaras
CHVC raidītāja
katru otrdienu
no plkst. 8—9 vakarā,
uz viļņu garuma 1600
(ar 5000 vatu jaudu)
Raidījumu vadītāja adrese:
417 DOVERCOURT RD.,
TORONTO 3, ONT.

RAKSTĀMMAŠĪNAS
ar un bez latviešu taustiņu iekārtas uz izdevīgiem noteikumiem un lēti piedāvā
ALEKSANDRS KĀNBERGS
596 Sherbourne St., Toronto
Iznomā rakstāmmašīnas ar latviešu taustiņu iekārtu.

LĪDUMS

MEATS & DELICATESSEN
363 RONCESVALLES AVE., TORONTO.
(pie RONCESVALLES un HOWARD PARK).
TEL.: LE LE 2-8762.

„LITTLE RIGA" DELIKATEŠU VEIKALS,
343 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 4-8974.
MŪSU SPECIĀLITĀTE
- VIESĪBU GALDI, AUKSTĀS BUFETES.
- AUKSTO UZKOŽAMO PLATES kokteiļu partijām.
- DAŽĀDU SALĀTU IZVĒLE uz pasūtinājumu — (WALDORF, OLIVJĒ, ŠRIMPU — SPARĢEĻU u. c.)

VIJA KRAUJIŅA.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS & NOTĀRS,
133 Richmond St., W.,
Toronto 1, Ontario.
EM 6-8996 (darbā)
RO 7-5919 (mājā)

10% ATLAIDE pašreizējiem pasūtinājumiem.
V. KUČĀNS,
kungu drēbnieks,
120 FERRIER AVE., TORONTO,
(pie Danforth un Pape Ave.).
Tel. HO 1-5891.

H. Rosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

Meklē
VISVALDI GOLDI,
apm. 33 g. vecu.
Cik zināms — dzīvo ASV.
Ja kāds par viņu ko zinātu, lūdz rakstīt:
OLĢERTS CAUE,
24 DONEWENE COURT,
TORONTO 16, ONT.,
vai zvanīt PL 9-5159.

MĀKSLAS SALONS
CREST FLORISTS
567 Mt. Pleasant Rd. — blakus Crest teātrim, Toronto.
Piedāvā:
- Visskaistākos un vissvaigākos ziedus — grieztus, ziedu sakārtojumus un tropiskus stādus.

Pasūtinājumus pieņem pa tālruni
HU 7-0491.
Pāri ziediem lielā izvēlē
LATVJU GLEZNOTĀJU ORIĢINĀLDARBI
nesaistošai apskatei un iegādei pēc vēlēšanās.

Jūs ietaupīsit naudu un laiku ar
Alfred STIKUTS Real Estate
uzticamiem pakalpojumiem Jūsu nekustamu īpašumu iegādē.
HU 1-0431. HU 1-7103.
189 BALLIOL ST., TORONTO 7.

„ALTERATIONS & REPAIRS"
PĀRVEIDO un LABO DĀMU un KUNGU APĢĒRBUS.
ŠUVĒJA MODISTE
pieņem pasūtinājumus uz dāmu apģērbiem.
172 PALMERSTON AVE.,
EM 8-6472, TORONTO.
JULIJA BLUMBERGS.

Sunnyside
IZĪRĒJAMA
glīta, mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu.
Toronto rietumos.
Zvanīt katrā laikā
LE 1-5193 Toronto.

MURRY'S DRUG STORE E. GALDIŅA 3108 Dundas St., W. Toronto, RO 7-8468.
Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmetika.
Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKA

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

Svētdien, 17. jūlijā, pl. 11.30 Betlemes baznīcā māc. A. Ozols; pl. 11 draudzes lauku īpašumā māc. O. Gulbis.

Draudzes kanceleja Bruklinā, draudzes namā vasarā atvērta samazinātu laiku: darbdienās, atskaitot pirmdienas, no pl. 11 — 1 dienā un divi reizes nedēļā arī vakaros: otrdienās un piektdienās no pl. 6 — 8. Draudzes darīšanas var kārtot svētdienās pēc dievkalpojumiem.

DETROITA

Mācītājs Valters Līventāls, 12682 Montevista, Detroit 38, Mich.

Detroitas ev. - lut. latv. Kristus draudze.

ČIKĀGA

Cikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.

17. jūlijā, pl. 10 dievkalpojums. Māc. A. Rauteišilds.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Jāņa draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu, plkst. 10,00 rītā, draudzes baznīcā, 1701 N. Richmond ielā. Māc. G. Straumanis.

Māc. Pāvils Kirsons, Meivudā, Ill., tel. FI 2-2420

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi ik svētdienas, pl. 10,30 no rīta Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave, Maywood.

Māc. A. Sudars, 1030 — 30 Ave. Belwood, Ill.

Cikāgas latviešu ev. lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Cikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katra svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 44619.

Lansing Koledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMVA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Plebalgs, Kalamazū, 328 S. Rose St. tel. 4-8255.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E. Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 10 no rīta un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā pl. 2 p.p. bērniem pl. 1.15 p.p.

Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1.15.

Mineāpoles St. Paula latviešu ev.- lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S 17th Ave.

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. Kristus draudzes dievkalpojumi draudzes baznīcā, 1900 W. Washington ielā katru svētdienu, pl. 1.30 dienā. Draudzes svētdienas skola pl. 1.00 dienā. Jaunatnes stunda pl. 3.00 dienā. Māc. J. Meisters.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 427 Van Norman St., Port Arthur, Ont., tel. 40302.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 17. jūlijā, pl. 10os no rīta dievkalpojums Sidrabenē.

Svētdien, 24. jūlijā, pl. 10 no rīta Bērnu svētki Sidrabenē un jaunizbūvētās brīvdabas baznīcas atklāšana un iesvētīšana.

Svētdien, 31. jūlijā, pl. 10os no rīta dievkalpojums Sidrabenē.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto- Ont., tel. LE 6-2510

● Draudzes mācītājs, sākot ar 11. jūliju, sastopams Draudzes namā, 200 Balmoral Ave: piektdienās no plkst. 2 p.p. līdz pl. 9 vakarā (telefons — WA 4-8537). Ja mācītājs nav sastopams savā dzīvoklī (tel. LE 6-2510), tad, steidzamības gadījumā var zvanīt uz Saulaini (tālsatiksme — IVY 3, Ring 5).

Mācītājs vēlētos iekārtot sev atvaļinājumu, sākot ar 15. augustu. Ja vien iespējams, lūgums šai laikā nepieteikt amatdarbus.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

17. jūlijā, plkst. 2,30 pp. iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu.

31. jūlijā, plkst. 2,30 pēc p. dievkalpojums.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

Svētdien, 17. jūlijā, pl. 7-os vak. dievkalpojums.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

ST KATARINES

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Cahtarines, Ont Tel. MU 5-5098.

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojums 17. jūlijā, pl. 3,30 p. p., Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave. Dziedās no dziesmu grāmatām.

Londonas latv. ev.-lut draudzē dievkalpojums 24. jūlijā, plkst. 1,30 p.p. ar jauniešu iesvētī un dievgaldu, Trīsvienības ev.-lut. baznīcā, Oxford un Colborne Sts. Dziesmu lapiņas.

Niagara Falls, Ont. — latviešu ev. lut. draudzē 7. augustā, pl. 2 p.p. dievkalpojums anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd. Dziesmu grāmata.

LONDONĀ, ONT.

Svētdien, 31. jūlijā, plkst 10.30 katoļu dievkalpojums St. Marijas kapellā.

EDMONTONĀ

Māc. Elmārs Caune (10990 - 125 St. Tālr.: HU 8-1693, Edmonton, Alta).

SADBERI

Māc. Ed. Kergis, 153 Bancroft Dr., Sudbury. Ont. Tel. OS 3-3284.

VINIPEGA

Latviešu Sv. Krusta draudzes dievkalpojumi notiek Sv Lūkasa baznīcā, Hartford un McGregor ielu stūrī.

OTAVĀ

Māc. Eug. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa - Ontario. Tel. RE 3-3906

MONTREĀLĀ

Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal. P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

17. jūlijā, plkst. 11 no rīta draudzes lauku īpašumā Tērvetē dievkalpojums.

31. jūlijā, plkst. 11 no rīta draudzes lauku īpašumā Tērvetē dievkalpojums.

Māc. Arturs Voitkus,

Dievkalpojumi notiek Jāņa ev. - lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave., (pie Monkland Ave.). Draudzes nams, kanceleja un māc. dzīvoklis — 3438 Rosedale Ave., tālr. HU 9-3224.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pietura tuvumā. Svētdienu rītos, pl 10.45—11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu; viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs Tel. AM 1-4218

LATVIJAS AMERIKĀ
pārstāvis
KLIVLENDĀ
pieņem jaunus abonentus, kārto abonementu pagarinājumus un sniedz informāciju.
J. Ezergailis, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio, USA,

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave., pie Pape.
tel. HO 6-9911, Toronto.
☆ Bagātīgā izvēlē ziedošas podu puķes.
☆ Griezti ziedi. ☆ Ziedu sakārtojumi
☆ Tautiskie izstrādājumi
Pasūtiniet savlaicīgi.

Zeltkalis A. ĶIVLENIEKS
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām.
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.,
HO 3-1008.

Mēs sūtām
MEDIKAMENTUS AR GAISA PASTU
uz Latviju, Igauniju, Lietuvu un citām Eiropas zemēm
Piegāde 3 nedēļu laikā.
Mūsu cenas ir zemākās. Nododiet mums pasūtinājumus.
ROTBART'S DRUG STORE
676 Queen St., W.,
Toronto.
EM 3-2800.

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ SPIESTUVE TORONTO
PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:
- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
- GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792,
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMUS.
- Turpat dabūjami BILŽU LOGATI.

JAUNA, MODERNA VIESĪBU MĀJA
BANQUET HALL TWENTY ONE
225 Church Street, Toronto.
Izīrē telpas visāda veida viesībām; bagātīgi klāti galdi latviešu un igauņu gaumē. Sagādājam dzērienu atļaujas banketiem u. c.
Iespējams arī īrēt tikai zāles kā viesībām, tā deju vakariem.
Zvanīt: EM 8-0016 vai HO 3-7234, prasot pēc Mrs. Priske.

ARNOLDS
BĒRZIŅŠ
REALTOR
- Nekustamu īpašumu birojs: mājas, veikali, farmas, apbūves gabali.
- Apdrošināšanas aģentūra: auto, mājas, mēbeles, zādzības, nelaimes u. t. t.
- Notāriāta birojs: līgumi, tulkojumi, notāriāli apstiprinājumi, obligācijas, aizdevumi u. t. t.

316 HARBORD ST., TORONTO. TEL.: LE 4-8447.

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W.,
dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss ....
Adrese: ....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....
.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Parakstš ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Līcis, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

A. E. LE PAGE

LIMITED REALTORS

MEMBER TORONTO REAL ESTATE BOARD

982 DANFORTH AVE., TORONTO, HO 5-7527

Pārstāvis Konst. KĀRKLIŅŠ

Birojā: HO 5-7527 Mājās: HO. 6-5024

ĪPAŠUMI UN VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS

O'CONNOR DONLANDS: 8 istabu divstāvu, atsevišķa ķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure. Divas modernas virtuves, divas vannas istabas, iebraucamais ceļš un garāža. Pagrabā izbūvēts divistabu dzīvoklis. Īpašums labi uzturēts. 6%-īga obligācija. Iemaksa $5.000,-.

MORTIMER - WOODBINE: 6 istabu atsevišķs, dubultķieģeļu bangalovs. Eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba. Privāts iebraucamais ceļš un garāža. Pagrabā izbūvēta atpūtas telpa. Labi kopts dārzs. Cena $15.500,-.

YONGE - EGLINTON: 6 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja. Ūdens - eļļas apkure, modena virtuve, vannas istaba. Privāts iebraucamais ceļš un garāža. 15-gadīga obligācija. Iemaksa $3.000,-.

Sagādājam iztrūkstošo naudu iemaksām par zemiem procentiem.

✝

Piepeši un negaidot aizgājis mūžībā

ARVIDS ULPE.

Dzimis 1906. gada 19. martā Latvijā, miris 1960. gada 27. jūnijā Zviedrijā. Izvadīts pēdējā gaitā un pārpelnots Jönköpingā.

Pēc viņa sēro

SIEVA un DĒLS, AUDŽU MEITA, MĀSA, SVAINIS un SIEVASTĒVS.

LATVIEŠU SKAUTI — POĻU VIESI

Poļu skautu apvienības ASV 50 gadu darbības atceres nometne notiek no 2.—17. jūlijam Mičigenas valsts Jenki Springos. Latviešu skautu viesošanos šajā nometnē organizē ASV jendas skautu priekšnieks saziņā ar vienību priekšniekiem. Šo jubilejas nometni paredzējis apciemot arī latviešu skautu priekšnieks vad. A. Grigors kopā ar ASV jendas skautu priekšnieku vad. A. Artmani.

Skauti izcili vingrotāji

Amerikāņu skautu vadība izteikusi pateicību Skrundas skautu vienības vingrotājiem par interesantiem piramīdu veidojumiem apgabala skautu kavalkādē Hausmaņa laukumā, Grand Rapidos. Skautu vienības vadītājam Alb. Riekstam darba apstākļu dēļ piešķirts atvaļinājums līdz 30. septembrim, un vienības priekšnieka amatu pa šo laiku pilda vad. Ed. Avots, bet skautu pulciņu vada vad. vietn. V. Tarbūnas. Abi pēdējie arī sagatavoja priekšnesumus apgabala skautu kavalkādei. Mazskauti, kas vēlētos darboties pulciņā, var pieteikties pie vad. vietn. M. Bārdiņas, tel. GL 26702. Skrundas skautu vienības nometne notiek 15., 16. un 17. jūlijā Viršu ģimenes īpašumā pie Grand Hevenas.

Jauns „Ērgļa skauts"

Skrundas skautu vienībā Guntis Gothards saņēmis amerikāņu skautu augstāko pakāpi un līdz ar to ērgļa skauta nosaukumu. Guntis Gothards piedalījies visās latviešu rīkotās novada nometnēs, sākot ar 1955. g. 1957. gadā piedalījies lielajā skautu džamborejā Valejfordžā. Divas reizes uz vairākām nedēļām nometņojis amerikāņu skautu apgabala nometnē Šavondosī, piedalījies Augšējās pussalas ekspedīcijā dižskautiem un polāriāču nometnē 1957. g. Izturējis pārbaudījumus un uzņemts tā saucamā Bultas ordenī. Visu laiku bijis centīgs Sirojuma līdzstrādnieks ar rakstiem un zīmējumiem un ir žurnāla redakcijas kollēģijas loceklis. Ērgļu skauta pakāpes nozīmes Guntim pasniedza apgabala skautu padomes loceklis vad. W. Brandmillers īpašā godinājuma vakarā.

LABOJUMI

LA iepr. n-rā 5. lapaspusē zem iesvētīto attēliem samainīti paraksti: 1. attēla parakstam jābūt zem otra un otrādi.

Tā paša n-ra 4. lapaspusē rakstā — Vecākiem jāuzņemas galvenā atbildība — 5. rindkopa no apakšas sākumā jālasa: „Es negribētu būt par trimdas laikraksta izdevēju . . . "

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

3. septembrī sezonas atklāšanas balle Palace Pier.
1. oktobrī Ņujorkas latviešu teātra viesizrāde.
8. oktobrī Līnas Karlsones koncerts operdziedātāja Jāņa Niedras fonda sarīkojumā.
29. oktobrī Vašingtonas latviešu teātra viesizrāde.
5. novembrī Mārtiņu balle — Palace Pier.

LONDONĀ, ONT.

17. jūlijā — bērnu svētki.
24. jūlijā, — ev.-lut. dievkalpoj.
31. jūlijā, — kotoļu dievkalpoj.

ST. KATARINES

27. augustā — Atlanta kulbā Vanadžu kopas rudens sarīkoj.
10. septembrī Mednieku un Makšķernieku kluba sarīkojums Atlanta kluba telpās.
31. decembrī — Beacon Motor Hotel zālē Vanadžu kopas Jaugada sagaidīšanas balle.

HAMILTONA

10. septembrī Hamiltonas DV gada svētki Royal Connaugth hotelī.
24. septembrī Ceļojošā teātra viesizrāde.
1. oktobrī Latviešu mednieku un makšķernieku balle.
2. oktobrī Pļaujas svētku sarīkojums pēc dievkalpojuma baznīcas telpās.
15. oktobrī HMMK balle Reinbow zālē.
22. oktobrī draudzes dāmu kom. sarīkojums baznīcas apakšējās telpās.
29. oktobrī Hamiltonas jaunatnes pulciņa „Rota" sarīkojums Reinbow zālē.
5. novembrī HLB gada svētki ar Hamiltonas, Kičeneras un Bramptonas apvienoto jaukto koru koncertu, 752 Barton St., Polish Legion Hall.
19. novembrī 18. novembra svinības Royal Connaugth hotelī.
3. decembī Ziemassvētku tirdziņš baznīcas apakšējās telpās.
31. decembrī Jaunā gada sagaidīšanas balle — HLB sarīkojums Hillcrest restorāna telpās.

FANTASTISKS PASAULES REKORDS.

(mo) Olimpiādes kvalifikācijas sacīkstēs ASV vienībai Palo Alto, krāsainais sportists Džons Tomass augstlēkšanā sasniedza pasakainu, jaunu pasaules rekordu — 2,229 m. Rekordu sarakstā tas tiks fiksēts kā 2,23 m. Blakus šim lieliskajam sasniegumam tika reālizēti vairāki citi rezultāti, kuru līdzšinējā vērtējumā varētu dot zelta medaļas ieguvumu. Tā, kārtslēkšanā tika reālizēts jauns pasaules rekords laukuma sacensībām, Bragem sasniedzot 4,80 m; trīssolī—Davis 16,18; šķēpā — Kantello 84,00 m; 110 m barjerskrējienā — Kolhauns 13,7. Neveiksmi piedzīvoja pasaules rekorda īpašnieks lodes grūšanā Bills Nieders, tālu atpaliekot no sava labākā snieguma — 19,99 m un iegūstot tikai 4. vietu, tā paliekot rezervistu sarakstā. Longs uzvarēja ar 19,29 m.

Lieliski rezultāti tiek ziņoti arī no Vācijas un citām zemēm. Krieviete Itkina sasniegusi rekorda atzīmi 100 metros ar laiku 11,4 sek., bet 800 m skrējienā Ševcova - Ļisenko distanci veikusi jaunā pasaules rekorda laikā 2;04,3, korejietei Sim Kim paliekot 2. v. ar 2;04,5, bet Otkaļenko 3. v. ar 2;05,0. Rumāniete Balase augstlēkšanā veikusi 1,83 m, bet latviete I. Prese 100 m 11,6.

Ja vien laika apstākļi Romā olimpisko spēļu laikā būs labvēlīgi, tad sagaidāmi ļoti labi sasniegumi visās vieglatlētikas disciplīnās. Vēl nekad olimpisko spēļu sagatavošanās laikā nav reālizēti tik labi rezultāti.

PAUKOŠANA VIDĒJĀS VALSTĪS

Detroitā risinājās pirmās paukošanas sacīkstes ASV mērogā, piedaloties 4 paukotājiem no austrumu piekrastes un 3 no vidējām valstīm. 3 ieroču individuālā kombinējuma paukošanā meistarnosaukumu guva Uldis Kaktiņš (Bostonas DV apv.), atstājot otrā vietā Egilu Kaktiņu (Bost.) un trešā — I. Krūmiņu (Detroita). Draudzības sacensībā, zobeņu komandu cīņās ar 5:4 uzvarēja Vidējo valstu paukotāji (G. un A. Ejupi, I. Krūmiņš). Brāļi Ejupi pārsteidza ar jauku technisku gatavību un labu pieredzi kolledžu sacensībās.

Vidējo valstu sporta pārvalde bija ziedojusi balvu uzvarētājam; I. Krūmiņš un Bostonas paukotāji — pārējām godalgotām vietām.

Detroitas sporta darbinieks J. Skrīveris, sacīkstes atklājot, godināja sporta veterānu Aleksi Aistrautu, pasniedzot viņam ALAs sporta biroja piešķirto nopelnu nozīmi. Sacīkstes bija labi noorganizētas Krūmiņa un G. Ejupa vadībā. Līdz ar to likti pamati paukošanas sportam vidējās valstīs. Žēl, ka neapzināti vēl Mineapoles paukotāji, kā arī neizdevās piesaistīt „vieniniekus" — Raudsepu un Lindi. K.

HAMBURGER SV-RIETUMVĀCIJAS FUTBOLA MEISTARS.

(mo) Rietumvācijas futbola meistarības fināla spēle Frankfurtē, blakus turpat 80.000 skatītājiem, bija pulcinājusi arī ievērojamu skaitu prominentu skatītāju no Bonnas, kā arī no atsevišķo zemju valdībām.

Spraigā un saistošā cīņā ar rezultātu 3:2 uzvarēja Hamburgas SV, saņemot gan 1. FC Ķelnes vienībā respektējamu un spēcīgu pretinieku.

Spēles pirmais puslaiks noritēja spraigi, tomēr, ne kombinācijas, nedz arī straujie izrāvieni nevienai no vienībām nedeva vārtu guvumu. Otrā puslaikā, 53. minūtē Breners, Ķelnes labā iesita pirmos vārtus, bet tūlīt no centra ar Uwes Seeler piepalīdzību, rezultāts tika izlīdzināts. 80. minūtē Derfelds guva vārtus HSV labā, bet 85. min. Ķelne izlīdzināja. 86. minūtē Uwe Seeleri piepalīdzēja trešos un uzvaru nesošos vārtus, lai gan vēl pāris sekundes pirms beigu svilpes, Rāns par mata tiesu palaida garām izdevību izlīdzinājumam.

Par spēles straujo gaitu liecina apstāklis, ka tiesnesis Kandlbinders no lielās skriešanas sekām ieguva kājās krampjus un 84. minūtē spēle uz vairākām minūtēm tika pārtraukta — tiesneša masāžai.

ROMANTISKĀ . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

vāgo un tā iemīļotai ir tik lielā mērā būtiski nenozīmīga lieta, bez nopietnām pozitīvām konsekvencēm cilvēka dzīves pilnības sasniegšanai, ka tie atsakās par to interesēties! (Šis plikis ķeŗ arī labu tiesu amerikāņu — arī mūsu latvisko amerikāņu, — kam līdzīga ticība, ka atpestīšana cilvēkam nāk no mantu daudzuma pasaulē).

Bet tieši šādi darbi līdzīgi Pasternaka romānam, kas neapšaubāmi ir autentiska romantisma apgarots, ir mūsu dzīvei visvairāk vajadzīgi, lai liktu tai nezaudēt proporcijas izjūtu, nezaudēt nojautu par to, kas ir īstās vērtības, un tā uzturētu dzīvu mūsu dvēseli tanīs dzīves apstākļos, kādi iestājušies. Jo kas gan ir cilvēka dzīve, kas zaudējusi savu īpatnējo garīgumu, kas izkususi lietās, kuras tai uzmācas vienmēr lielākā skaitā, kas pārstāj just savu iekšējo pulsējumu un tā pārvēršas neapzinīgā būtē, kas — kā saka baznīcas tēvs Augustīns — dzīvo un nezina, ka tā dzīvo.

Un tā it sevišķi šāds romantisms vajadzīgs arī mums. Mums kā tautai, kuŗai nācies pārāk daudz un pārāk ilgi cīnīties ar praktiskām grūtībām, un kas tāpēc nonākusi pie darba un tā sekmju apoteozes, — mums ir pārāk liela tieksme celt praktiskās vērtības pāri visām citām un ļaut dvēselei izkust iegūstamās lietās un tā zaudēt sevi un izgaist. Mēs varēsim pastāvēt tikai, ja spēsim kļūt atkal „romantiskāki," spēsim saredzēt vērtības ne vien automašīnās, ledusskapjos, mājās, bet arī it sevišķi dvēseles pārdzīvojumos, kas no šīm lietām neatkarīgi. Arī mūsu saistība ar tautu varēs pastāvēt tikai tik ilgi, cik ilgi mēs būsim uz šādu romantismu spējīgi. Šinī brīdī tas varētu būt mums visvairāk atbilstošā gara ievirze: mums jābūt dumpiniekiem, mēs nedrīkstam samierināties ar pašreizējo situāciju, — nedrīkstam samierināties arī ar to, ka spējam aizrautīgi rotaļāties ar, varbūt, brīnišķīgiem vārdu, krāsu vai skaņu dārgakmeņiem, — mums vajadzīgs kaut kas vairāk, — kaut kas, kas mūsos var uzturēt p i l n ī g u garīgu dzīvību.

SUDRABA KAUSI MŪSU MAKŠĶERĒTĀJIEM

Izrādās, ka mūsu makšķernieku liktenis ļoti daudziem latviešu sabiedriskiem un saimnieciskiem darbiniekiem nav nemaz tik vienaldzīgs. Kā lai citādi izskaidrotu interesi un atsaucību, kas sola pagājušajā nedēļā ierosinātās latviešu organizēto un neorganizēto Viskanādas mēroga sacensības jau tagad izvērst par spožāko laimes un zināšanu pārbaudi latviešu makšķerniecības vēsturē. Man vēlreiz jāuzsveŗ, ka derbijs solās būt visspožākais, jo jau tagad uzvarētājiem pieteikti vairāk kā desmit spoži sudraba kausi.

Lai atļauts šoreiz minēt tikai daļu no pieteiktajām balvām. Zobārste Dr. Z. Altraka, pie kuŗas viens otrs tautietis ir ticis pie pēdējiem zobiem, kas vairs nekad nesāp, pieteikusi sudraba kausu sacensību jaunākam dalībniekam.

Nebija nemaz ilgi jāgaida, kad galdā parādījās arī vērtīga balva sacensību visvecākajam dalībniekam. Šo sudraba kausu laipnā kārtā dāvājis vīrs, pie kuŗa Toronto tautieši meklē padomu, ja ceļams jauns un smukāks vigvāms — architekts Gastons Korulis.

„Little Riga" īpašniece Vija Kraujiņa ziedojusi lielu kausu šīgada veiksmīgākajam makšķerniekam, kas izvilks vislielāko līdaku. Pēc populārā Kanadas žurnāla „Macleans" informācijas, „Little Riga" esot viens no nedaudziem delikatešu veikaliem Ziemeļamerikā, kur gārdēži varot atrast katru iekāroto superēdienu. Liekas, ka Vija Kraujiņa savam pārdodamo delikatešu sarakstam drīzumā pievienos arī Kanadas dižlīdakas, žāvētas latviešu gaumē.

Arnolds Bērziņš, kas katru Toronto latvieti apdrošinās no galvas līdz papēžiem, un, ja vajadzīgs, apdrošinās arī jūsu autiņu, māju un sievas māti, šoreiz nodrošinājis sudraba kausu šīgada sekmīgākajam latviešu karpu makšķerniekam. Nododot savu balvu, A. Bērziņš piebilda: „Nav nekāds noslēpums, ka lielais latviešu makšķernieku vairums vēl joprojām savu prasmi rāda tieši karpu makšķerēšanā. Karpu nomakšķerēt neesot nemaz vieglāk kā foreli. Mana balva tādēļ lai iet par šogad izvilkto lielāko un smagāko karpu."

Nekustamu īpašumu biroja īpašnieks Ilmārs Jankovskis laikam dikti kārs uz smaržīgiem kūpinātiem zušiem. „Mans sudraba biķeris lai iet tam vīram, kas šogad izvilks glumāko, gaŗāko un smagāko zuti. Cik es saprotu, tad jūs esat iecerējuši īstu tautas makšķerēšanas konkursu, tādēļ bez trofejām nedrīkst palikt arī mūsu zušu makšķerēšanas lielmeistari!", saka Ilmārs.

Liels paldies pirmajiem balvu ziedotājiem. Balvas ar pateicību pieņemsim no visiem laipnajiem ziedotājiem, un iespēju robežās mēģināsim ievērot arī viņu vēlējumus, kādai makšķerēšanas vai zivju katēgorijai balvas piešķiŗamas. Nākošajā nedēļā nāksim klajā ar vēl pieteikto makšķernieku labvēļu vārdiem un viņu dāvātajām balvām.

Protams, pašus makšķerniekus — dižsacensības dalībniekus interesēs sacensību noteikumi. Tā kā trimdas juristu biedrības valde pašlaik aizgājusi vasaras atvaļinājumā, tad vēlākais divu nedēļu laikā, pieaicinot makšķerēšanas sporta autoritātes un arī balvu ziedotājus, mēģināšu publicēt sīkumos, kas darāms, lai iegūtu meistara titulus, sudraba biķeŗus un ilgu slavu. Es domāju, ka makšķerniekiem nebūs iebildumu, ja balvas šogad sacensību pirmajā gadā, piešķirsim katrā nozarē par lielāko pieteikto lomu. Bet, kā jau minēju, cenšoties ievērot arī balvu ziedotāju norādījumus, kādēļ izcīņā būs arī vairākas pārsteiguma un īpašas balvas. Sacensību vērtējumā ievēros visus 1960. gadā vilktos lomus. Man liekas, ka, bez diviem ticamiem lieciniekiem, būs jāprasa arī izvilktā dižloma fotouzņēmums. Noteikumu izstrādāšanā un arī tiesnešu kollēģijā esmu paredzējis talkā aicināt Ontario provinces Mednieku un makšķernieku federācijas pārstāvi R. Kuku, jo, atklāti sakot, negribas, lai par šo jautro un draudzīgo sacensību vēlāk kāds bez sudraba biķera palikušais teiktu, ka visa tā padarīšana ir bijusi tikai mistera Pelēkā bodīte.

☆

No ticamiem avotiem mani informē, ka Toronto rietumos, Lambton avenijas apkārtnē, pagājušajā nedēļā neganti smaržojis pēc svaigi kūpinātiem zušiem. Izrādās, ka tautietis V. Bošs un E. Henišs kādā jaukā vakarā aizbraukuši uz Velandi un parādījuši draugiem, radiem un skauģiem — kā īsti tie zuši jāķeŗ. Abi vīri, lietojot gan uzbarotās sliekas, gan arī turpat noķertās mazās mailītes, cēluši laukā vienu zuti pakaļ otram. Rezultātā koploms svarā bijis pie 70 mārciņām. Lielākais zutis esot svēris apm. 6 mārciņas. Loms nogādāts V. Boša Lambtona avenijas privātā zivju žāvētavā un, kā mūs informē, tad zakušmenti tagad nodrošināti ilgākam laikam.

☆

Ir lietas, kuŗas nekad nav par ļaunu atgādināt. Tagad, kad katram Jankam drīz būs sava motorlaiva, man jāsāk sprediķot par drošību uz ūdeņiem. Šoreiz atgādināšu, ka katrai motorlaivai jābūt apgādātai ar:

1) glābšanas vesti vai spilvenu katram laivas pasažierim;
2) airu pāri;
3) ūdens izsmeļamo spaini vai sūkni;
4) B1 tipa ugunsdzēšanas ierīci;
5) pirms saules lēkta un pēc saules rieta ar noteikumos paredzētām navigācijas gaismām.

Bez tam jāatceras, ka motorlaivas enkura auklas vai ķēdes garumam jābūt vismaz 50 pēdu. Atsevišķa 50 pēdu gaŗa virve jums būs ļoti noderīga nelaimes gadījumā.

Der atcerēties, ka 10 pēdu gaŗā laivā maksimālais svars ir 410 mārciņu, resp. 2 pasažieŗi. 12 pēdu laiva domāta 3 braucējiem, 14 pēdu — 4 braucējiem, 16 pēdu laivā var uzņemt apm. 1000 mārciņu, vai 5 braucējus, un 18 pēdu laivā ir vietas jau 6 cilvēku lielai kompānijai. Nekad neneuzpildiet degvielas motoram darbojoties, vai arī izslēgtam esot, kad tas vēl ir karsts.

Briesmu gadījumā, ja jums nav līdzi attiecīgās palīdzības izsaukšanas raķetes — viciniet riņķvendīgā kustībā ap sevi kādu gaišu drēbes gabalu! Tuvākā motorlaiva zinās, ka jūs aicinat palīgā.

Es no sirds ieteiktu katram motorlaivas īpašniekam vai arī tam, kas šovasar domā pavadīt jaukas stundas īrētā laivā, rakstīt Ontario Safety League, 208 King St. W. Toronto, telefons EM 2-1516, pieprasot brošūru „Safety Afloat". Šī mazā grāmatiņa nebaltā stundā var palīdzēt jums nenonākt kāda apbēdīšanas biroja gādīgajās rokās.

A. Pelēkais.

Mūsu laikraksta pārstāvis LATVIJAS AMERIKĀ VILIS MIKELSONS Kalamazū, 426 N. Prairie Ave. pieņem sludinājumus un kārto abonementus

INFORMĀCIJA MAKŠĶERNIEKIEM UN MEDNIEKIEM

Hamiltonas mednieku un makšķernieku klubs bija rīkojis pagājušās nedēļas nogalē makšķerēšanas sacensības ar Toronto klubu, piedaloties 30 cilvēkiem. Visas trīs pirmās vietas 3 dažādās disciplīnās ieguva torontieši. Ar lielāko basu — 3,5 mārciņas, varēja lepoties pats kluba priekšnieks Dr. P. Bārdiņš. Lielāko līdaku — 6,5 mārciņas smagu, izvilka P. Āboliņš, bet lielāko punktu skaitu (240) par noķertajām sporta zivīm salasīja H. Stefanijs.

☆

17. jūlijā klubs rīko sporta zivju ķeršanas sacensības Hanijharborā pie Gaibišeļa, kad varēs izcīnīt arī vērtīgas balvas. Pirmā godalga būs laivas motors.

☆

23. jūlijā, pl. 1 pp. Toronto mednieki un makšķernieki rīko internās šaušanas sacīkstes savā īpašumā Bērzainē, sacenšoties mālā 25, 50 un dubultložu šaušanā.

Paredzētas arī sacensības ar handikapu un jauniešiem ar 22 kalibra šautenēm.

LĒTI DABŪJAMAS MĀJAS

Kā no komūnistiskās Polijas laikrakstiem izriet, tad Štetīnē vien ir lēti pērkamas 7.500 mājiņas, kuŗas reiz piederējušas padzītajiem vai aizbēgušajiem vāciešiem. Līdzšinējā sociālistiskajā saimniecībā vienas un divu ģimeņu mājiņas gan esot tā nodzīvotas, ka tām tūliņ nepieciešami pamatīgi remonti. Pērkamo māju cenas tādēļ svārstās starp 210.000 līdz 25.000 zlotiem (1 zlots = 10¢). Izdevīgi maksājumu noteikumi, dodot iespēju šīs mājas iegūt privātā īpašumā bez iemaksas pat ar apmēram 2,5 dolaru mēnešu maksājumiem . . . Pircēju tomēr neesot . . . Domā, ka poļi tomēr rēķinoties ar veco māju īpašnieku atgriešanos, un šī iemesla dēļ arī poļu akadēmiķi visādi izvairoties apmesties uz dzīvi Austrumpomerānijā un citos agrāk tīros vācu apgabalos. Komūnistu mudinājumi poļiem būt patriotiskiem — šādos darījumos intelliģences nostāju nespējot mainīt.

Grib apturēt Parīzes augšanu

Francijas valdība vēlas ierobežot Parīzes augšanu. Pašlaik Parīzes lieltelpā dzīvo aptuveni 8,2 miljoni cilvēku, un pēc apmēram 10 gadiem šis skaits varot sasniegt vismaz 10 miljonus. Lai šo iedzīvotāju robežu nepārsniegtu, valdība izsniedz īpašas prēmijas tiem uzņēmumiem, kuŗi ceļ jaunas fabrikas un uzņēmumus provincēs. Valdība ir arī izlēmusi tuvākajos gados aizcelt no Parīzes uz provinču pilsētām veselu rindu iestāžu un skolu. Tā tiltu un ceļu būves augstskolu paredz pārcelt uz Lionu, bet lidmašīnu būvētāju augstskolu uz Tulūzu u. t. t. Daudzi tomēr domā, ka šie valdības soļi esot tikai ūdens piliens uz karstiem akmeņiem. Bez tam ļaudis no Parīzes nevēloties šķirties.

PIE PARĪZES OPERAS

Zaļš kupols ar zelta apmali spīd pa gabalu platās Operas avenijas galā, un cilvēks soļodams jūt — ap viņu virmo kaut kas cits . . . Vispirms tās ir dārgās un sevišķās kvalitātes preces veikalu logos. Dāmu vasaras mēteļi, kleitas blūzītes, pagatavotas no vismodernākiem audumiem, kas musturoti gan lieliem, gan smalkiem raibumiem. Kleitas modelīs kupls, bet īss, kailiem pleciem piegriezts ar tūniku, volāniem . . . Blūzītes valkājamas virs svārkiem. Vienā logā ieraugu īsta zīda zeķes, un tās,blakus nailona izstrādājumiem, gatavs brīnums.

Te neskraida studenti - demonstranti . . . Nav redzami arī policijas automobiļi, kas apsargā ielas malas un stūŗus . . . Nevienas gleznu galerijas, bet banku kantoŗi un ceļojumu biroji . . .

Apstājos un apņētu raibām reklāmām dekorētu biroju, kas organizē arī jūras ceļojumu caur Ļeņingradu uz Rīgu un aicina pieteikties tūristus . . .

Man ir satikšanās Operas laukumā pie stūŗa pulksteņa ar latvieti, kas apprecēdamās kļuvusi franciete . . .

Mēs esam punktīgas un norunātā stundā uz minūti priecīgi sarokojamies.

Apsēžamies turpat mazā kafejnīcā uz terases ar ēnīgu jumtu un pasūtinām Lježas kafiju, kas auksta kā ledus un putaina.

Rīgā dzimusī Erna Bētiņa un tagad ar precēšanos franču inženieŗa Abrahama kundze, brauc uz centru no Parīzes priekšpilsētas, kur viņa saimnieko savā nelielā īpašumā. Viņa nupat pati savām rokām uztaisījusi pagrabā dēļu aizgaldu oglēm . . . Taču kā vienmēr viņa ir interesanti un ar gaumi tērpusies, un viņas nemierīgās rokas darbojas ap stāvo stikla glāzi, kur iesalusi kafija. Ernas Abrahamas māsa Vera Bētiņa ir bijusi kādreiz mana skolas biedrene. Mēs runājam par Veru, kas Rīgā un labprāt gribētu nokļūt pie māsas Parīzē. Viņa man stāsta arī par saviem franču radiem, kas pret viņu ne tikai laipni, bet sirsnīgi. Šovakar viņa ielūgta pie vīra māsīcas, kas pēc franču modes nu arī ir viņas māsīca. Starp Abrahama brālēniem ir viens deputāts no provinces, Renē de Coq — cienījams un mīļš viesis viņu ģimenes sabiedrībā. Latviete mīl darbu un tos pūliņus, ko prasa viesu uzņemšana mājā. Erna Abrahama daudz strādā arī Francijas Latviešu apvienībā, un latviešu sarīkojumos redzams kā viesis inženieris Abrahams, kas patlaban piedalās Orly lidlauka izbūves darbos.

„Esmu apprecējusi vecpuisi, kas pārāk iesakņojies savā profesijā, savu kastaņbrūno, koķeti sasprogāto galviņu grozīdama, saka Erna Abraham, dzimusi Bētiņa — „Es mīlu mājas, un man tik tās izdaiļot . . ."

Tie ir mazi, sīki darbiņi, par kuŗiem mēs runājam, pie lielās Parīzes operas apsēdušās . . . Eleganti limuzīni . . . baņķieri . . . veikalnieki . . . tūristi dzirkstīgi pilda savas ikdienas gaitas pilsētas centra lieliskumā. Es šo brīdi izgriežu kā mazu bildīti no grandiozas lappuses un paturu sev, kas ir arī siltums un apgādājams kā ziemai ogles . . . I. L.